

AKTUALNE TEME

GODIŠNJA PRIJAVA POREZA NA DOHODAK ZA 2021. GODINU PRIMICI I POREZNO PRIZNATI IZDATCI SLOBODNIH ZANIMANJA/ OBRTA U KNJIZI PRIMITAKA I IZDATAKA (KPI) ZA 2021.god.

- pripremio mr.sc. Ante Gabrišo -

Poslovni primici obrta/ZRPP su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju, dakle do 31/12/2021.god. i to prema tržišnoj vrijednosti. U poslovne primitke ulaze i primici ostvareni od prodaje i izuzimanja stvari i prava koja služe za obavljanje samostalne djelatnosti i koja se vode ili su se trebala voditi u popisu DI prema tržišnoj vrijednosti., ne knjigovodstvenoj ili otpisanoj vrij. (ta vrijednost je porezni izdatak); primici ostvareni od otuđenja ili likvidacije djelatnosti (odjava ordinacije zbog odlaska u mirovinu i sl.); iznos otpisanog duga, prema odluci o otpisu vjerovnika; naplaćene zatezne kamate na potraživanja; primici po osnovi kamata i kapitalnih dobitaka; ostali primici.

Poslovnim primicima obrta/ samostalne djelatnosti se NE SMATRAJU primici po osnovi potpora iz čl. 107. Općeg poreznog zakona (članak 31.Zakona o porezu na dohodak, u dalnjem tekstu: Zakon), potpore HZZ-a u visini sufinsanciranih neto plaća radnika po mjeri COVID-19 i potpore obrtu za uništenu imovinu obrta u potresu na području Grada Zagreba, prema članku 8.Zakona (npr. poslovni prostor u popisu DI obrta)

Porezno priznati izdaci samostalne djelatnosti/ obrta (moraju se isplatiti do 31/12/2021.god.):

1) Izdacima koji se priznaju pri utvrđivanju dohotka od samostalne djelatnosti obrta/ZRPP, smatraju se uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja nositelja djelatnosti, prema članku 32.stavak 5.Zakona,

2) Izdaci za materijal, robu, proizvode, energiju i usluge, koji služe za stjecanje dohotka i registriranu djelatnost, priznaju se u visini cijene nabave

3) Izdacima se smatraju izdaci za plaće i obvezni doprinosi na plaću radnika i fizičkih osoba koje ostvaruju primitke dohotka od nesamostalnog rada i drugog dohotka u visini stvarnih isplata,

4) Izdacima poslovanja se priznaju i otpisi dugotrajne imovine iz popisa DI do dopustivih iznosa iz članka 12. Zakona o porezu na dobit (u popis DI se unose stvari i prava koja služe za stjecanje dohotka čija je pojedinačna nabavna vrijednost 3.500,00 kuna ili više, te ako im je vijek trajanja duži od godinu dana. a amortizacijske stope za građ.objekte iznose do 5%/god., za

osobne aute do 20%/god., za opremu do 25%/god., računala do 50% god.-mogu se i podvostručiti) ,

5) **kamata po kreditu, manja od 2% godišnje**, po ugovoru o kreditu između radnika i poslodavca, ne smatra se primitkom radnika, a ako obrtniku ili suvlasniku pravne osobe (ustanove, trgovачka društva...) daje kredit obrt ili pravna osoba, onda **kamata manja od 3,00% godišnje, za 2021.god.** (kamata za povezane osobe, prema odluci ministra financija, nn 138/20.),

6) **Izdaci do iznosa od 6.000,00 kn godišnje uplata premija MO - 3.stup za njega samoga/vlasnika obrta i za njegovog radnika (članak 2.stavak 11. Zakona).** Premije za dobrovoljno MO porezni obveznik može uplatiti odjednom ili u više obroka, po ugovoru sa dobrovoljnim mirovinskim društvom,

7) Obračunati 50% izdataka reprezentacije u visini troškova nastalih iz poslovnih odnosa s poslovnim partnerom je porezno priznato (članak 33. stavak 1. Zakona, u primjeni od 01/01/2017.god., na računu navesti naziv poslovnog partnera),

8) Napominjemo da izdatke za zakup, prema sklopljenim ugovorima o zakupu nekretnina i pokretnina između sebe/ fizičke osobe i njegovog obrta/ ordinacije, porezni obveznik nije dužan unijeti u poreznu prijavu poreza na dohodak, uz dohodak od obrta/ZRPP (izmjenama Zakona, u primjeni od 01/07/2010.god. ukoliko je vlasnik ordinacije sklopio ugovor o zakupu sa sobom, vlasnikom poslovnog prostora, te je uredno platilo predujmove poreza na doh. prema Rješenju Porezne uprave, smatra se konačnim porezom) ,

9) 50% izdataka u svezi s vlastitim ili unajmljenim osobnim motornim vozilima i drugim sredstvima za osobni prijevoz poduzetnika i drugih zaposlenih osoba smatraju su porezno priznati rashod, ako se za navedeni osnov korištenja tih sredstava ne utvrđuje plaća ili drugi dohotak (za one osobe koje koriste auto u privatne svrhe, a nisu u radnom odnosu),

10) Premije osiguranja imovine, od odgovornosti nositelja djelatnosti ili radnika, te druge vrste osiguranja, kao i kamate na primljene kredite su 100% porezno priznati izdaci (članak 32. stavak 5. i 33. stavak 2.Zakona),

12) **Dohodak od samostalne djelatnosti se može dodatno umanjiti za poticaje zapošljavanja, brutto 2. plaću novih radnika** (članak 18. stavak 2. točka 1. i članak 44. stavak 1. Zakona, a novim radnicima smatraju se radnici s kojima je sklopljen ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a zaposlenje je kod poreznog obveznika uslijedilo nakon najmanje jednomjesečne

prijeve kod HZZ-a i trajanja probnog rada ako je ugovoren. **Novim radnicima smatraju se i osobe zaposlene nakon odustanka od korištenja prava na mirovinu ili osobe koje se prvi put zapošljavaju, a i osobe zaposlene na određeno vrijeme kao pripravnici, vježbenici, stazisti i slično, s tim da poslodavac ne smije otpustiti postojeće radnike.** Porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika koristiti godinu dana od dana njihovog zaposlenja, a za osobe sa invaliditetom čak tri godine,

13) Porezni obveznik može pravo na umanjenje dohotka za isplaćene plaće i doprinose na plaću novih radnika – osoba s invaliditetom koristiti tri godine računajući od dana njihova zaposlenja (članak 44. stavak 5. Zakona),

14) Dohodak od samostalne djelatnosti može se dodatno umanjiti i za iznos državne potpore za obrazovanje i izobrazbu te iznos potpore male vrijednosti za izvođenje praktične nastave i vježbe naukovanja u sustavu vezanih obrta prema posebnim propisima (članak 18. stavak 2.točka 2.Zakona).

15) Izdaci za školovanje i stručno usavršavanje, a posebno: obrazovanje na osnovnim, srednjim, preddiplomskim, diplomskim ili integriranim preddiplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima, odnosno preddiplomskim ili specijalističkim diplomskim stručnim studijima, poslijediplomskim studijima te u postupku za stjecanje doktorata i to plaćeni obrazovnim institucijama u tuzemstvu i inozemstvu, zatim naknade za tečajeve, seminare, specijalizacije, konferencije, kongrese i to u tuzemstvu i inozemstvu plaćene pravnim i fizičkim osobama ovlaštenim odnosno registriranim za obavljanje tih djelatnosti (članak 35.stavak 1.Pratilnika o porezu na dohotak), te izdaci za nabavu knjiga, udžbenika, priručnika, skripata i druge literature u papirnatom ili elektroničkom obliku (članak 35. Pratilnika o porezu na dohotak),

16) Izdaci za obvezne i sistematske liječničke pregledе, pod uvjetom da su omogućeni svim radnicima, te nisu pokriveni obveznim zdravstvenim osiguranjem,

17) Izdacima se smatraju plaćene zatezne kamate na obveze iz poslovnih odnosa, osim kamata zbog nepravodobno uplaćenih javnih davanja (poreza na dohotak, PDV, doprinosa za obveznu osiguranju i drugo),

18) Članarine radnika i obrtnika za članstvo u stručnim komorama (izvan obustave od neto plaće, članak 22.stavak 1.točka 6.Zakona),

U nastavku donosimo neoporezive primitke stjecatelja primitka/ fizičke osobe (radnika ili obrtnika), a porezni izdaci/ troškovi obveznika poreza na dobit ili dohotak / pravne osobe ili obrtnika/ slobodnih zanimanja u 2021.god., za koje je bitno da ih do 31/12/2021.god. isplatite radnicima ili sebi/ nositelju djelatnosti obrta, kako bi bili porezno priznati izdaci obrta/obveznika poreza na

dohodak, odnosno porezno priznati trošak obveznika poreza na dobit (ustanove, TDZD). Ako obrtnik nema sredstava, može sklopiti ugovor o zajmu sa svojim obrtom/ordinacijom, položiti sredstva na transakcijski račun, te isplatiti sebi ili radniku neoporeziv primitak do kraja godine (obratite se Udrizi, radi izrade ugovora o zajmu).

Neoporezivi primici radnika/obrtnika u 2021.g.:

- Troškovi/izdaci do iznosa od 6.000,00 kn godišnje uplata premija MO - 3.stup za njega samoga/ vlasnika obrta i za radnike obrta ili pravne osobe (članak 7.stavak 8. Zakona porezu na dohotak). Premije za dobrovoljno MO porezni obveznik može uplatiti odjednom ili u više obroka, po ugovoru sa dobrovoljnim mirovinskim društvom (novost od 01/01/2019.god. ukida se dohotak od osiguranja, pa osiguravatelj neće prilikom isplate osigurane svote sa prinosima i poticajima obračunati porez na dohotak od osiguranja po stopi 10% + prirez na sumu premija koje su bile porezni izdatak),
- Potpore radnicima/obrtniku, radi oticanja posljedica potresa na području Grada Zagreba, prema članku 8. Zakona, te Odluke gradonačelnika, od 23/03/2020.god., pod uvjetom da je korištenje potpore omogućeno svim radnicima jednako, te uz valjanu dokumentaciju (URA dobavljača i sl.), a isto se odnosi i na Zagrebačku županiju i Sisačko-moslavačku županiju, prema članku 2. Pravilnika o provedbi OPZ-a, NN 02/2021.
- poreznim troškovima se ne smatraju premije životnog osiguranja, kamate na stambene kredite, premije životnih osiguranja i..., obračunate do iznosa od 12.000,00 kn i to od 01. 07. 2010.god. Međutim, ako je u polici životnog osiguranja, ugavaratelj i korisnik osiguranja naznačen ZRPP/obrt ili pravna osoba, te ako se po isteku police osigurana svota + pripisana dobit isplaćuju na žiro račun obrta/ pravne osobe, uplata povećava prihod obrta/ pravne osobe u godini isplate, tada takva premija poprima obilježja porezno priznatog troška/ izdatka (obveznici poreza na dobit premije koje se uplaćuju odjednom za idućih 12 mjeseci moraju preko konta 190 vremenski razgraničiti),
- obrtnik/ZRPP/pravna osoba može do ukupnog iznosa donacija - 2% ukupnih primitaka obrta tekuće godine/ obveznika poreza na dohotak, odnosno protekle godine obrta/ZRPP ili pravne osobe/ obveznika poreza na dobit, iz bruto bilance platiti sebi/ nositelju djelatnosti i/ili radniku obrta/ZRPP kupnju skupog

- lijeka, operativni zahvat, liječenje, terapiju obavljenu u zdravstvenoj ustanovi ili ordinaciji, pod uvjetom da isti nije plaćen na teret obveznog, dopunskog ili dobrovoljnog ZO* (članak 8. stavak 1. točka 4. Zakona o porezu na dohodak, članak 13. Pravilnika i članak 7. stavak 8. Zakona o porezu na dohodak), te isplaćen na žiro-račun ZU ili primatelja dara (potrebno je donijeti Rješenje o isplati dara, izjavu primatelja dara da nije donaciju primio od drugog isplatitelja, priložiti račun ZU ili lijekarne...).
- **obračunati sebi/nositelju djelatnosti i radniku naknade, potpore i nagrade, iz članka 7. Pravilnika o porezu na dohodak do propisanih iznosa i to: božićnica i regres do 3.000,00 kn godišnje (novi iznosi za 2021.g.), izdaci mjesnog i međumjesnog prijevoza u visini mjesecne karte prijevoznika, izdaci po osnovi korištenja vlastitog auta radnika/ nositelja djelatnosti u poslovne svrhe obrta, u visini 2,00 kn po kilometru, prema ispostavljanom i ispunjenom nalogu..., dar u naravi radniku/ nositelju djelatnosti do 600,00 kn godišnje (članak 22. stavak 3. točka 7.Zakona), dnevnicu i troškova službenog putovanja do propisanih iznosa (službeni put u trajanju 8-12 sati u tuzemstvu izvan sjedišta više od 30 km, dnevница do 100,00 kn, a preko 12 sati 200,00 kn/dan u 2021.g.),**
 - **nagrada za rezultate rada sebi/obrtniku i radniku u visini do 5.000,00 kn/god.,** (Udruga je pisala RRIF-u, HOK-u i ostalima da se navedena isplata prema članka 9.stavak 1.točka 9.Zakona o porezu na dohodak odnosi i na obrtnika, što je kasnije u izjavi medijima potvrdio i ministar financa – potrebno je poslati JOPPD sa šifrom broj 63 na B stranici),
 - **obračunati troškove za stipendije, prema sklopljenim ugovorima o stipendiranju učenika/ studenata, koji su redovito upisali godinu na srednjim, višim ili visokim školama/ fakultetima do iznosa od 1.750,00 kn mjesечно po stipendistu (za njega neoporezivo), uz obvezu sklapanja ugovora, te izjave stipendista da ne prima stipendiju kod više isplatitelja** (roditelj stipendista nema pravo uvećati o.o.o., ako stipendist tijekom godine ima primitke veće od 15.000,00 kn za 2021.god., osim primitaka prema posebnim propisima po osnovi socijalnih potpora, doplata za djecu, potpora za novorođenče, odnosno primitaka za opremu novorođenog djeteta, primici /dar za zdravstvene potrebe iz članka 8.stavak 1.Zakona i obiteljskih mirovinu nakon smrti roditelja). **Novost od 01/01/2019.god. je, da se iznos stipendije ne uračunava u cenzus od 15.000,00 kn godišnje za uvećanje o.o. o. roditelja stipendista.**
 - **dar djetetu nositelja djelatnosti ili radnika do 15 godina starosti** (koje je do dana 31. prosinca tekuće godine navršilo 15 godina starosti), do 600,00 kn/god.,
 - **potpore za novorođenče, jednokratno u visini 10.000,00 kn za 2021.god.**
 - **obračunati sebi/nositelju djelatnosti i radniku jubilarne nagrade** za navršenih 10 godina radnog staža u iznosu do 1.500,00 kn jednokratno, za 15 god.rs u iznosu 2.000,00 kn, za 20 god.rs u iznosu 2.500,00 kn, za 25 god.rs u iznosu 3.000,00 kn, za 30 god.rs u iznosu 3.500,00 kn, za 35 god.rs u iznosu 4.000,00 kn... (može se isplatiti za ukupni r.s., uz izjavu obrtnika/radnika da nije primio nagradu od prethodnih poslodavaca),
 - **darovanja, učinjena u tuzemstvu za kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, sportske, vjerske, ekološke i druge općekorisne svrhe udrugama i drugim osobama** koje navedene djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, do iznosa od 2% prihoda ostvarenog u prethodnoj godini/obveznik poreza na dobit ili tekuće godine/obveznik poreza na dohodak,
 - **jednokratne potpore u slučaju smrti radnika – do 7.500,00 kn jednokratno, a u slučaju smrti člana uže obitelji (roditelj, bračni drug, djeca, roditelji bračnog druga...) – do 3.000,00 kn jednokratno,**
 - **naknade za podmirivanje troškova ugostiteljskih, turističkih i drugih usluga namijenjenih odmoru radnika i/ili obrtnika** (uplata na tzv. crokarticu, koju za sada izdaje jedino HPB/ Hrvatska poštanska banka) do 2.500,00 kn godišnje,
 - **paušalna naknada za podmirivanje troškova prehrane** (bez dokaza isplate, šifra 65 na B str. JOPPD obrasca) do 5.000,00 kn godišnje ili trošak prehrane na temelju vjerodostojne dokumentacije i bezgotovinskog plaćanja do 12.000,00 kn godišnje (obrtnik plaća trošak prehrane ugostiteljskom objektu bezgotovinski, knjiži račune, šalje JOPPD obrazac prema stvarnoj potrošnji, do max. navedenog iznosa),
 - **trošak smještaja radnika, na temelju ugovora o zakupu stana**, koji je ovjeren u Poreznoj upravi, za radnike sa prebivalištem izvan sjedišta poslodavca, do visine stvarnih izdataka po toj osnovi. Troškom smještaja smatra se ukupni iznos iskazan na ugovoru ili računu koji poslodavac ili sam radnik plaća trećoj osobi koja iznajmljuje prostor za stanovanje radnika, uz uvjet da u iznosu nisu uključene stavke koje se uobičajeno ne pripisuju trošku smještaja (npr. korištenje garaže, posebno plaćeni izdaci za korištenje telefona i interneta, posebna naplata utroška struje, vode, grijanja i slično), članak 36,37. Pravilnika o porezu na dohodak,

- **potpora zbog invalidnosti radnika, do 2.500,00 kn godišnje,**
- **premije dopunskog i dodatnog zdravstvenog osiguranja, na temelju vjerodostojne dokumentacije (polica osiguranja, račun, dokaz uplate premije...) do 2.500,00 kn godišnje,**
- **naknada za redovne troškove skrbi djece, isplaćene na račun radnika/obrtnika, temeljem računa ustanova predškolskog odgoja/ vrtića..., do visine stvarnih izdataka,**
- **oporezivim primicima radnika ne smatraju se hladni i topli napitci** (osim napitaka, koji u sebi sadrže alkohol), koje poslodavac na svoj teret omogućuje radnicima,
- **trošak cijepljenja protiv zaraznih bolesti** što ga poslodavac na svoj teret omogućuje radnicima, te obrtnik za sebe, neovisno o načinu podmirenja troška cijepljenja, prema članku 22.stavak 1.točka 7.Zakona o porezu na dohodak.

Prilozi uz DOH obrazac (obveznici poreza na dohodak/obrti) za 2021.god., rok predaje 28/02/2022.god.:

- **P-PPI obrazac za 2021.god.** (rekapitulacija svih primitaka i izdataka iz Knjige primitaka/izdataka) u poreznom razdoblju koji se priznaju prema načelu blagajne, što znači, da moraju biti naplaćeni kao primitak i/ili isplaćeni kao izdatak do 31.12.2021.god. i
- **Popis dugotrajne imovine** sa stanjem na 31/12/2021.g., a mora se poslati putem E-POREZNA,
- Ako porezni obveznik koristi umanjenja dohotka po osnovi državne potpore ili poticaja zapošljavanja mora priložiti dokaze (ugovor o radu novozaposlenih osoba, IP obrazac itd.),
- **Potvrda isplatitelja o isplaćenom primitku/ drugom dohotku i uplaćenom predujmu porezu i pirezu na dohodak u 2021.god.**, ako ga je porezni obveznik/ obrtnik ostvario u 2021.god. (prema članku 39. Zakona, porez na drugi dohodak/ ugovora o djelu ili autorskom djelu... se od 01/01/2017.god. ne smatra konačnim porezom),
- **Ostalo** (npr.računi za kupnju skupog lijeka, operativni zahvat ili liječenje prema članku 8. stavak 1.točka 4.Zakona, te dokaz o plaćanju istih; obrazloženje, posebno za razliku primitaka u KPI i priljeva na žiro račun obrta itd.)

JOPPD obrazac za isplate neoporezivih primitaka i platni nalog u banci (bitni za p.p.)

U nastavku donosimo šifarnik vrsta neoporezivih primitaka, koji se iskazuju po

primatelju primitka (ime i prezime, OIB) na B stranici JOPPD obrasca stupac 15.2., a koji su bitni za privatnu praksu u zdravstvu.

Poslodavac/ isplatitelj primitaka, može za sve neoporezive primitke isplaćene u mjesecu podnijeti zbirno izvješće/ JOPPD obrazac sa datumom zadnjeg dana u mjesecu, neovisno o stvarnom danu isplate primitka, za sve primatelje, prema članku 79.stavak 6. Pravilnika o porezu na dohodak. Alternativno isplatitelj primitaka može poslati JOPPD obrazac i sa stvarnim datumom isplate primitka.

Oznaka/neoporezivi primici koji se ne smatraju dohotkom

01 - Primici od kamata po obveznicama koji su obračunati nakon 1. siječnja 2016. i primici po osnovi ugovora životnog osiguranja

16 - Naknade štete zbog posljedica nesreće na radu prema odluci suda ili nagodbi u tijeku sudskog postupka, ako je naknada određena u jednokratnom iznosu i zatezne kamate isplaćene temeljem plaće ili mirovine po sudskoj presudi

17 - Dnevnice za službena putovanja i naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, do propisanog iznosa isplaćene po osnovi službenih putovanja

18 - Naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, do propisanog iznosa

19 - Naknade troškova prijevoza na posao i s posla mjesnim i međumjesnim javnim prijevozom

20 - Potpore zbog invalidnosti radnika do propisanog iznosa, potpore za slučaj smrti radnika, potpore u slučaju smrti člana uže obitelji radnika, do propisanog iznosa, potpore zbog neprekidnog bolovanja radnika dužeg od 90 dana, do propisanog iznosa

21 - Dar djetetu do 15 godina starosti, do propisanog iznosa i potpore za novorođenče, do propisanog iznosa

22 - Prigodne nagrade, do propisanog iznosa (božićnica, naknada za godišnji odmor i sl.) za tekuće porezno razdoblje

23 - Dnevница za rad na terenu, do propisanog iznosa

24 - Pomorski dodatak, do propisanog iznosa

25 - Naknade za odvojeni život od obitelji, do propisanog iznosa

26 - Otpremnine, do propisanog iznosa

28 - Stipendije i potpora djetetu za školovanje do 15. godine života odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja, ukupno do propisanog iznosa

29 - Nagrade za sportska ostvarenja i naknade sportašima amaterima prema posebnim propisima, do propisanih iznosa

31 - Primici koji se kao bespovratna sredstva isplaćuju iz fondova i programa Europske unije putem tijela akreditiranih u skladu s pravilima Europske komisije u Republici Hrvatskoj za provedbu aktivnosti mobilnosti u okviru programa i fondova Europske unije, a u svrhe obrazovanja i stručnog usavršavanja

34 - Primici po osnovi dividendi i udjela u dobiti iskorišteni za uvećanje temeljnog kapitala društva

40 - Povrat isplaćene naknade plaće za vrijeme spriječenosti za rad isplaćena na teret sredstava obveznih osiguranja kojega vrši nositelj osiguranja isplatitelju naknade

41 - Ostale nenavedene naknade plaća koje se isplaćuju na teret državnog proračuna ili na teret sredstava obveznog osiguranja

42 - Primici po osnovi dividendi i udjela u dobiti koji ne podliježu oporezivanju

52 - Dnevnice za službena putovanja i naknade za korištenje privatnog automobila u službene svrhe, do propisanog iznosa isplaćene po osnovi službenih putovanja fizičkim osobama koje u neprofitnim organizacijama ne ostvaruju primitke po osnovi nesamostalnog rada odnosno primitke od kojih se utvrđuje drugi dohodak

54 - Novčana pomoć polaznicima stručnog ospozobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa

58 - Primici koji se smatraju neoporezivim primicima/primicima prema kojima se ne utvrđuju doprinosi prema posebnim propisima

59 - Obračunani porez na dohodak koji se iskazuje kod naknadne isplate plaće/ostalog primitaka uz plaću

60 - Nagrade radnicima za navršene godine staža, do propisanih iznosa

61 - Prigodne nagrade, do propisanog iznosa (božićnica, naknada za godišnji odmor i sl.) za prethodna porezna razdoblja (naknadne isplate)

63 - Novčane nagrade za radne rezultate i drugi oblici dodatnog nagrađivanja radnika (dodatak plaća, dodatak uz mjesecnu plaću i sl.)

65 - Novčane paušalne naknade za podmirivanje troškova prehrane radnika do propisanog iznosa

66 - Troškovi prehrane radnika nastali za vrijeme radnog odnosa kod poslodavaca na temelju vjerodostojne dokumentacije do propisanog iznosa (15.000,00 kn/god., URA + bezgot.plaćanje)

67 - Troškovi smještaja radnika nastali za vrijeme radnog odnosa kod poslodavaca na temelju vjerodostojne dokumentacije koji se podmiruju bezgotovinskim putem

68 - Troškovi smještaja radnika nastali za vrijeme radnog odnosa kod poslodavaca na temelju vjerodostojne dokumentacije koji se podmiruju na račun radnika

69 - Naknade za podmirivanje troškova ugostiteljskih, turističkih i drugih usluga namijenjenih odmoru radnika prema propisima ministarstva nadležnog za turizam (tzv.Cro kartica)

71 - Premije dodatnog i dopunskega zdravstvenog osiguranja koje poslodavac uplaćuje u korist svojeg radnika do propisanog iznosa

Platni nalozi za isplatu osobnih primanja za primatelje u svim bankama RH

Popunjavanje podataka o isplatitelju osobnog primanja

- u polje „Platitelj“ upisuju se podaci o nazivu i adresi isplatitelja osobnog primanja
- u polje IBAN upisuje se broj transakcijskog računa isplatitelja osobnog primanja u IBAN konstrukciji • ako se nalogom za prijenos isplaćuje neto plaća, u polja Model i Poziv na broj platitelja upisuju se podaci sukladno Zakonu o doprinosima s izmjenama i dopunama i ostalim pripadajućim podzakonskim aktima - Model - HR67 - u polje poziv na broj platitelja - OIB isplatitelja osobnog primanja-broj JOPPD obrasca-vrsta isplate HR67 OIB-JOPPD-X . Primjer ispravno popunjeno poziva na broj platitelja za osobno primanje isplaćeno u cijelosti HR67 12345678912-16365-0
- ako se nalogom za prijenos isplaćuje druga vrsta osobnog primanja, u polju Model i Poziv na broj platitelja nisu obavezni podaci sukladno prethodnom - u polje šifra namjene - SALA

Popunjavanje podataka o primatelju plaćanja (fizičkoj osobi kojoj se isplaćuje osobno primanje)

- u polje Primatelj upisuju se podaci o imenu i prezimenu primatelja plaćanja
- u polje IBAN primatelja upisuje se broj transakcijskog računa primatelja plaćanja u IBAN konstrukciji • u polja Model i Poziv na broj primatelja upisuju se podaci: - Model – HR69 - Poziv na broj primatelja – uvijek fiksno 40002-OIB isplatitelja osobnog primanja-šifra osobnog primanja (prema šifarniku u nastavku). Primjer ispravno popunjeno poziv na broj primatelja za osobno primanje/ plaću isplaćeno u cijelosti: HR69-40002-12345678912-100

Od 1.3.2021. primjenjuju se nove šifre osobnih primanja pri popunjavanju naloga za plaćanje od strane poslodavca prilikom isplate plaće i neoporezivih primitaka radniku te pri isplatama fizičkim osobama od strane drugih isplatitelja.

Donošenje i objava novih šifri osobnih primanja rezultat je između ostalog i proširenja popisa primanja koji su izuzeti od ovrhe sukladno odredbama članka 172. Zakona o izmjenama i dopunama Ovršnog zakona (NN, br. 131/20).

U Šifarniku osobnih primanja, ostalih i povremenih davanja crvenom bojom su označene razlike u opisu vrste osobnog primanja te nove šifre u odnosu na ranije primjenjivani Šifarnik vrsta osobnih primanja. Primatelj primitka, nad kojim je pokrenut ovršni postupak mora u Financijskoj agenciji otvoriti tzv. zaštićeni račun: HR...35..., koji mora dati svom poslodavcu, kako bi taj primitak zaista i bio izuzet iz ovršnog postupka (za one primitke, koji su izuzeti od ovrhe u popisu, u nastavku članka).

Šifarnik osobnih primanja, ostalih i povremenih davanja

Šifra	Vrste osobnih primanja	Primanje zaštićeno od ovrhe u cijelom iznosu
100	Osobno primanje isplaćeno u cijelosti	NE
110	Isplata dijela osobnog primanja – zaštićeni dio	DA
120	Osobno primanje umanjeno za zaštićeni dio	NE
130	Ugovor o djelu – zaštićeni dio	DA
140	Rad za vrijeme školovanja – zaštićeni dio	DA
150	Isplata dividende	NE
160	Naknada članova Upravnog vijeća, Skupština, Nadzornih odbora	NE
170	Primanja od iznajmljivanja turističkih kapaciteta	NE
180	Najam	NE
190	Prijevoz – zaštićeni dio	DA
191	Topli obrok, do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima	DA
200	Službeni put – zaštićeni dio	DA
210	Terenski dodatak, dnevnice za službena putovanja u tuzemstvu i inozemstvu, dnevnice za rad na terenu u tuzemstvu i inozemstvu i dnevnice za službena putovanja – zaštićeni dio	DA
220	Naknada za odvojeni život	NE
230	Naknada za bolovanje	DA
240	Naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe	NE
250	Naknada za prekovremeni rad, bonusi, stimulacije, ostale nagrade, do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima	DA
260	Regres, do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima	DA

270	Božićnica, uskrsnica, do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima	DA
280	Dječji dar – zaštićeni dio	DA
290	Stipendije, nagrade, pomoć studentima/čenicima za opremu, knjige i ostalo	DA
300	Pomoć u slučaju stupanja u brak	NE
310	Pomoć u slučaju rođenja djeteta – zaštićeni dio	DA
320	Otpremnina	NE
330	Pomoć u slučaju smrti zaposlenika/člana obitelji zaposlenika	DA
340	Naknada za bolovanje – zaštićeni dio	DA
350	Zakonsko uzdržavanje i naknada štete	DA
400	Rodiljne i roditeljske novčane potpore	DA
420	Naknada za saniranje posljedica štete od katastrofa i elementarnih nepogoda	DA
432	Potpore zbog invalidnosti radnika i neprekidnog boštanja radnika duljeg od 90 dana, potpore za slučaj smrti radnika i smrti člana uže obitelji radnika, do propisanih iznosa do kojih se ne smatraju oporezivim primicima po osnovi od nesamostalnog rada	DA
500	Krediti	NE
510	Uzdržavanje djeteta (alimentacija)	DA
600	Mirovina isplaćena u cijelosti	NE
610	Mirovina – nezaštićeni dio	NE
620	Mirovina – zaštićeni dio	DA
640	Potpore zbog invalidnosti – zaštićeni dio	DA
690	Ostala primanja izuzeta od ovrhe	DA
699	Ostala osobna primanja koja nisu izuzeta od ovrhe	NE

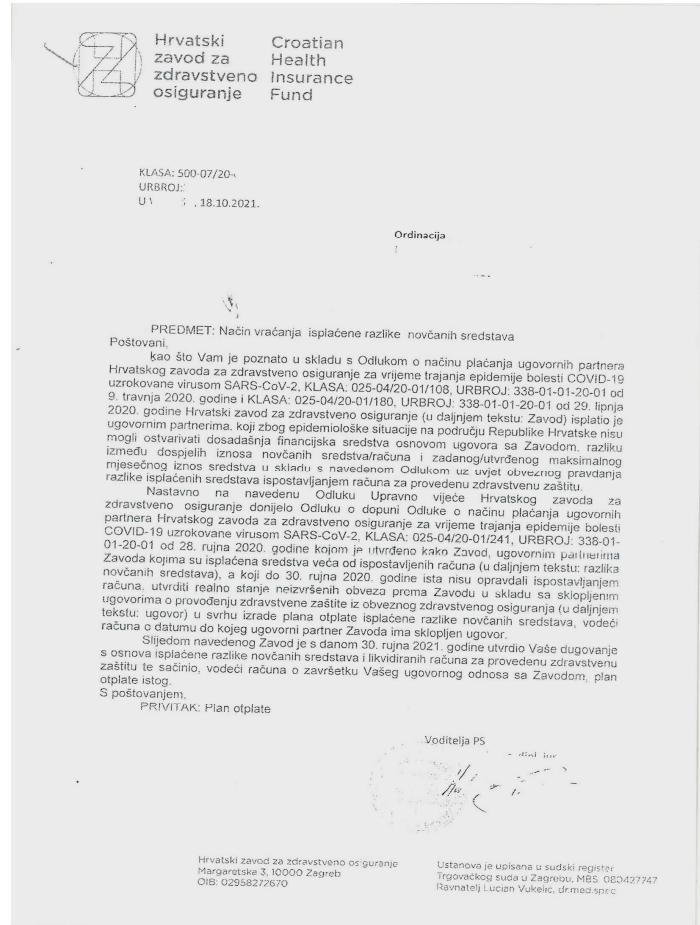
Komentar stava Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje o obvezi i načinu vraćanja isplaćene razlike novčanih sredstava od strane ugovornih partnera

- pripremio mr.sc.Ante Gabrilo -

HZZO je ugovornim partnerima, tijekom studenog i prosinca 2021.god., a nekima i prije dostavio dopis sa naznakom: „Način vraćanja isplaćene razlike novčanih sredstava“, a vezano uz akontacije sredstava u 2020.god. tijekom pandemije COVID-19, koje nisu pravdane odrađenim DTP uslugama (Udruga je u travnju 2020.god. poslala mail članovima u svezi toga i navela da morate „pojačano“ raditi DTP postupke u drugom dijelu godine, da ne bi morali „vraćati“ primljena sredstva HZZO-u). HZZO je ugovornim partnerima isplatio sredstva potpore za trajanje COVID-19 epidemije u 04.mj.2020.god., temeljem Odluke, klasa: 025-04/20-01/108, URBROJ: 338-01-01-20-01, od 09.04.2020.god., u kojoj HZZO NIJE uvjetovao rok povrata sredstava, niti uvjete pod kojim se ta isplaćena sredstva moraju vratiti (manja realizacija sredstava zbog ograničenja kretanja stanovništva, koje je bilo na snazi).

Zatim je HZZO, dana 28/09/2020.god. donio Odluku o dopuni i izmjeni Odluke iz 04.mj.2020.god., KLASA: 025-04/20-01/241, ur.broj: 338-01-01-20-01, u kojoj je dao rok primateljima potpore do 30.09.2020.god. da „pravdaju“ primljena sredstva potpore sa ispostavljenim računima za DTP (dakle, punih 5 mjeseci nakon isplate potpora).

Time je HZZO prekršio odredbu članka 90.Ustava RH, koji navodi da zakoni i propisi državnih tijela i tijela koja imaju javne ovlasti (Naslov, prema Odluci vlade RH, NN 19/10) NE MOGU imati povratno djehanje. HZZO je prekršio i odredbu članka 4. Zakona o obveznim odnosima, to jest načelo savjesnosti i poštenja, jer je ex post BITNO mijenjao uvjete svoje Odluke iz 04.mj.2020.god. pod kojim su sredstva za potporu isplaćena i to jednostrano, bez suglasnosti druge ugovorne stranke (presuda Vrhovnog suda, Revt 249/14, kojom se potvrđuje presude visokog trgovačkog suda, po kojima se smatraju ništetne jednostrane izmjene ugovora o kreditu od strane banaka, razne presude protiv nepoštene trgovačke prakse ...).

U nastavku donosimo primjerak prigovora člana Udruge/ ugovornog partnera HZZO-a na njihov dopis:

Specijalistička ordinacija _____

Adresa: _____

OIB: _____

Hrvatski zavod zdravstvenog osiguranja
Područna služba _____
Adresa: _____

U _____, ____/2021.g.

Predmet: Prigovor na nezakonit dopis Naslova za način vraćanja isplaćene razlike novčanih sredstava za izvanbolničko spec.konzilijarnu z.z. za razdoblje 01-09/2020.god.

Podnesak Naslova o načinu vraćanja isplaćene razlike novčanih sredstava za izvanbolničko spec.konzilijarnu z.z., a temeljem usklađenja zaprimljenih i likvidiranih

računa za izvanbolničko spec.konzilijarnu z.z. za razdoblje 01-09/2020.god., klasa: _____, ur.broj: _____, od _____ 2021.god., je nezakonit i protivan članku 90. Ustava RH, te ga stoga ne smatram pravno obvezujućim, odnosno smatra se pravno ništetnim. Podnesak je diskriminirajući, jer se njime traži povrat sredstava doznačenim subjektima privatne prakse u vrijeme proglašene pandemije COVID-19, dok se istovremeno to ne traži od klinika, bolnica ? (bolnice fakturirale 20% manje, a ne vraćaju - diskriminacija privatne prakse prema članku 5. Zakona o suzbijanju diskriminacije).

Obrazloženje

Naslov je mojoj Ordinaciji isplatio sredstva potpore za trajanje COVID-19 epidemije u 04.mj.2020.god., temeljem Odluke Naslova, klasa: 025-04/20-01/108, ur.broj: 338-01-01-20-01, od 09.04.2020.god., u kojoj Naslov NIJE uvjetovao rok povrata sredstava, niti uvjete pod kojim se ta isplaćena sredstva moraju vratiti (manja realizacija sredstava zbog ograničenja kretanja stanovništva, koje je bilo na snazi).

Zatim je Naslov, dana 28/09/2020.god. donio Odluku o dopuni i izmjeni Odluke iz 04.mj.2020.god., klasa: 025-04/20-01/241, ur.broj: 338-01-01-20-01, u kojoj je dao rok primateljima potpore, pa i mojoj Ordinaciji do 30.09.2020.god. da „pravdaju“ primljena sredstva potpore sa ispostavljenim računima za DTP.

Time je Naslov, prekršio odredbu članka 90.Ustava RH, koji navodi da zakoni i propisi državnih tijela i tijela koja

* * * * *

Primjena Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, NN, 118/19

Za 2020. god. osnovica za obračun plaća radnika u privatnom zdravstvu Hrvatske utvrđena za razdoblje I-V/2020., u iznosu od 5.809,79 kn bruto/mjesec, ostaže ista, tj. neće se mijenjati s primjenom od 1.6., odnosno 1.10.2020.god.

- pripremio Ivan Gabrilo, dipl.iur -

Uvodne napomene

Dodatkom Temeljenom Kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama od 13.12.2019.god., objava 103/19., stranke, Vlada RH i 11 Sindikata javnih službi utvrdili su osnovice za izračun plaća za 2020.god. kako slijedi:

- od 1.1.2020.god. do 31.5.2020.god. 5.809,79 kn

imaju javne ovlasti (Naslov, prema Odluci vlade RH, NN 19/10) NE MOGU imati povratno djełovanje.

Naslov je prekršio i odredbu članka 4. Zakona o obveznim odnosima, to jest načelo savjesnosti i poštenja, jer je ex post BITNO mijenjao uvjete svoje Odluke iz 04.mj.2020.god. pod kojim su sredstva za potporu isplaćena i to jednostrano, bez suglasnosti druge ugovorne stranke (presuda Vrhovnog suda, Revt 249/14, kojom se potvrđuje presude visokog trgovačkog suda, po kojima se smatraju ništete jednostrane izmjene ugovora o kreditu od strane banaka, razne presude protiv nepoštene trgovačke prakse ...).

Zaključno, vraćam Dopis Naslovu nepotpisan/bez suglasnosti druge ugovorne stranke, , a primljena sredstva smatram primjenom bespovratnom potporom, istom kakvu su dobili mali poduzetnici od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (HZZ) u navedenom razdoblju 2020.god. (uz dokaz pada prihoda i sl.). Napominjem, da ordinacije z.z.u Mreži JZS nisu mogle/smjele, a zbog sklopljenog ugovora sa Naslovom, aplicirati na mjere potpore zbog COVID-19, koje je obrtnicima isplaćivao HZZ.

Vaš srdačno.

Vlasnik ordinacije/ nositelj djelatnosti:

Prilozi:

Dopis Naslova od _____ 2021.god.

- od 1.6.2020.god. do 30.9.2020.god. 5.925,99 kn, a
- od 1.10.2020.god. i dalje, 6.044,51 kn.

Navedeni iznosi primjenjuju se i u privatnom zdravstvu Hrvatske, jer je tako propisano člankom 104. Kolektivnog ugovora, tj. u iznosu koji je utvrdila Vlada

RH za obračun plaća radnika u javnim službama.

Tijekom 2020.god., u prethodnom razdoblju, članovi Udruge za izračun plaća radnika primjenjivali su osnovicu od 5.809,79 kn.

Vlada RH i 6 Sindikata javnih službi (većina mjereno brojem zaposlenih, prema načelu reprezentativnosti) sklopili su Dodatak II. Kolektivnom ugovoru za službenike i namještenike u javnim službama, s primjenom od 1.6.2020.god. dana 5.6.o.g., objava NN, 66/20.

Potpisnici Dodatka KU, respektirajući pad poslovnih aktivnosti svih subjekata u RH zbog utjecaja pandemije/epidemije virusa SARS CoV 2, dogovorili su se, da se osnovica za obračun plaća za 2020.g. s primjenom od 1.6. i 1.10.o.g., kako je navedeno u uvodnim napomenama – neće primjeniti, tj. da će važeći iznos za obračun plaća za cijelu godinu ostati isti iznos utvrđen Kolektivnim

ugovorom za razdoblje I-V/2020.god., tj. 5.809,79 kn bruto/mjesec.

Dogovorom istih stranaka u vremenu lockdowna, kada je uvjetno rečeno u globalu „zamrznuta“ poslovna aktivnost većine privrednih grana, poglavito turizma, ugostiteljstva, prometa – cestovnog, avio – prometa i... - kada je naglo povećan veliki broj otkaza, smanjenja plaće na nivo minimalne plaće, kada je Država uvela/uvodila mnoge mjere potpore, da bi koliko-toliko održala standard građana, a pod pritiskom javnosti, Država i Sindikati dogovorili su stavljanje u stanje mirovanja povećanje plaće od 1.6. i 1.10.2020., pa time i od 1.1.2021.god.

Rezimirajući rečeno, od 1.1.2021.god. nije došlo do povećanja plaće u javnim službama za 4 %, kako je to bilo zacrtano dogovorom – osnovica od 1.10. 2020.god. = osnovica za plaće od 1.1.2021.god. (Vlada RH, prema Ustavu RH donosi uredbe, odluke, zaključke i naredbe, koje objavljuje u NN – prema članku 31. Zakona o Vladi RH da je Vlada imala namjeru bilo kakvih promjena, to je morala objelodaniti u NN, kao službenom glasilu zakonodavne i izvršne vlasti RH)

* * * * *

Primjena Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, NN, 118/19.

- glede ostvarenja i ostalih materijalnih prava radnika iz rada, u smislu članka 8., 9. i 17. Zakona o porezu na dohodak, NN, 115/16., 106/18, 121/19., 32/20. i 138/20. i
- nekih prava iz rada i po osnovi rada

Osnovi i pojedinačni iznosi prava radnika/poslodavca, propisani su člankom 6. i 7. Pravilnika o porezu na dohodak, NN, 10/17., 128/17., 106/18., 1/19., 80/19., 1/20. i NN, 74/20. i 1/21. (u dalnjem tekstu Pravilnik)

- pripremio Ivan Gabrilo, dipl.iur -

Red br.	VRSTA ISPLATE I DOZVOLJENA SVOTA/OSNOV U KN	
1.	NAKNADE PRIJEVOZNIH TROŠKOVA NA SLUŽBENOM PUTOVANJU (članak 7. st. 2. toč. 27. Pravilnika....) u visini stvarnih izdataka	najmanje 1 km u radiusu od mjesta rada poslodavca i ostali, sukladno Kolektivnom ugovoru.
2.	NAKNADA TROŠKOVA NOĆENJA NA SLUŽBENOM PUTOVANJU (čl. 7. st. 2. toč. 28. istog Pravilnika....) u visini stvarnih izdataka	Naknada troškova prijevoza isplaćuje se unazad u mjesecu za prethodni mjesec. Naknada se ne isplaćuje kada radnik koristi GO, porodni dopust, bolovanje, odnosno kada radnik izostaje s rada zbog drugih osnova. Pravo na naknadu ima i radnik, koji umjesto javnog prijevoza, za svoj prijevoz koristi osobni automobil, ali prema propisanim uvjetima za korištenje javnog prijevoza.
3.	NAKNADA TROŠKOVA PRIJEVOZA NA POSAO I S POSLA (čl. 7. st. 2. toč. 29. istog Pravilnika....) Radnik ostvaruje naknadu prema članku 188. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva, NN, 118/19. Uvjeti: da ne stanuje bliže -	Pravo na troškove prijevoza nema onaj radnik koji ostvaruje pravo na besplatan prijevoz.

	<p>Naknade troškova prijevoza na posao i s posla međumjesnim javnim prijevozom ili naknade stvarnih izdataka prema cijeni mjesecne, odnosno pojedinačne mjesecne karte mjesnim prijevozom ne odnose se na isplate radnicima koji cijeli mjesec nisu radili, odnosno koji su cijeli mjesec proveli na bolovanju odnosno plaćenom/neplaćenom dopustu (točka 31.)</p>	<p>(članak 7. stavak 2. točka 2. Pravilnika)</p> <p>7.500,00 kn = osnovica, to znači najmanje u visini osnovice, a može i više prema članku 180. KU (razlika – više od osnovice pribraja se zadnjoj plaći radnika i slijedi pravnu sudbinu zadnje/neisplaćene plaće umrlom radniku)</p>
4.	<p>NAKNADA TROŠKOVA PRIJEVOZA NA POSAO I S POSLA MEĐUMJESNIM JAVNIM PRIJEVOZOM (čl.7. st. 2. toč. 30. istog Pravilnika)</p> <p>Ako radnik ispunjava uvjet, ima pravo na naknadu troškova prijevoza i međumjesnim javnim prijevozom, prema cijeni mjesecne odnosno pojedinačne karte, kako je utvrđeno istim člankom 188. KU.</p>	<p>POTPORE U SLUČAJU SMRTI ČLANA UŽE OBITELJI RADNIKA (bračnog i izvanbračnog druga, odnosno životnog partnera i neformalnog životnog partnera, roditelja, roditelja bračnog i izvanbračnog druga, odnosno životnog partnera i neformalnog životnog partnera, djece, drugih predaka i potomaka u izravnoj liniji, usvojene djece i djece na skrbi, te punoljetne osobe kojoj je porezni obveznik imenovan skrbnikom, prema posebnom zakonu) sukladno članku 7. stavak 2. točka 3. Pravilnika</p> <p>do 3.000,00 kn = osnovica, a najmanje 50 % od osnovice za smrt bračnog druga, a 25 % za smrt djeteta i/ili roditelja radnika na skrbi, sukladno članku 181 i 182. KU, a više, samo prema volji i odluci poslodavca.</p>
5.	<p>NAKNADA ZA KORIŠTENJE PRIVATNOG AUTOMOBILA U SLUŽBENE SVRHE (čl. 7. st. 2. toč. 31. istog Pravilnika... i čl. 189. KU)</p> <p>do 2,00 kn po prijeđenom kilometru</p> <p>Troškovi korištenja privatnog automobila u službene svrhe u mjestu rada i/ili do 30 km od mjesta rada /loko-vožnja, priznaju se temeljem evidencije o korištenju privatnog automobila u službene svrhe, koja sadrži slijedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opće podatke o poslodavcu i radniku (naziv, ime i prezime, OIB), 2. marku automobila, 3. registarska oznaka vozila, 4. početno i završno stanje brojila - km/h, 5. relacija i svrha puta, 6. račune za stvarno nastale troškove, parking i sl. 	<p>POTPORA ZBOG NEPREKIDNOG BOLOVANJA RADNIKA DUŽEG OD 90 DANA (sukladno članku 7. stavak 2 točka 4. Pravilnika. Razdoblje bolovanja duže od 90 dana ne mora se odnositi na jednu kalendarsku godinu)</p> <p>do 2.500,00 kn godišnje = osnovica, a najmanje 10 % od osnovice, sukladno članku 184. KU.</p>
6.	<p>POTPORE ZBOG INVALIDNOSTI RADNIKA (članak 7. stavak 2. točka 1 Pravilnika)</p> <p>do 2.500,00 kn godišnje = osnovica, a najmanje 30 % od tog iznosa, sukladno članku 183. KU – više, prema volji/odluci poslodavca</p>	<p>DAR DJETETU do 15 godina starosti – sukladno članku 7. stavak 2. toč.18. Pravilnika,</p> <p>do 600,00 kn godišnje = osnovica, a najmanje 6,66 % od osnovice za svaku godinu života djeteta, sukladno članku 191. KU, a više od toga prema volji/odluci poslodavca</p>
7.	<p>POTPORE ZA SLUČAJ SMRTI RADNIKA</p>	<p>DAR U NARAVI, npr. „USKRSNICA“, tj. bez ekvivalenta u usluzi, čija je pojedinačna vrijednost do 600,00 kn/radnik, sukladno članku 22. stavak 3. točka 7. Pravilnika, NN, 10/17 i 128/17.</p>
8.		<p>POTPORE U SLUČAJU SMRTI ČLANA UŽE OBITELJI RADNIKA (bračnog i izvanbračnog druga, odnosno životnog partnera i neformalnog životnog partnera, roditelja, roditelja bračnog i izvanbračnog druga, odnosno životnog partnera i neformalnog životnog partnera, djece, drugih predaka i potomaka u izravnoj liniji, usvojene djece i djece na skrbi, te punoljetne osobe kojoj je porezni obveznik imenovan skrbnikom, prema posebnom zakonu) sukladno članku 7. stavak 2. točka 3. Pravilnika</p> <p>do 3.000,00 kn = osnovica, a najmanje 50 % od osnovice za smrt bračnog druga, a 25 % za smrt djeteta i/ili roditelja radnika na skrbi, sukladno članku 181 i 182. KU, a više, samo prema volji i odluci poslodavca.</p>
9.		<p>POTPORA ZBOG NEPREKIDNOG BOLOVANJA RADNIKA DUŽEG OD 90 DANA (sukladno članku 7. stavak 2 točka 4. Pravilnika. Razdoblje bolovanja duže od 90 dana ne mora se odnositi na jednu kalendarsku godinu)</p> <p>do 2.500,00 kn godišnje = osnovica, a najmanje 10 % od osnovice, sukladno članku 184. KU.</p>
10.		<p>DAR DJETETU do 15 godina starosti – sukladno članku 7. stavak 2. toč.18. Pravilnika,</p> <p>do 600,00 kn godišnje = osnovica, a najmanje 6,66 % od osnovice za svaku godinu života djeteta, sukladno članku 191. KU, a više od toga prema volji/odluci poslodavca</p>
11.		<p>PRIGODNE NAGRADE (1.</p>

	<p>Božićnica, 2. naknade za godišnji odmor i sl.) sukladno odredbama članka 7. stavak 2. točka 5. Pravilnika</p> <p>a) za Božićnicu do 1.500,00 kn = osnovica, a najmanje 2,85 % za svaku godinu rada radnika za poslodavca, po posebnom rješenju poslodavca, kako je utvrđeno člankom 193., 194. i 195.. KU</p> <p>b) regres za GO do 1.500,00 kn = osnovica, a najmanje 2,85 % od osnovice za svaku godinu raa radnika za poslodavca, kako je propisano člankom 193. 194. i 195. KU,</p> <p>ili UKUPNO a) + b) = 3.000,00 kn</p>	<p>obavlja djelatnost od slobodnog zanimanja odluči obračunati i isplatiti se b i jubilarnu nagradu, pozivom na odredbe članka 33. Zakona i članka 5. Pravilnika i za takvu isplatu mora donijeti vjerodostojni dokument, pozivom na odredbe članka 6.st.1. istog Pravilnika, te članka 36. Pravilnika o doprinosima za obvezna osiguranja</p> <p>U dispozitivu rješenja – odluke poslodavac sam sebi utvrđuje iznos jubilarne nagrade, zavisno od broja jubilarnih godina za koju obračunava i isplaćuje nagradu.</p> <p>Ako poslodavac nije ostvario to pravo, kao radnik javne zdravstvene ustanove ili nije ostvario pravo na teret svojih sredstava u prethodnom vremenu, može donijeti odluku o obračunu i isplati nagrade za nekoliko jubileja unazad.</p> <p>Bitno je da u obrazloženju rješenja ili odluke naglasi za koji/e jubileje poslodavac isplaćuje sam sebi nagradu i konstataciju, da to pravo nije ostvario u prethodnom vremenu, bilo radom za druge poslodavce ili radom za sebe. Pravom na obračun i isplatu jubilarne nagrade, poslodavac izjednačuje sebe sa drugim radnicima – poreznim obveznicima u sustavu društvene reprodukcije.</p>
12.	<p>JUBILARNE NAGRADO RADNICIMA</p> <p>Za navršenih broj godina radnog staža za istog poslodavca ili za ukupni broj godina radnog staža koje će radnik navršiti do 31. 12. tekuće godine (poslodavac odlučuje da li će radniku priznati i tzv. staž iz minulog rada), sukladno članku 7. stavak 2. istog Pravilnika:</p> <p>a) točka 6., za 10 godina radnog staža do 1.500,00 kn = osnovica, a najmanje 30 % od osnovice, sukladno članku 190. KU, a više prema volji/odluci poslodavca</p> <p>b) točka 7., za 15 godina radnog staža do 2.000,00 kn = osnovica, a najmanje, odnosno više, kako je navedeno pod a)</p> <p>c) točka 8., za 20 godina radnog staža do 2.500,00 kn = osnovica, a najmanje, odnosno više, kako je navedeno pod a)</p> <p>d) točka 9., za 25 godina radnog staža do 3.000,00 kn = osnovica, a najmanje, odnosno više, kako je navedeno pod a)</p> <p>e) točka 10., za 30 godina radnog staža, do 3.500,00 kn = osnovica, a najmanje, odnosno više, kako je navedeno pod a)</p> <p>f) točka 11., za 35 godina radnog staža do 4.000,00 kn = osnovica, a najmanje, odnosno više, kako je navedeno pod a)</p> <p>g) točka 12., za 40 godina radnog staža do 5.000,00 kn = osnovica, a najmanje, odnosno više, kako je navedeno pod a)</p> <p>i za svakih narednih 5 g r.s.</p> <p>Ako poslodavac – porezni obveznik, koji</p>	<p>NAGRADO UČENICIMA ZA VRIJEME PRAKTIČNOG RADA I NAUKOVANJA, članak 6. stavak 1. točka 1. Pravilnika</p> <p>do 1.750,00 kn</p>
13.		<p>DNEVNICE ZA SLUŽBENO PUTOVANJE U RH koje traje preko 12 sati/dan = puni iznos dnevnice, a za službeno putovanje koje <u>traje više od 8. a manje od 12 sati/dan</u> = 50 % punog iznosa dnevnice, ili 100,00 kn (sukladno članku 7. st. 2. toč. 19. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika...., NN, 80/19, od 28.8.19., u primjeni od 1.9. 2019.)</p> <p>do 200,00 dnevno (puni iznos dnevnice)</p>
14.		<p>DNEVNICE U INOZEMSTVU (sukladno članku 7. stavak 2. točka 20.)</p> <p>do visine iznosa propisanih za korisnike državnog proračuna</p>
15.		<p>NAKNADA ZA ODVOJENI ŽIVOT - članak 7. stavak 2. toč. 13. istog</p>

	<p>Pravilnika....., isplaćuje se radniku za vrijeme provedeno na radu u mjestu sjedišta rada poslodavca ili njegove izdvojene poslovne jedinice, ako je mjesto rada različito od mesta prebivališta ili uobičajenog boravišta tog radnika</p> <p>do 1.750,00 kn mjesечно</p> <p>Iznos dnevne naknade za odvojeni život jeste mjesecni iznos naknade podijeljen brojem ukupnih dana za mjesec za koji se naknada isplaćuje</p>	
17.	<p>OTPREMNINA RADNIKU KOJI ODLAZI U MIROVINU, bez obzira na vrstu mirovine – starosnu, prijevremenu, invalidsku ili obiteljsku mirovinu, bitna je činjenica umirovljenja, sukladno članku 7. st. 2. toč. 14. istog Pravilnika.....</p> <p>do 8.000,00 kn = osnovica, a najmanje 2,85 % od osnovice za svaku godinu rada radnika za istog poslodavca, a više od toga, prema volji/odluci poslodavca, sukladno članku 178. KU</p>	<p>POTPORA DJETETU ZA ŠKOLOVANJE, do 15 g života, odnosno do završetka osnovnoškolskog obrazovanja. Na potporu, na teret poslodavca ima pravo dijete UMRLOG radnika ili dijete BIVŠEG radnika kod kojeg je nastupio potpuni gubitak radne sposobnosti, uz uvjet, da bivši radnik ne ostvaruje primitke iz članka 21. Zakona, ukupno do propisanog iznosa, a to je iznos od 1750,00 kn, sukladno članku 7. stavak 2. točka 17. Pravilnika</p> <p>1.750,00 kn/mjesec, sukladno članku 7. st. 2. toč. 17. Pravilnika</p>
18.	<p>OTPREMNINA ZA OTKAZ UGOVORA O RADU – poslovno ili osobno uvjetovani otkaz, prema članku 219. KU, uz uvjete iz ZOR-a, da je proveo na radu kod istog poslodavca najmanje 2 g neprekidnog rada, ili prestanak ugovora po sporazumu, ako se sporazum sklapa na temelju prijedloga poslodavca.</p> <p>Radnik ostvaruje pravo na otpremninu najmanje u visini 1/3 prosječne mjesecne plaće ostvarene u 3 mjeseca prije prestanka ugovora o radu, za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca.</p> <p>Maksimalni iznos otpremnine/godina rada za istog poslodavca, prema čl.7.st.2. točka 15. Pravilnika, je iznos 6.500,00 kn.</p> <p>OTPREMNINE ZBOG OZLJEDE NA RADU ILI PROFESIONALNE BOLESTI</p> <p>do 8.000,00 kn za svaku navršenu godinu rada kod tog poslodavca, prema članku 7.st.2.toč. 16.</p> <p><u>Napomena:</u> rad kod istog poslodavca smatra se razdoblje rada kod prethodnog poslodavca, ako se prema odredbama ZOR-a na novog poslodavca prenose ugovori o radu radnika, zbog statusnih promjena.</p>	<p>POTPORA ZA NOVOROĐENČE, u visini do 10.000,00 kn = maksimalni neoporezivi iznos, prema Pravilniku, NN, 1/19., u primjeni od 1.1.2019.g., a iznos potpore, do propisanog iznosa utvrđuje poslodavac, s tim, da radnik ima pravo na potporu najmanje u iznosu od 15 % od osnovice, prema članku 197. KU</p> <p>STIPENDIJE UČENICIMA I STUDENTIMA ZA REDOVNO ŠKOLOVANJE na srednjim, višim i visokim školama i fakultetima</p> <p>do 1.750,00 kn/mjesec, sukladno članku 6. stavak 1. točka 4.</p>
22.	<p>DAR RADNIKU ZA PODMIRENJE TROŠKOVA LIJEĆENJA, OPERATIVNOG ZAHVATA, KUPNJI LIJEKA ILI MEDICINSKOG PROIZVODA (članak 4. Pravilnika, koji izvire iz primjene odredbi članka 8. st.1.podst.8.Zakona, kao mogućnost, za osnove, prema uvjetima i iznosima, kako je propisano člancima Kolektivnog ugovora, NN, 118/19 , ako troškovi nisu plaćeni na teret svih oblika osiguranja – obvezno, dobrovoljno, privatno i na teret sredstava radnika, uz ostale uvjete iz poreznih propisa, sve prema volji i odluci poslodavca</p>	
23.		<p>Oporezivim primicima ne smatraju se troškovi prijevoza prilikom upućivanja radnika na i povratak s obrazovanja i izobrazbe za potrebe rada/radnog procesa, ako se obrazovanje i izobrazba obavljaju izvan mesta prebivališta radnika i to visine cijene karte sredstva javnog prijevoza.</p> <p>Za istu svrhu priznaju se i troškovi smještaja do visine stvarnih izdataka, a u slučaju seminara i savjetovanja i</p>

	dnevnice i/ili naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, kako je navedeno pod 5.
24.	Primici pod red. br. 19 – 22, 26 – 28 i red.br. 31. koji se odnose na izdatke za prijevozne troškove, prehranu i smještaj, međusobno se isključuju.
25.	Naknade iz stavka 2. ovog članka koje se odnose na dnevnice za službeno putovanje u RH/inozemstvo, dnevnice za rad na teretnu i naknada za odvojeni život, međusobno se isključuju

Napomena 1.: Svaki osnov za isplatu, bez obzira da li se osnov uklapa u ugovoreno pravo ili ne, od 1 – 25, radnik ostvaruje na osnovi vjerodostojnog dokumenta, a to su rješenja, nalozi, obračuni, računi i dr. dokumenti koji imaju snagu vjerodostojne isprave.

Neoporezivi iznosi, koje poslodavac može isplatiti sebi i radniku, a ne mora, iznosi/osnov koji nisu utvrđeni Kolektivnim ugovorom kao pravo radnika, pa slijedom toga ovise o volji i mogućnosti poslodavca, da li će ili ne isplatiti i navedene neoporezive iznose i to:

1. **Primjena neoporezivog iznosa materijalnog prava,** pozivom direktno na Zakon o porezu na dohodak i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika porezu na dohodak, NN, 106/18., u primjeni od 1.12.2018.god., koje kao pravo radnika nije propisano Kolektivnim ugovorom, a koje poslodavac može, a ne mora obračunati radniku, kao npr. pravo **NAGRADE ZA OBRAČUN REZULTATA RADA – do 5.000,00 kn/godina** (vidi dokument objavljen u Časopisu „PP“ br.6/18., koji ozakonjuje isplatu)
2. Identично, kako je navedeno pod 1., Poslodavac može sebi i radniku, temeljem Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak, NN, 80/19., u primjeni od 1.9.2019.g. obračunati i isplatiti ne porezivo sljedeće:

- a) naknadu za podmirenje troškova ugostiteljskih, turističkih i drugih usluga namijenjenih odmoru radnika, prema propisu nadležnog ministra turizma do **2.500,00 kn/godina** (vidi obrazac rješenja, koji će biti objavljen u Časopisu, kad ministar turizma doneše Pravilnik),

b) novčanu paušalnu naknadu za podmirenje troškova prehrane za sebe i radnika do **5.000,00 kn/godina** (vidi model rješenja, kako slijedi),

c) troškove prehrane radnika i sebe nastali za vrijeme radnog odnosa kod poslodavca, na temelju vjerodostojne dokumentacije – do **12.000,00 kn/godina** (vidi uvjete, koji će biti objavljeni uz rješenje u slijedećem broju Časopisa)

d) troškovi smještaja radnika nastali za vrijeme radnog odnosa kod poslodavca, na temelju vjerodostojne dokumentacije – stvarni troškovi do visine izdataka podmirenih bezgotovinskim putem i to za uslugu smještaja koja je obavljena u točno određenom vremenu,

e) naknade troškova redovne skrbi djece radnika i za sebe isplaćene na račun radnika ili sebi, temeljem vjerodostojne dokumentacije ustanove predškolskog odgoja (vrtići, jaslice) te drugih pravnih ili fizičkih osoba koje temeljem posebnih propisa i odluka nadležnog tijela skrbe o djeci predškolske dobi i to do visine stvarnih troškova (model rješenja biti će objavljen u jednom od slijedećih brojeva Časopisa). Udruga je obavijestila svoje članove o mogućnosti korištenja tog prava za isplatu radnicima ili sebi, ako zdravstveni radnik privatne prakse ili pravna osoba zdravstvene djelatnosti, članica Udruge mogu opteretiti svoj Finansijski plan i s tim neplaniranim troškom.

U tom smislu, Udruga je kreirala obrasce za realizaciju tog prava, koje bi na temelju takvog, vjerodostojnog dokumenta ozakonila isplatu:

Obrazac 1.

.....
 (Poslodavac)
 U, , 2021.god.
 Broj ____/2021.

Na osnovi odredbi članka 306. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, NN, 118/19., respektirajući odredbi članka 9. stavak 9. Zakona o porezu na dohodak, Zakona o porezu na dohodak, 115 /16, 106/18, 121/19 i 32/20, članka 7. stavak 2. podstavak 32. Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20., donosim

RJEŠENJE o isplati nagrade za radne rezultate, ostvarene iz rada radnika za Poslodavca tijekom 2021.g.

I.
 Radniku , koji za
 Poslodavca , obavlja poslove
 , odobravam
 obračun/isplatu nagrade za ostvarene rezultate 2021.g., sve prema registriranoj djelatnosti Poslodavca, u iznosu, koji se uklapa u maksimalno dozvoljeni/neoporezivi iznos, tj. od kn/godina .

II.
 Isplatu, kao neoporezivi primatak, sukladno propisima koji su citirani u uvodu ovog Rješenja, knjigovodstvo Poslodavca isplatiti će svakom radniku na njegov tekući račun, u vremenu/roku, koje ovisi o

stanju obrtnih sredstava na žiro-računu i nepodmirenim obvezama plaćanja Poslodavca prema dobavljačima, a najkasnije do 31.12.2021.g.

III.

Ovo Rješenje stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja.

Obrazloženje:

U NN, 106/18. od 30.11.2018.g. objavljen je citirani Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak. Odredbe Pravilnika, sukladno članku 4. istog, stupaju na snagu i primjenjuju se od 01.12.2018.g.

Člankom 1. citiranog Pravilnika dopunjeno je članak 7. stavak 2. Pravilnika o porezu na dohodak, NN, 10/17. i 128/17., tako da je iza red.br. 31 utvrđen red.br. 32. koji glasi: „Nagradu za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja radnika (dodata na plaću, dodatak uz mjesecnu plaću i sl.).“.

Prema članku 2. istog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika dopunjeno je članak 92. Pravilnika u smislu, da se na nagrade za radne rezultate, koji se obračunavaju/isplaćuju do propisanog iznosa NE PLAĆA POREZ/PRIREZ NA DOHODAK.

Slijedom iznijetog, kako je navedeno u prethodnom stavku i kako je navedeno u točki I. dispozitiva, Poslodavac je utvrdio iznos nagrade za isplatu Radniku, u iznosu, koji se uklapa u maksimalno dozvoljeni neoporezivi iznos/godina, sukladno propisima koji su navedeni u uvodu ovog Rješenja.

Poslodavac, na obračunati/isplaćeni iznos nagrade Radniku, ne obračunava porez/prirez, niti se iznos nagrade radniku ne pribraja njegovom ukupnom godišnjem dohotku radi obračuna poreza na dohodak od nesamostalnoga rada/2021.g.

Nositelj djelatnosti, Poslodavac, donio je ovo Rješenje o isplati nagrade Radniku, bez posebne ocjene i valorizacije obavljenog rada, kako je navedeno u točki I. dispozitiva, zadovoljan sa postignutim rezultatom poslovanja/Ordinacija, trudom, zalaganjem i poštenim odnosom prema radu, pacijentima i, na dobrobit zajedništva

Rezimirajući rečeno, riješeno je kako je navedeno u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku

Ako Radnik smatra da mu je ovim Rješenjem povrijedeno njegovo pravo iz rada, ima pravo u roku od 15 dana računajući od dana dostave ovog rješenja zatražiti od Poslodavca izvršenje tog prava. Ako Poslodavac ne udovolji zahtjevu Radnika u slijedećem roku od 15 dana računajući od dana dostave zahtjeva Radnika, Radnik može u ponovljenom roku od 15 dana, računajući od dana uručenja odgovora Poslodavca, ili od dana isteka prethodnog roka, zatražiti zaštitu svog prava pred nadležnim sudom, sukladno članku 133. ZOR-a.

Prigovor ne zadržava izvršenje ovog Rješenja.

Dostavljeno: M.P. Poslodavac
a) Radniku :

.....

(datum i potpis)

b) Knjigovođi

c) Arhiva

* * * * *

Obrazac 2.

(Poslodavac)
U, 2021.g.
Broj ____/2021.

Na osnovi odredbi članka 306. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, NN, 118/19 , respektirajući odredbi članka 9. stavak 9. Zakona o porezu na dohodak, Zakona o porezu na dohodak, 115 /16, 106/18, 121/19 i 32/20, članka 7. stavak 2. podstavak 32. Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20., d o n o s i m

RJEŠENJE o isplati nagrade za radne rezultate, ostvarene iz rada radnika za Poslodavca tijekom 2021.g.

I.

Nagradu za radne rezultate polučene radom svakog radnika za Poslodavca, prema njegovoj registriranoj djelatnosti i radnom mjestu/vrstu poslova i radnih zadatača radnika, po naosob za svakog radnika, ostvarene tijekom 2021.g., u iznosu od kn, dajem svakom radniku i to kako slijedi:

1.	6.
2.	7.
3.	8.
4.	9.
5.	10.

II.

Isplatu, kao neoporezivi primitak, sukladno propisima koji su citirani u uvodu ovog Rješenja, knjigovodstvo Poslodavca isplatiti će svakom radniku na njegov tekući račun, u vremenu/roku, koje ovisi o stanju obrtnih sredstava na žiro-računu i nepodmirenim obvezama plaćanja Poslodavca prema dobavljačima, a najkasnije do 31.12.2021.g.

III.

Ovo Rješenje stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja.

Obrazloženje:

U NN, 106/18. od 30.11.2018.g. objavljen je citirani Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak. Odredbe Pravilnika, sukladno članku 4. istog, stupaju na snagu i primjenjuju se od 01.12.2018.g.

Člankom 1. citiranog Pravilnika dopunjeno je članak 7. stavak 2. Pravilnika o porezu na dohodak, NN, 10/17. i 128/17., tako da je iza red.br. 31 utvrđen red.br. 32. koji glasi: „Nagradu za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja radnika (dodata na plaću, dodatak uz mjesecnu plaću i sl.).“.

Prema članku 2. istog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika dopunjeno je članak 92. Pravilnika u smislu, da se na nagrade za radne rezultate, koji se obračunavaju/isplaćuju do

propisanog iznosa **NE PLAĆA POREZ/PRIREZ NA DOHODAK.**

Slijedom iznijetog, kako je navedeno u prethodnom stavku i kako je navedeno u točki I. dispozitiva, na isplatu nagrade radnicima od 1 - , Poslodavac ne obračunava porez/prirez, niti se iznos nagrade radniku ne pribraja njegovom ukupnom godišnjem dohotku radi obračuna poreza na dohodak od nesamostalnog rada/2021.g.

Poslodavac, temeljem ovlasti iz Pravilnika koji je citiran u uvodu ovog Rješenja, donio je odluku, isplatiti nagradu svim radnicima jednakom, bez ocjene i valorizacije obavljenog rada pojedinačno, kako je navedeno u točki I. dispozitiva, zadovoljan sa postignutim rezultatom poslovanja, trudom, zalaganjem i poštenim odnosom prema radu svih, na dobrobit zajedništva.

Ako bi Poslodavac obračunao nagradu različito, tada mora utvrditi mjerila i kriterije, zbog čega je odstupio od zaštite jednakosti svih pred zakonom, odnosno, obrazložiti razloge koji neće upućivati na izravnu diskriminaciju prema onome koji je ostvario manji iznos nagrade, povodeći se načelom „zabrane diskriminacije nekoga u odnosu na druge, u usporedivoj situaciji“ (članak 7. Zakona o radu i članak 2. Zakona o sprječavanju diskriminacije).

Rezimirajući rečeno, riješeno je kako je navedeno u dispozitivu.

Pouka o pravnom lijeku

Ako Radnik smatra da mu je ovim Rješenjem povrijeđeno njegovo pravo iz rada, ima pravo u roku od 15 dana računajući od dana dostave ovog rješenja zatražiti od Poslodavca izvršenje tog prava. Ako Poslodavac ne udovolji zahtjevu Radnika u slijedećem roku od 15 dana računajući od dana dostave zahtjeva Radnika, Radnik može u ponovljenom roku od 15 dana, računajući od dana uručenja odgovora Poslodavca, ili od dana isteka prethodnog roka, zatražiti zaštitu svog prava pred nadležnim sudom, sukladno članku 133. ZOR-a.

Prigovor ne zadržava izvršenje ovog Rješenja.

Dostavljeno: M.P. Poslodavac

- a) Radnicima :
- b) Knjigovođi
- c) Arhiva

* * * * *

Obrazac 3.

.....
(Poslodavac)
U, , 2021.g.
Broj ____/2021.

Na osnovi odredbi članka 306. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, NN, 118/19 , respektirajući odredbi članka 9. stavak 9. Zakona o porezu na dohodak, Zakona o porezu na dohodak, 115 /16, 106/18, 121/19 i 32/20, članka 7. stavak 2. podstavak 32. Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20., d o n o s i m

RJEŠENJE

o isplati SEBI nagrade za radne rezultate, ostvarene iz mog rada i rada mog radnika za tijek 2021.g.

I.

Nagradu SEBI
(ime, prezime i zanimanje), za ostvarene rezultate

rada mog tima/....., prema registriranoj djelatnosti i radnom mjestu Radnika/vrsti i opseg njegovih radnih zadaća, prema ugovoru o radu, kako je navedeno u finansijskim evidencijama i naturalnim pokazateljima, sve tijekom 2021. g., odobravam isplatu, u iznosu, koji se uklapa u maksimalno dozvoljeni/neoporezivi iznos, tj. od **5.000,00 kn/godina.**

II.

Isplatu nagrade iz točke I., kao neoporezivi primitim, sukladno propisima koji su citirani u uvodu ovog Rješenja, moje knjigovodstvo, isplatiti će mi na moj tekući račun, u vremenu/roku, koje ovisi o stanju obrtnih sredstava na žiro-računu Ordinacije i nepodmirenim obvezama plaćanja Ordinacije prema dobavljačima, a najkasnije do 31.12.2021.g.

III.

Ovo Rješenje stupa na snagu i primjenjuje se danom donošenja.

Obrazloženje:

U NN, 106/18. od 30.11.2018.g. objavljen je citirani Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o porezu na dohodak. Odredbe Pravilnika, sukladno članku 4. istog, stupaju na snagu i primjenjuju se od 01.12.2018.g.

Člankom 1. citiranog Pravilnika dopunjena je članak 7. stavak 2. Pravilnika o porezu na dohodak, NN, 10/17. i 128/17., tako da je iza red.br. 31 utvrđen red.br. 32. koji glasi: „Nagradu za radne rezultate i druge oblike dodatnog nagrađivanja radnika (dodatacna plaća, dodatak uz mjesecnu plaću i sl.).“.

Prema citiranom Zakonu o porezu na dohodak iz uvida ovog Rješenja, osoba koja obavlja djelatnost obrta i s obrtom izjednačene djelatnosti – samostalne djelatnosti – iz članka 29. stavak 2. citiranog Zakona – u pravima, glede obračuna/isplate materijalnog prava iz članka 9. istog Zakona, ima u obračunu/isplati ista prava kao i radnik.

Nastavno, potrebno je memorirati, da je, prema članku 2. istog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika dopunjena je članak 92. Pravilnika u smislu, da se na nagrade za radne rezultate, koji se obračunavaju/isplaćuju do propisanog iznosa **NE PLAĆA POREZ/PRIREZ NA DOHODAK.**

Slijedom iznijetog, kako je navedeno u prethodnom stavku i kako je navedeno u točki I. dispozitiva, da sam ja, kao nositelj samostalne djelatnosti privatne prakse, utvrdio SEBI pravo za obračun/isplatu nagrade, u iznosu, koji se uklapa u maksimalno dozvoljeni neoporezivi iznos/godina, sukladno propisima koji su navedeni u uvodu ovog Rješenja, tj. 5.000,00 kn/21.

Na obračunati /isplaćeni iznos nagrade iz točke I. dispozitiva, ne obračunava se porez/prirez, niti se iznos nagrade ne pribraja mom ukupnom godišnjem dohotku, radi obračuna poreza na dohodak od samostalne djelatnosti /2021.g.

Ja, kao nositelj djelatnosti, donio sam ovo Rješenje o isplati nagrade SEBI, bez posebne ocjene i valorizacije rada Ordinacije, kako je navedeno u točki I. dispozitiva, zadovoljan sa postignutim rezultatom poslovanja/Ordinacija, prema bruto bilanci za razdoblje I-XI/21.g.

Rezimirajući rečeno, riješeno je kako je navedeno u dispozitivu.

Dostavljen: M.P. Nositelj djelatnosti

- a) Nositelju djelatnosti(datum i potpis)
- b) Knjigovođi
- c) Arhiva

A K T U A L N O!

Ispłata potpore radniku za kupnju dara djetetu/2021.

- pripremio Ivan Gabrilo, dipl.iur.-

Uvodne napomene za isplatu dara djetetu

Prema odredbama članka 191. Kolektivnog ugovora, propisano je da Radnik na radu kod člana Udruge IMA PRAVO NA POTPORU ZA KUPNJU POKLONA DJETETU, koje je mlađe od 15 godina starosti, jednom godišnje u visini na j m a n j e 6,66 % od neoporezivog iznosa za taj osnov, koji je utvrđen u Pravilniku o porezu na dohodak, NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19., 1/20. i 74/20. (u dalnjem tekstu: Pravilnik).

Odredbom članka 7. stavak 2. podstavak 18. Pravilnika utvrđen je neoporezivi iznos za isplatu potpore za kupnju poklona djetetu do 600,00 kn/godina (isti iznos, kao i po prethodnom Pravilniku koji je važio do 03.02.2017.g.)

Rezimirajući rečeno u prethodnom stavku, u konkretnom slučaju, za ovaj oblik potpore radniku, ministar financija je propisao maksimalni iznos, kao što je navedeno u stavku drugom ovog Naputka, pa se slijedom iznijetog na isplatu ne obračunavaju doprinosi i porezi/prirez, identično obračunu za iznose koji imaju pravni tretman plaće, u smislu članka 90. stavak 4. ZOR-a (članak 9. stavak 1., točka 9. Zakona o porezu na dohodak – ako se isplaćuju do propisanih iznosa).

Uvjeti za isplatu potpore za kupnju dara djetetu

Odredba članka 191. Kolektivnog ugovora daje pravo radniku na potporu za kupnju dara djetetu mlađem od 15 godina starosti, sve u okviru iznosa osnovice, u svakoj godini rada radnika za poslodavca, dok dijete ne navrši 15 godina života, računajući do 31. 12. tekuće godine.

U konkretnom slučaju zadano je pet veličina/uvjeta za isplatu dara djetetu, i to:

1. osnova za isplatu jednog i drugog osnova do 600,00 kn/godinu,

2. 6,66% od osnovice

3. djetetu, kojem je otac/majka – radnik Poslodavca nositelj zdravstvenog osiguranja,

4. mogućnost isplate jednom godišnje i

5. da je dijete mlađe od 15 godina starosti (to znači da dijete, koje je ili će u tekućoj godini navršiti 15 godina života ima pravo na potporu u 100% iznosu, tj. 600,00 kn, dok svi ostali manje, ako Poslodavac ne odluči i za njih isplatiti veći iznos potpore – najviše do maksimalnog iznosa – primjena načela povoljnijeg prava za radnika, prema odluci poslodavca).

Poslodavac pri odlučivanju o isplati gore navedenog oblika potpore radniku mora voditi računa o naprijed navedenim uvjetima za isplatu.

Odredbom članka 306. a u svezi s člankom 191. stavak 2. Kolektivnog ugovora propisano je da Poslodavac posebnim rješenjem utvrđuje pravo Radnika na isplatu za navedeni osnovi potpore radniku, kako je navedeno u ovom aktu = vjerodostojni dokument iz članka 8. Pravilnika.

Da li Poslodavac – član Udruge mora isplatiti ovaj oblik „potpore“ svom radniku u privatnom zdravstvu RH?

Na pitanje da li Poslodavac – član Udruge mora isplatiti potporu za navedeni osnov/godina, s obzirom da riječ "do" relativizira isplatu (moguće od 0 do 600,00 kn), odgovor je za privatnu praksu Hrvatske - DA, jer je člankom 191. Kolektivnog ugovora propisana takva obveza, kao što je navedeno u točki 2., tj. 6,66%/godina za svaku godinu života djeteta, koje je mlađe od 15 godina, prema ostalim uvjetima kako je navedeno u ovom aktu.

Prikaz iznosa obveze potpore radniku od strane poslodavca – člana Udruge za kupnju dara djetetu radnika

Red br.	Broj godina života djeteta s pravom na dar	%-ak za utvrđivanje potpore radniku za kupnju dara svom djetetu, zavisno od godina života djeteta	Iznos potpore prema godinama života djeteta, u kn - %-ak iz kol. 3 x 600,00 kn	Razlika do punog iznosa, u kn, koji može obračunati poslodavac, po svojoj volji, a najviše¹ do 600,00 kn
1	2	3	4	5
1.	15	100,00	600,00	0,00
2.	14	93,24	560,00	40,00
3.	13	86,58	520,00	80,00
4.	12	79,92	480,00	120,00
5.	11	73,26	440,00	160,00
6.	10	66,60	400,00	200,00
7.	9	59,94	360,00	240,00
8.	8	53,28	320,00	280,00
9.	7	46,62	280,00	320,00
10.	6	39,96	240,00	360,00
11.	5	33,30	200,00	400,00
12.	4	26,64	160,00	440,00
13.	3	19,98	120,00	480,00
14.	2	13,32	80,00	520,00
15.	1	6,66	40,00	560,00

Napomena: Iznosi u koloni 4 zaokruženi su na puni iznos 1,00 kn, bez suočenja iznosa potpore na 1/100 kn.

Iznos iz kolone 5 – razlika do propisanog iznosa u obračunu radi isplate za kupnju dara ovisi o volji/financijskog mogućnosti poslodavca.

Iznos iz kolone 4 je minimalni iznos potpore radniku za kupnju dara djetetu, koji mu poslodavac mora isplatiti.

Godine života djeteta iz kolone 2 računaju se do 31.12. tekuće godine.

* * * *

**MODEL RJEŠENJA, KADA
POSLODAVAC OBRAČUNAVA
PRAVO/IZNOS, PREMA
KOLEKTIVNOM UGOVORU
(MINIMUM PRAVA)**

.....
(naziv i sjedište privatne prakse)
U/.....2021.g.
Broj:/21.

Na osnovi odredbi članka 306. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, a u svezi s odredbom članka 191. istog Kolektivnog ugovora, respektirajući odredbe članka 9. stavak 1. podstavak 9. Zakona o porezu na dohodak, 115 /16, 106/18, 121/19 i 32/20, članka 7. stavak 2. podstavak 18. Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20.. d o n o s i m

**RJEŠENJE
o pravu radnika na potporu, za kupnju
dara djetetu, koje je mlađe od 15
godina života, za 2021.g.**

Točka 1.
Radniku , koji
(ime i prezime)
obavlja poslove
(naziv poslova)

za njegovo dijete..... koje
(ime djeteta)
je zdravstveno osigurano po Radniku,
staro godina, utvrđujem pravo za

¹ ako poslodavac odluči obračunati veći iznos pomoći za dar djetetu radnika, tada razliku iznad 600,00 kn pribraja plaći radnika - slijedi u obračunu pravnu sudbinu plaće, tj. obračun doprinosa, poreza i prikeza + doprinose „na“ plaću

isplatu potpore za kupnju poklona djetetu za "Svetog Nikolu", odnosno za dan "Djeda Božićnjaka", sve za 2021.g., u iznosu odkn.

Točka 2.

Potporu iz prethodne točke isplatiti Radniku na njegov tekući račun, tijekom prosinca 2021.g., a najkasnije do 31. 12.2021.g.

Točka 3.

Isplatu potpore iz točke 1. i ovog Rješenja, evidentirati na poslovne rashode, bez obračuna doprinosa i poreza/prireza.

Točka 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se tijekom prosinca 2021.g.

Obrazloženje:

Poslodavac je odlučio Radniku utvrditi pravo na potporu, za kupnju poklona djetetu, mlađem od 15 godina života, koji ostvaruje pravo na zdravstveno osiguranje, iz rada svog roditelja, za Poslodavca, sukladno članku 191. Kolektivnog ugovora .

Dijete Radnika imagodina, računajući do 31.12.2021.g., što znači 15 ili manje od 15 godina života, pa slijedom toga ima pravo na potporu za navedeni osnov.

Ako broj godina života djeteta Radnika pomnožimo sa 6,66 %, dobijemo ukupni % od%, koji uvjetuje visinu potpore.

Visina potpore utvrđuje se tako, da se dobiveni % iz prethodnog stavka množi sa iznosom osnovice, iz stavka 6. ovog obrazloženja, sukladno članku 191. stavak 1. Kolektivnog ugovora.

Osnovica za osnov potpore roditelju za kupnju poklona djetetu, u smislu članka 177. Kolektivnog ugovora je iznos koji je propisao ministar financija, u Pravilniku o porezu na dohodak.

Za 2021.g. iznos potpore je 600,00 kn.

Stavljujući u odnos dobiveni % iz stavka 3. ovog obrazloženja i iznos potpore od 600,00 kn, Poslodavac je utvrdio pravo Radniku za potporu, za njegovo dijete u iznosu odkn, kao minimum prava/osnov na koji Radnik ima, temeljem primjene Kolektivnog ugovora.

Rezimirajući rečeno, Poslodavac je odlučio obračunati i isplatiti Radniku potporu, u smislu članka 177. stavak 1. Kolektivnog ugovora, kako je utvrđeno u točki 1. izrijeke.

Pouka o pravnom lijeku:

Nezadovoljan Radnik ima pravo staviti prigovor na ovo Rješenje u roku od 15 dana, računajući od dana prijema. Ako Poslodavac ne odgovori na prigovor Radnika u roku od 15 dana ili odgovori negativno, Radnik ima pravo u ponovljenom roku od 15 dana tražiti ostvarenje svog prava tužbom od nadležnog suda.

Dostavljeno:

Poslodavac:

1. Radniku
2. Knjigovođi
3. Arhivi

* * * * *

2. MODEL RJEŠENJA, KADA POSLODAVAC OBRAČUNAVA ZA DAR PRAVO/IZNOS, VIŠE OD MINIMUMA, NA KOJI GA OBVEZUJE KOLEKTIVNI UGOVOR

(naziv i sjedište privatne prakse)

U2021.g.

Broj:/21.

Na osnovi odredbi članka 306. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, a u svezi s odredbom članka 191. istog Kolektivnog ugovora, respektirajući odredbe članka 9. stavak 1. podstavak 9. Zakona o porezu na dohodak, 115 /16, 106/18, 121/19 i 32/20, članka 7. stavak 2. podstavak 18. Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20.. donosim

RJEŠENJE o pravu Radnika na potporu, za kupnju dara djetetu, koje je mlađe od 15 godina života, za 2021.g.

Točka 1.

Radniku....., koji
(ime i prezime)
obavlja poslove, za
(naziv poslova)

njegovo dijete, koje je
zdravstveno

(ime djeteta)
osigurano po Radniku, staro
godina, utvrđujem pravo za isplatu
potpore za kupnju dara djetetu za "Svetog
Nikolu", odnosno za dan "Djeda
Božićnjaka", sve za 2021.g., u iznosu od
600,00 kn, tj. maksimalni iznos propisan
za taj osnov.

Točka 2.

Potpunu iz prethodne točke isplatiti
za dijete Radniku na njegov tekući račun,
tijekom prosinca 2021.g., a najkasnije do
31. 12.2021.g.

Točka 3.

Isplatu potpore iz točke 1. i ovog Rješenja, evidentirati na poslovne rashode, bez obračuna doprinosa i poreza/prireza.

Točka 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se tijekom prosinca 2021.g.

Obrazloženje:

Poslodavac je odlučio Radniku utvrditi pravo na potporu, za kupnju dara njegovom djetetu, mlađem od 15 godina života, koji ostvaruje pravo na zdravstveno osiguranje, iz rada svog roditelja, za Poslodavca, sukladno članku 191. Kolektivnog ugovora.

Dijete Radnika ima _____ godina, računajući do 31.12.2021.g., što znači 15 ili manje od 15 godina života, pa slijedom toga ima pravo na potporu za navedeni osnov.

Ako broj godina života djeteta radnika pomnožimo sa 6,66 %, dobijemo ukupni % od _____ %, koji uvjetuje visinu potpore.

Visina potpore utvrđuje se tako, da se dobiveni % iz prethodnog stavka množi sa iznosom osnovice, sukladno članku 191. stavak 1. Kolektivnog ugovora.

Osnovica za izračun potpore roditelju za kupnju dara djetetu, u smislu članka 1. Kolektivnog ugovora je iznos koji je propisao ministar financija, u Pravilniku o porezu na dohodak.

Za 2020. g. iznos potpore je 600,00 kn.

Stavlјajući u odnos dobiveni % iz stavka 3. ovog obrazloženja i iznos potpore od 600,00 kn ispada, da bi Radnik imao pravo na potporu od _____ kn.

Poslodavac je međutim svojevoljno odlučio Radniku isplatiti kn potpore, tj. maksimalni iznos propisan za isti osnov, ili kn više, što je više od iznosa na koji ga obvezuje Kolektivni ugovor iz stavka 3. ovog obrazloženja za ____ % (____ kn odobrene potpore/iznos iz stavka 3.).

Rezimirajući rečeno, Poslodavac je odlučio obračunati i isplatiti Radniku potporu, u smislu članka 175. stavak 2. Kolektivnog ugovora, kako je utvrđeno u točki 1. izrijeke.

Pouka o pravnom lijeku:

Nezadovoljan Radnik ima pravo staviti prigovor na ovo Rješenje u roku od 15 dana, računajući od dana prijema. Ako Poslodavac ne odgovori na prigovor Radnika u roku od 15 dana ili odgovori negativno, Radnik ima pravo u ponovljenom roku od 15 dana tražiti ostvarenje svog prava tužbom od nadležnog suda.

Dostavljeno:
1. Radniku
2. Knjigovođi
3. Arhivi

Poslodavac:

Obveza donošenja rješenja o isplati u smislu članka 9. stavak 2. Zakona o porezu na dohodak, da bi isplata bila zakonita

*Odredbom članka 9. stavak 2. Zakona propisano je da se isplate iz članka 7. Pravilnika, pa tako i isplate »Božićnice» i dala djetetu priznaju **samo** na temelju vjerodostojnih isprava (račun, obračun, odluka, rješenje, potvrda i sl.), što je detaljizirano člankom 8. Pravilnika o porezu na dohodak, kojeg je donio ministar financija, prema zakonskoj ovlasti.*

Obračun i isplata «Božićnice»/2021.

- pripremio Ivan Gabrilo, dipl. iur.-

Uvodne napomene za isplatu «Božićnice»

*Prema odredbama članka 193. i 194. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske – NN, 118/19. (u dalnjem tekstu: Kolektivni ugovor) Radnik ima pravo NA ISPLATU prigodne nagrade u formi "Božićnice", u visini n a j m a n j e 2,85%, prema članku 194. Kolektivnog ugovora, od osnovice iz članka 193. istog Kolektivnog ugovora, tj. 50 % ukupne jedinstvene osnovice za **svaku godinu rada za istog poslodavca u svakoj kalendarskoj godini**.*

Prema odredbama Pravilnika o porezu na dohodak . Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20., jedinstveni iznos osnovice za obračun nagrade, uz „Božićnicu“ čini zajedno i iznos naknade za regres za GO i to ukupno 3.000,00 kn/godinu i to neoporezivog iznosa.

To znači, da se iznos iz prethodnog stavka od 3.000,00 kn, primjenom odredbi članka 193. Kolektivnog ugovora dijeli u omjeru 50 : 50 ili 1.500,00 kn prigodne naknade za korištenje GO, odnosno 1.500,00 kn kao nagrade za „Božićnicu“.

Odredbom članka 8. i 9. Zakona o porezu na dohodak, NN115 /16, 106/18, 121/19 i 32/20, i članka 4. do 8. Pravilnika, propisano je da se porez na dohodak ne plaća, između nabrojenih osnova i na primitke radnika i fizičkih osoba iz članka 9. Zakona po osnovi naknada, potpora i nagrada koje im isplaćuje poslodavac do propisanih iznosa.

Odredbom članka 9. stavak 2. Pravilnika o porezu na dohodak (u dalnjem tekstu: Pravilnik), ministar financija propisao je neoporezivi iznos naknada, potpora i nagrada, sukladno ovlastima iz članka 9. stavak 2. Zakona, pa tako i za isplatu regresa odnosno

"Božićnice", koji zajedno iznose do **3.000,00 kn godišnje.**

Mjerila i kriterije za ostvarenje navedenog prava, za članove Udruge, razrađeni su člankom 194. Kolektivnog ugovora.

Primjena članka 178. Kolektivnog ugovora

Odredba članka 194. Kolektivnog ugovora daje pravo Radniku na isplatu prigodne nagrade u formi "Božićnice", sve u okviru iznosa iste osnovice iz članka 193. Kolektivnog ugovora i to u svakoj godini rada radnika za poslodavca.

Za navedeni iznos nagrade/naknade, za „Božićnicu“/regres za GO, zadana su tri uvjeta, i to:

1. osnovica za isplatu = **do 1.500,00 kn/godinu rada Radnika za istog Poslodavca** ($3.000,00 \text{ kn} : 2 = 1.500,00 \text{ kn}$ za „Božićnicu“ i regres za GO),
2. **2,85%** za svaku godinu rada radnika za poslodavca – istog poslodavca, obračunato na iznos osnovice i
3. = **iznos za isplatu „Božićnice“/regresa za GO.**

Poslodavac pri odlučivanju o isplati bilo kojeg pojedinačnog prava/radnik, mora voditi računa o naprijed navedenim činjenicama – veličinama.

Odredbom članka 306. Kolektivnog ugovora, a u svezi s člankom 194. stavak 2. istog Kolektivnog ugovora propisano je da poslodavac posebnim rješenjem utvrđuje pravo radnika na isplatu za osnov naveden pod točkom 3. prethodnog stavka.

Na pitanje, da li poslodavac mora isplatiti nagradu/naknadu za navedene osnove/godina, s obzirom da riječ "do" relativizira isplatu (moguće od 0 do 1.500,00 kn), odgovor je, u privatnoj praksi Hrvatske – DA - jer je člankom 194. Kolektivnog ugovora propisano takvo pravilo/obveza, kao što je navedeno u točki 2., tj. najmanje 2,85%/godina rada za istog Poslodavca x osnovica.

**Primjer Rješenja za isplatu
„Božićnice“**

1. MODEL RJEŠENJA, KADA POSLODAVAC OBRAČUNAVA PRAVO/IZNOS, PREMA KOLEKTIVNOM UGOVORU (MINIMUM PRAVA)

(naziv i sjedište privatne prakse)
U _____, ____ 2021.g.

Broj: ____/21.

Na osnovi odredbi članka 306. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, respektirajući odredbe članka 194. stavak 2. istog Kolektivnog ugovora i odredbe članka 9. stavak 1. podstavak 9. Zakona o porezu na dohodak, 115 /16, 106/18, 121/19 i 32/20, članka 7. stavak 2. podstavak 5. Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20. donosim

**RJEŠENJE
o pravu radnika na obračun/isplatu
„Božićnice“, za 2021.g.**

Točka 1.

Radniku....., koji
(ime i prezime)
obavlja poslove,
(naziv poslova)
utvrđujem pravo na obračun, radi
isplate "Božićnice" za 2021.g. u iznosu od
..... kn.

Točka 2.

"Božićnicu" iz prethodne točke isplatiti Radniku na njegov tekući račun, tijekom prosinca 2021.g., a najkasnije do 31. 12. 2021. g.

Točka 3.

Isplatu "Božićnice", na osnovi ovog Rješenja, knjigovodstvo Poslodavca će izvršiti na teret poslovnih rashoda/21., bez obračuna doprinosa i poreza/prireza.

Točka 4.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se tijekom prosinca 2021.g., a najkasnije do roka kako je navedeno u točki 2.

Obrazloženje:

Prema odredbama članka 193. Kolektivnog ugovora, koji je citiran u uvodu ovog Rješenja (u dalnjem tekstu: Kolektivni ugovor) radnik na radu u privatnoj praksi Hrvatske ima pravo na nagradu u formi "Božićnice" i naknadu za regres za GO u ukupnom iznosu od 3.000,00 kn/godinu, koji se dijeli u omjeru 50 : 50 na iznos za „Božićnicu“ i za regres za GO. Za jedno i drugo pravo radnik ostvaruje naknadu u protuvrijednosti 2,85 % od iznosa osnovice, za svaku godinu radnog staža za svog poslodavca, kako to propisuje članak 194. Kolektivnog ugovora

Osnovica za obračun prava na „Božićnicu“ utvrđena je člankom 193. Kolektivnog ugovora, kao 50 % ukupnog iznosa koji je propisan člankom 7. stavak 2. podstavak 5. Pravilnika o porezu na dohodak (u dalnjem tekstu: Pravilnik) za regres za GO i za „Božićnicu“, pa tako i za 2021.g. i iznosi 3.000,00 kn, za jedan i drugi osnov.

Radi primjene odredbi članka 194. Kolektivnog ugovora koji razrađuje uvjete /kriterije i način ostvarenja prava samo za „Božićnicu“ Poslodavac je utvrdio, da je njegov Radnik proveo na radu kod njega, _____ godina.

Nastavno, Poslodavac je pristupio izračunu prava Radnika za „Božićnicu“, prema parametrima i to kako slijedi:

- $2,85 \% \times \text{_____ godina radnog staža} = \text{_____ \% ukupno}$,
- $\text{_____ } \times 1.500,00 \text{ kn} = \text{ukupno } \text{_____ kn}$ za „Božićnicu“, sve za 2021.g.

Rezimirajući rečeno, Poslodavac je odlučio obračunati i isplatiti Radniku za „Božićnicu“ iznos, kako je navedeno u točki 1. izrijeke, sve u okviru prava/obračun iz stavka 4. ovog obrazloženja, sve na teret 2021.g.

Time je Poslodavac obračunao/isplatio Radniku za jedan i drugi osnov iznos na koji ga obvezuje primjena Kolektivnog ugovora, kako je utvrđeno u stavku 4. ovog obrazloženja.

Isplaćeni iznos uklapa se u maksimalno mogući/dozvoljeni iznos isplate za regres za GO i „Božićnicu“/godina, prema odredbama Pravilnika, pa slijedom iznijetog Poslodavac evidentira trošak isplate prema ovom Rješenju u svoje poslove rashode/2021.g., bez obračuna poreza/prireza, temeljem članka 9. Zakona o porezu na dohodak, kao i bez obračuna doprinosa, temeljem Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja.

Pouka o pravnom lijevu:

Nezadovoljan radnik ima pravo staviti prigovor na ovo Rješenje u roku od 15 dana, računajući od dana prijema. Ako poslodavac ne odgovori na prigovor radnika u roku od 15 dana ili odgovori negativno, radnik ima pravo u ponovljenom roku od 15 dana tražiti ostvarenje svog prava tužbom od nadležnog suda.

Dostavljeno:
1. Radniku
2. Knjigovodstvu
3. Arhivi

Poslodavac:
.....

* * * *

2. MODEL RJEŠENJA - KADA POSLODAVAC OBRAČUNAVA PRAVO/IZNOS, VIŠE OD MINIMUMA, NA KOJI GA OBVEZUJE KOLEKTIVNI UGOVOR

.....
(naziv i sjedište privatne prakse)

U2021.g.

Na osnovi odredbi članka 306. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, respektirajući odredbe članka 194. stavak 2. istog Kolektivnog ugovora i odredbe članka 9. stavak 1. podstavak 9. Zakona o porezu na dohodak, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20, članka 7. stavak 2. podstavak 5. Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20., 2/21. d o n o s i m

RJEŠENJE o pravu Radnika na obračun/isplatu „Božićnice“ za 2021. g.

Točka 1.
Radniku , koji
(ime i prezime)
obavlja poslove
(naziv poslova)

utvrđujem pravo na obračun, radi isplate nagrade u formi „Božićnice“ za 2021. g. u iznosu odkn.

Točka 2.
„Božićnicu“ iz prethodne točke isplatiti Radniku na njegov tekući račun, tijekom prosinca 2021. g., a najkasnije do 24. 12. 2021.g.

Točka 3.
Isplatu „Božićnice“, na osnovi ovog Rješenja, knjigovodstvo Poslodavaca će izvršiti bez obračuna doprinosa i poreza/prireza i evidentirati na poslovne rashode Poslodavca/2021.

Točka 4.
Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja, a primjenjuje se tijekom prosinca 2021.g., a najkasnije do roka iz točke 2. ovog dispozitiva.

Obrazloženje:

Poslodavac je odlučio Radniku utvrditi pravo na „Božićnicu“ u iznosu, koji je veći od iznosa na koji ga obvezuje Kolektivni ugovor iz uvoda ovog Rješenja (Kolektivni ugovor).

Naime, Poslodavca, prema broju godina radnog staža Radnika za Poslodavca (..... god.), pripadajućeg %/god. r.s. i ukupno, kako je propisano člankom 194. Kolektivnog ugovora, te iznosa osnovice, obvezuje isplata „Božićnice“ odkn.

Važeći iznos osnovice za 2021.g., prema odredbama članka 7. Pravilnika o porezu na

dohodak je za jedan i drugi osnov, tj. regres za GO i „Božićnicu“ 3.000,00 kn, koji se za navedene osnove dijeli prema omjeru 50 : 50, kako to propisuje članak 193. Kolektivnog ugovora.

Ako je Poslodavac obračunao Radniku pravo za regres za GO u manjem iznosu, on može za obračun „Božićnice“ isplatiti i veći iznos i to za razliku manje isplaćenog iznosa za regrese za GO, tj. manje od 1.500,00 kn i obrnuto.

Rezimirajući rečeno, Poslodavac je utvrdio Radniku pravo na veći iznos Božićnice od iznosa n a koji ga obvezuje primjena članka 194. Kolektivnog ugovora, ali ne više od maksimalnog iznosa propisanog za jedan i drugi osnov prava, prema članku 193. Kolektivnog ugovora.

Ukupni iznos isplaćen odobren za „Božićnicu“, prema ovom Rješenju, sve za 2021.g., ako se uklapa u iznos od 3.000,00 kn, zajedno sa obračunatim pravom za regres za GO, Poslodavac može evidentirati na svoje poslovne rashode, bez obračuna poreza/prireza, sukladno članku 8. i 9. Zakona o porezu na dohodak i bez obračuna doprinosa, sukladno Zakonu o doprinosima.

Rezimirajući rečeno, riješeno je kao što je navedeno u točki 1. izrijeke.

Pouka o pravnom lijevu:

Nezadovoljan Radnik ima pravo staviti prigovor na ovo Rješenje u roku od 15 dana, računajući od dana prijema. Ako Poslodavac ne odgovori na prigovor radnika u roku od 15 dana ili odgovori negativno, radnik ima pravo u ponovljenom roku od 15 dana tražiti ostvarenje svog prava tužbom od nadležnog suda.

Dostavljeno:

Poslodavac:

1. Radniku

2. Knjigovođi

3. Arhivi

* * * *

I ZDRAVSTVENI RADNICI PRIVATNE PRAKSE IMAJU PRAVO NA «BOŽIĆNICU», ODNOŠO DAR SVOM DJETETU, IDENTIČNO KAKO JE PROPISANO ZA NJIHOVE RADNIKE

Prema odredbama članka 9. stavak 1. podstavak 10. Zakona o porezu na dohodak (115 /16, 106/18, 121/19 i 32/20.,), porez na dohodak fizička osoba samostalne djelatnosti ne plaća, između nabrojenih osnova i za osnov iz stavka 1.10.:

- primitke po osnovi naknada, potpora i nagrada osoba koje obavljaju samostalne djelatnosti iz

članka 29. ovog Zakona i druge djelatnosti koje se oporezuju na način propisan za samostalnu djelatnost i to samo do propisanih iznosa.

Člankom 29. Zakona, na koji upućuje članak 32. istog Zakona propisano je da se obrtom i s obrtom izjednačenim djelatnostima smatraju, između ostalog i:

- djelatnosti slobodnih zanimanja – profesionalne djelatnosti fizičkih osoba, koje su po toj osnovi obvezno osigurane prema propisima koje uređuju obvezna osiguranja, odnosno djelatnosti fizičkih osoba kojima su to osnovne djelatnosti i koje su po toj osnovi upisane u registar poreznih obveznika poreza na dohodak (samostalna djelatnost zdravstvenih djelatnika, veterinara, odvjetnika, javnih bilježnika, revizora, arhitekata i...).

Odredbom članka 9. stavak 1. podstavak 10. (do propisanih iznosa) istog Zakona, glede ostvarenja prava zdravstvenog radnika privatne prakse – obveznika plaćanja poreza na dohodak, a u svezi sa primicima po osnovi naknada, potpora i nagrada propisano je:

- da se pri utvrđivanju dohotka ne odbijaju izdaci koje je poduzetnik registrirao pri obavljanju djelatnosti po osnovi naknada potpora i nagrada iznad propisanih iznosa.

Iznosi naknada, potpora i nagrada propisani su Pravilnikom o porezu na dohodak, identičnim propisom, koji obvezuje i poslodavca u isplati svojim radnicima

Naime, člankom 7. stavkom 1. Pravilnika o porezu na dohodak, propisano je da se primici po osnovi naknada, potpora i nagrada i... smatraju primici od nesamostalnog rada, samo za iznose koji prelaze propisane iznose/osnov iz stavka 2. ovog članka.

Iznose iz članka 7. stavak 2. Pravilnika objavili smo na stranicama ovog Časopisa.

Isprava – dokument, koji ima snagu vjerodostojnosti, daje legitimaciju privatniku za legaliziranje isplate naknade, potpora i nagrade

Vjerodostojna isprava za ostvarenje prava na naknadu, potporu i nagradu = uvjet za ostvarenje prava

Prema odredbama članka 8. Pravilnika, na kojeg upućuje primjena članka 9. Zakona, propisano je da se isplate iz članka 7. Pravilnika, znači sve isplate po osnovi naknada, potpora i nagrada m o r a j u temeljiti na vjerodostojnoj ispravi (ugovor, odluka, rješenje, račun, obračun, potvrda i...).

* * * * *

Model Rješenja za isplatu potpore za kupnju dara djetetu privatniku

.....
(naziv i sjedište privatne prakse)
U2021.g.

Na osnovi odredbi članka 306. Kolektivnog ugovora za djelatnost privatnog zdravstva Hrvatske, respektirajući odredbe članka 191. stavak 2. istog Kolektivnog ugovora i odredbe članka 9. stavak 1. podstavak 9. Zakona o porezu na dohodak, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20, članka 7. stavak 2. podstavak 18 Pravilnika o porezu na dohodak NN, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20. donosim

RJEŠENJE

o isplati sebi iznosa potpore za kupnju dara svom djetetu za 2021.g.

1. Sebi.....(ime i prezime), zato jer obavljam privatnu praksu, čime sam stekao status poreznog obveznika poreza na dohodak, u smislu članka 29. Zakona, koji je citiran u uvodu ovog Rješenje odobravam isplatu potpore za kupnju dara svom djetetu za 2021.g. u iznosukn.
2. Potporu za kupnju dara iz prethodne iz prethodne točke isplatiti ću sebi u XII/21., bez obračuna doprinosa, poreza i prikeza.

Obrazloženje:

Obavljam djelatnost privatne prakse u ordinacijidjelatnosti. Time sam uključen u sustav poreznih obveznika poreza na dohodak, propisan za obrt i s obrtom izjednačene djelatnosti, u smislu članka 29. Zakona o porezu na dohodak

Sukladno rečenom, koristim pravo iz članka 9. stavak 1. točka 10. Zakona da sebi obračunam, radi isplate, bez obračuna poreza, prikeza i doprinosa iznos potpore, jer isti obračunavam do propisanog iznosa.

Iznos potpore utvrdio sam u maksimalno mogućem iznosu, na koji se ne obračunavaju doprinosi, porez i prikez, prema članku 9. stavak 1. podstavak 1. Zakona o porezu na dohodak.

Isplatom iznosa, kako je navedeno u prethodnom stavku, potvrđujem da nisam prekoračio dozvoljeni iznos, kao propisani iznos

koji je oslobođen plaćanja poreza, prikeza i doprinosa, sukladno članku 9 Zakona o porezu na dohodak.

Ovo Rješenje ima snagu vjerodostojne isprave, koja isplati daje snagu zakonitosti, u smislu članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak.

* * * * *

Model Rješenja za isplatu «Božićnice» privatniku

.....
(naziv i sjedište privatne prakse)

U2021.g.
Broj:/21.

Na osnovi odredbi članka 29. i 33. stavak 1. podstavak 3. Zakona o porezu na dohodak, 115/16, 106/18, 121/19 i 32/20, respektirajući odredbe članka 7. stavak 2. podstavak 5. Pravilnika o porezu na dohodak, 10/17, 128/17, 106/18, 1/19, 80/19. 1/20. i 74/20. donosim

RJEŠENJE

o isplati «Božićnice» za 2021. g. sebi, poreznom obvezniku iz članka 29. Zakona o porezu na dohodak, koji obavlja djelatnost slobodnog zanimanja

1. Sebi(ime i prezime), odobravam isplatu „Božićnice“ za 2021.g. u iznosu odkn, zato jer obavljam privatnu praksu i jer sam time stekao status poreznog obveznika poreza na dohodak, u smislu članka 29. Zakona, koji je citiran u uvodu ovog Rješenja.
2. «Božićnicu» iz prethodne točke isplatiti ću sebi u XII/21., bez obračuna doprinosa, poreza i prikeza.

Obrazloženje:

Obavljam djelatnost privatne prakse u ordinacijidjelatnosti. Time sam uključen u sustav poreznih obveznika poreza na dohodak, propisan za obrt i s obrtom izjednačene djelatnosti, u smislu članka 29. Zakona o porezu na dohodak.

Sukladno rečenom, koristim pravo iz članka 9. stavak 1. točka 10. Zakona da sebi obračunam radi isplate, bez obračuna poreza, prikeza i doprinosa iznos nagrade, jer isti obračunavam do propisanog iznosa.

S obzirom da sam za 2021.g. obračunao/isplatio regres za GO u iznosukn, do maksimalnog. iznosa za osnov «Božićnice»/regresa za GO, prema Pravilniku ostalo je neisplaćenokn.

Obračunom/isplatom „Božićnica“ + regres za GO/2021., nisam prekoračio maksimalni iznos iz članka 7. Pravilnika o porezu na dohodak, propisan za jedan i drugi osnov, te slijedom iznijetog, za obračunato/isplaćeno jedno i drugo pravo nisam u obvezi obračunati porez, pritez i doprinose, sukladno članku 9. Zakona o porezu na dohodak.

Taj iznos odlučio sam isplatiti sebi, kao «Božićnicu» sve kako je navedeno u točki 1. izrijeke.

Ovo Rješenje ima snagu vjerodostojne isprave, koja isplati daje snagu zakonitosti.

M.P.

.....
(potpis)

Radnici/osiguranici mlađi od 30 godina s kojima je poslodavac zasnovao radni odnos na neodređeno vrijeme i koji je time oslobođen plaćanja doprinosa „na“ plaću do 5 godina

- pripremio Ivan Gabrilo, dipl. iur. -

Opće napomene

Nastavno, kako smo inicirali ovu temu u Časopisu br. 6/19. i u ovom broju Časopisa razmatramo istu temu, sa novijim podacima, smatrajući da je to za članove/čitatelje ovog Časopisa poticajno i korisno.

Prema članku 20. Zakona o doprinosima, počev od 1.1.2015.god., poslodavci koji zaposle mlađu osobu od 30 godina starosti, na neodređeno vrijeme, oslobođeni su plaćanja doprinosa „na“ plaću do 5 godina. Prema istom Zakonu stopa doprinosa „na“ plaću, tj. za zdravstveno osiguranje je 16,5 % od osnovice. Osnovicu čini bruto plaća radnika.

Efekti primjene te mjere za bruto plaću - prema maksimalnom iznosu primjerene plaće za m.s., koju objavljujemo u ovom Časopisu, daje efekt manjeg troška na strani poslodavca za neplaćeni doprinos „na“ plaću po citiranoj stopi ili 1.121,32 kn bruto/mjesec ili na godišnjoj razini 13.455,84 kn ili za 5 godina 67.279,20 kn.

Radnici mlađi od 30 godina, zaposleni na neodređeno vrijeme, po djelatnostima, računajući na dan 30.9.2021.god.

Tablica br. 1

Red br.	Naziv djelatnosti	Ukupno 31.10. 2019.	Ukupno 30.4.2021.g	Ukupno 30.9.21	Indeks 5/3	Indeks 5/4
1.	2	3	4	5	6	7
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	2405	2944	3122	129,81	106,05
2.	Rudarstvo i vađenje	126	207	222	176,19	107,25
3.	Prerađivačka industrija	22185	25021	25523	115,05	102,00
4.	Opskrba električnom energijom, plinom ...	1156	1349	1316	113,84	97,55
5.	Opskrba vodom	1069	1212	1258	117,68	103,80
6.	Građevinarstvo	9018	11241	11467	127,16	102,01
7.	Trgovina na veliko i malo	23688	26589	26648	112,50	100,22
8.	Prijevoz i skladištenje	5504	6937	7173	130,32	103,40
9.	Djelatnost pružanja smještaja i hrane	11853	11916	12049	101,65	101,12
10.	Informacija i komunikacija	8229	10423	10917	132,66	104,74
11.	Finansijske djelatnosti/osiguranj e	2724	3197	3254	119,46	101,78

12.	<i>Poslovanje nekretninama</i>	948	1031	1012	106,75	98,16
13.	<i>Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti</i>	10089	11550	11849	117,44	102,59
14.	<i>Administrativne i pomoćne djelatnosti</i>	3959	4025	3985	100,66	99,01
15.	<i>Javna uprava i obrana</i>	4423	5415	5539	125,23	102,29
16.	<i>Obrazovanje</i>	2204	2814	2946	133,67	104,69
17.	<i>Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi</i>	10656	13513	14127	132,57	104,54
18.	<i>Umjetnost, zabava i rekreacija</i>	2109	2344	2339	110,91	99,79
19.	<i>Ostale uslužne djelatnosti</i>	4601	4978	5126	111,41	102,97
20.	<i>Djelatnost kućanstva</i>	130	141	143	110,00	101,42
21.	<i>Djelatnost izvan teritorijalnih organizacija</i>	8	22	14	175,00	63,64
22.	<i>Nepoznato</i>	50	55	60	120,00	109,09
	UKUPNO:	127.134	146.917	150.099	118,06	102,17

Izvor: WEB , Statističke informacije -HZMO , studeni, 2021.god.

Komentar: Ivan Gabrilo, dipl. iur.

Iz prikaza prema tablici, za djelatnosti od 1 – 22 vidljivo je da je broj zaposlenih radnika mlađih od 30 godina, u radnom odnosu na neodređeno vrijeme sa stanjem 30.9.2021.god. bio 150.099 zaposlenih. Uspoređujući navedeni broj sa brojem takvih radnika zaposlenih na dan 31.10.2019.god., odnosno 30.4.2021.god. bio je za 18,06 % odnosno 2,17 % veći ili za 22.965 zaposlenih radnika, odnosno 3.182 radnika računajući 18, odnosno 5 mjeseci unazad 2021.god.

Ako usporedimo tu brojku zaposlenih sa brojem ukupno zaposlenih radnika sa stanjem 30.9.2021. (1356.578) možemo konstatirati da su mlađe osobe, tj. mlađe od 30 god. bile zastupljene sa 11,04 % ukupnog broja.

Poslodavci su stimulirani zaposliti mlađu osobu od 30 god., jer su prema odredbama Zakona o doprinosima oslobođeni do 5 god. obračunavati doprinos „na“ njihovu plaću za zdravstveno osiguranje po stopi od 16,5 %. Npr. da su te mlađe osobe imale bruto plaću prema prosjeku bruto plaće ostvarene za razdoblje I-IX/21. od 9.539,00 kn, poslodavac je uštedio na svojim ukupnim troškovima za zaposlene 1.573,93 kn/mjesec/zaposleni ili 18.887,22 kn/godinu ili 94.436,10 kn za 5 godina.

Iz navedenih razloga, što je izvanproračunski fond za zdravstveno osiguranje prikraćen u prihodu, što je jedan od razloga kroničnog gubitka u poslovanju tog fonda, ministar zdravstva predlaže ukidanje navedenog prava/mjera?? Kontra tome,

ministar financija zagovara kontrolu troškova poslovanja svih zdravstvenih subjekata u području zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja, kritizirajući indirektno predlagatelje vezano samo za povećanje prihoda fonda osiguranja. Da li je ministar financija pri tome mislio na prevelik broj bolnica koje djeluju u RH, cca 22 % više liječnika u odnosu na 100.000 stanovnika prema podacima Eurostata/2021.god. i ...?? Pri tome, ja bih dodao i troškove za glomaznu administraciju za 555 jedinica lokalne samouprave (općine i gradovi) i 21 županiju/Grad Zgb (JPRS), ili sveukupno 576 administrativno-teritorijalnih jedinica??

Analizirajući broj osiguranika po županijama, konstatirao sam da samo 6 županija/Grad Zagreb imaju više osiguranika/uplatioca doprinsosa od prosjeka za 21 JPRS, tj. 76.005 osiguranika. I laik može zaključiti da jedinice sa 16.000, 19.000, 20.000 i osiguranika, ne mogu pokrivati troškove financiranja/zadaća/osnova koje im je propisao Ustav RH, Zakon o JLS i JPRS i drugi pozitivni zakonski propisi. Takvu neracionalnu mrežu teritorijalnih jedinica kao i većeg broja bolnica, broja zaposlenih u bolnicama/klinikama, tisućama prekovremenih sati iz razloga i bez razloga, ne mogu plaćati porezni obveznici, ili mogu, ali sa niskim, niskim osobnim/obiteljskim standardom??

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O MINIMALNOJ PLAĆI, NN 120/21.

- pripremio mr.sc. Ante Gabrilo -

Hrvatski sabor je na sjednici 29.10.2021.god. usvojio izmjene i dopune zakona o minimalnoj plaći.

Zakon je objavljen u NN, broj: 120/21, te je stupio na snagu 01.12.2021.god.

Ovim se Zakonom propisuje način utvrđivanja iznosa minimalne plaće i rokovi njezina utvrđivanja, način određivanja minimalne plaće radnika i utvrđivanja minimalnih povećanja plaće po pojedinim zakonskim osnovama te provedba nadzora nad primjenom ovoga Zakona.

Zbog različitih tumačenja od strane stručnjaka, zakonodavac je dodatno pojasnio sljedeće pojmove:

Minimalna plaća u smislu ovoga Zakona je najniži mjesecni iznos brutoplaće (bruto 1.plaće, sa ukl. doprinosima za mirovinska osiguranja, porez na dohodak i prirez, te neto iznos plaće) koja se radniku isplaćuje za rad u punom radnom vremenu.

Iznimno od prethodnog stavka, minimalnom plaćom smatra se najmanji iznos mjesecne brutoplaće prema složenosti poslova za puno radno vrijeme ugovoren kolektivnim ugovorom čija je primjena proširena sukladno općem propisu o radu. Za članove Udruge je to kolektivni ugovor za privatno zdravstvo, nn 118/19, kalkulativna bruto plaća radnika, koja se umanjuje sukladno ekonomskoj snazi poslodavca, ali ne niže od minimalne plaće)

U iznos minimalne plaće ne ubrajaju se povećanja plaće s osnove prekovremenog rada, otežanih uvjeta rada, noćnog rada i rada nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi (za članove Udruge je propisao KU).

Minimalna plaća radnika koji je sukladno ugovoru o radu proveo u radnom odnosu odnosno na radu u bilo kojem razdoblju ugovornog odnosa s poslodavcem manje od mjesec dana, utvrđuje se i isplaćuje razmjerno trajanju radnog odnosa odnosno vremena provedenog na radu u tom mjesecu.

Nije dopušten sporazum poslodavca i radnika o odricanju od prava na isplatu minimalne plaće.

Zakonodavac je izmijenio i prekršajne odredbe Zakona, koje su kako slijedi:

Novčanom kaznom od 60.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

a) ako ne isplati minimalnu plaću na način propisan ovim Zakonom (članak 3. stavci 1., 2., 4., 5., 6. i 7.)

b) ako minimalnu plaću ne ugovori ili ne utvrdi u brutoiznosu (članak 3. stavak 3.)

c) ako s radnikom sklopi sporazum o odricanju od prava na isplatu minimalne plaće (članak 3. stavak 8.)

d) ako ne isplati povećanje plaće najmanje u visini utvrđenoj kolektivnim ugovorom čija je primjena proširena sukladno općem propisu o radu (članak 3.a stavci 1., 2. i 3.)

e) ako ne isplati minimalnu plaću u visini utvrđenoj uredbom Vlade Republike Hrvatske (članak 6. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 7000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi poslodavca te fizička osoba obrtnik i osoba koja obavlja drugu samostalnu djelatnost kada je prekršaj počinila u vezi s obavljanjem svog obrta ili samostalne djelatnosti.

(3) Novčanom kaznom od 7000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poslodavac fizička osoba.«.

**Minimalna bruto plaća za 2022.god. iznosi:
4.687,50 kn (Uredba vlade RH, NN 117/21)**

Vlada RH je usvojila Uredbu o visini minimalne plaće za 2022.god., koja iznosi 4.687,50 kn bruto 1. Ili 5.460,94 kn bruto 2. (ukl. doprinos za zdravstveno osiguranje) mjesечно, u primjeni od 01.01.2022.god.

Iz iznosa bruto 1.plaće se obračunavaju doprinosi za mirovinsko osiguranje u visini 20% ili 937,50 kn, te dolazimo do porezne osnovice od 3.750,00 kn, koja je manja od osobnog odbitka za 2022.god., čime je porezna osnovica ujedno i neto plaća za primatelja osobnog primanja/ radnika.

Vlada RH se hvali da je ovaj iznos minimalne neto plaće od 3.750,00 kn/mj. prvi u povijesti RH, koji je veći od iznosa 50% prosječne neto plaće za RH (prema DZS, prosječna neto plaća zaposlenih u pravnim osobama za 07/2021.g je iznosiла: 7.046,00 kn/mj., a za 08/2021.god.: 7.118,00 kn/mj.).

S obzirom da je minimalna bruto plaća u 2021.god. iznosiла: 4.250,00 kn, novi iznos minimalne bruto plaće predstavlja rast od 10,29%, što će predstavljati veliko povećanje troškova poslodavcima iz ugroženih djelatnosti poput tekstilne, drvne, prerađivačke industrije

Kapara, predujam, prihodi u ordinaciji ili poliklinici dentalne medicine

- pripremio mr.sc. Ante Gabrilo -

Na upit nekoliko članova, kako postupiti u slučaju kada pacijent kreće u terapiju fiksne proteste rehabilitacije koju ne pokriva HZZO (npr. krunice i mostovi), ukupni iznos planirane terapije koju započinjemo je npr. 50.000kn. Da li je moguće da se zatraži od pacijenta predujam ("kaparu") kao instrument osiguranja kod većih iznosa terapije u iznosu od 20 ili 30%, a da po završetku plati preostali dio od 70% ukupnog iznosa, te kako to provesti.

Članove zanima što se dešava ukoliko pacijent odustane od terapije u toku izrade dentalnog pomagala (npr. smrtni slučaj, prestane dolaziti na termine i slično), a ordinacija i dalje ima trošak prema laboratorijima za to tada napravljeni dio posla.

Odgovor Udruge:

Praksa ordinacija ili poliklinika dentalne medicine, a i drugih djelatnosti kojima terapijski postupak traje kroz nekoliko tjedana ili mjeseci jest da se postupak dentalne terapije „razbije“ u više faza i da izdajete i naplatite račun po svakoj fazi terapije (jedan račun za predujam ili po prvom pregledu, pa jedan za 1.fazu, te za 2.fazu itd).

Inače, **obveznici primjene HSFI** (pravne osobe i obrti, obveznici poreza na dobit), **prema HSFI 15 i moraju postupiti na navedeni način**, jer taj standard obvezuje mikro i male poduzetnike da osobito postupak terapije koji je započeo u jednoj a završio u drugoj kalendarskoj godini podijele na barem 2 faze. Oni moraju procijeniti koliki je % terapije odrađen u 2021.godini, a koliki % terapije u 2022.godini i knjižiti prihode po tom omjeru u 2021.god. i 2022.god. (izdati račun do 31/12/2021.god., a za drugi dio u 2022.god., a čak i knjižiti prihode po

navedenom načelu iako nisu pravilno izdani računi, prema HSFI 15).

Nadalje, HSFI 15 kaže: ako porezni obveznik ne može procijeniti % izvršenja u 2021.g., mora knjižiti prihode barem u visini troška dentalnog materijala, koji je nabavio za tu isporuku.

Ovo nije bitno samo iz poreznih razloga (prihodi, pa i ostvarena dobit mora biti knjižena i u 2021.god., a ne sve u godini kasnije, po završenoj terapiji ili u 2022.god.), nego i zbog realnosti finansijskih izvješća i primjene računovodstvenog načela sučeljavanja prihoda i rashoda (ako je rashod za nabavljeni materijal knjižen u 2021.god., onda mora i dio prihoda, barem u toj visini biti knjižen u 2021.god.).

Ordinacija ili poliklinika bi morala sklopiti sa pacijentom ugovor o međusobnim pravima i obvezama, u kojem bi naznačila da pacijent prije terapije uplaćuje kaparu u visini 20-30% ukupne vrijednosti terapije. Ordinacija izdaje pacijentu račun za primljeni predujam/kaparu (primitak ordinacije/obveznika poreza na dohodak, a obveza za primljeni avans/obveznika poreza na dobit), te zatim ordinacija izdaje račune pacijentu po fazama i kod zadnje faze izdaje račun, stornira račun za avans i pacijent plaća po zadnjem računu samo razliku između avansa i zadnje rate.

Kapara ili odustatnina, propisana je čl.304. i čl.307. zakona o obveznim odnosima, NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, koji propisuje za neispunjerenje ugovora slijedeće:

- **ako je za neispunjerenje ugovora odgovorna stranka koja je dala kaparu/ pacijent, druga stranka/**

ordinacija može po svom izboru zahtijevati ispunjenje ugovora ili naknadu štete, s tim da primljenu kaparu uračunava u naknadu ili se zadovoljiti samo primljenom kaparom,

- *ako je za neispunjerenje ugovora odgovorna stranka koja je primila kaparu/ ordinacija, druga stranka/ pacijent može po svom izboru zahtijevati ispunjenje ugovora ili naknadu štete i vraćanje kapare ili tražiti vraćanje dvostruku kapare.*

Kada je uz kaparu, ugovoreno pravo da se odustane od ugovora, za odustanak jedne od stranaka, članak 307. Zakona propisuje u tom slučaju da ukoliko pacijent odustane od ugovora gubi danu kaparu, a ako ordinacija odustane od ugovora vraća dvostruku kaparu.

Ovdje treba dodati da je čl.13. zakona o zaštiti potrošača, **NN 41/14, 110/15, 14/19** propisano da osim ako ugovorom nije drukčije ugovoreno, ako trgovac (ordinacija) zahtjeva pružanje usluge djelomičnim ili ukupnim jednokratnim ili obročnim predujmom, dužan je potrošaču prilikom pružene isporuke/ usluge obračunati kamatu po stopi kamate poslovne banke trgovca na orocene štedne uloge na 3 mjeseca, na ukupni iznos predujma, ako je rok isporuke/ pružanja usluge dulji od 30 kalendarskih dana.

Dakle, ako od datuma primitka predujma do konačno obavljene usluge prođe više od 30 kalendarskih dana ordinacija je dužna na iznos primljenog predujma obračunati kamatu, prema poslovnoj banci obrta.

Ako trgovac nije ispunio ugovor i vraća potrošaču/ pacijentu uplaćeni predujam, dužan je obračunati zakonske zatezne kamate (nove stope zateznih kamata od 1.7.2021.god., između trgovaca **7,61 %/god**, a između trgovca i potrošača **5,61 %/god**) te tako uvećani predujam isplatiti potrošaču

najkasnije u roku od 7 kalendarskih dana, računajući od dana raskida ugovora.

Članovi također šalju upite vezano za plaćanja u gotovini, ukoliko pacijent plaća uslugu gotovinom (uglavnom usluge iz domene protetike koje ne pokriva HZZO), a često se radi o iznosima većim od 10.000 kn. Postoji li mogućnost da u dogovoru s pacijentom, odredi predujam za konačni rad, npr. 30% koji se može zaprimiti po započimanju izrade pomagala, a ostatak da pacijent podmiri po završetku terapije? Ako je takav oblik plaćanja moguć, u kojem obliku se izdaje potvrda o plaćenom predujmu pacijentu od strane Ordinacije?

Odgovor iz Udruge:

Članak 29. zakona o fiskalizaciji u prometu gotovinom propisuje blagajnički maksimum za obveznike fiskalizacije, pa i ordinaciju u iznosu: 10.000,00 kn. To znači da u jednom danu ordinacija može naplatiti po više gotovinskih računa i veći iznos od navedenog, ali onda nositelj djelatnosti mora odmah idući radni dan položiti na žiro račun ordinacije najmanje iznos HRK toliko da iznos HRK u blagajni padne ispod iznosa blagajničkog maksimuma.

Prema članku 28. Zakona, kada ordinacija/obrt nabavlja robu od drugih poduzetnika može plaćati u gotovini ulazni račun dobavljača, do iznosa 5.000,00 kn po jednom računu dobavljača. Dakle, obrt/ordinacija može izdati račun i u većem iznosu (gotovinski, do max. 75.000,00 kn/račun, prema odredbama Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma) krajnjim kupcima /građanima, ali ne i drugom obrtu ili pravnoj osobi, koji bi taj račun knjižio kao porezni izdatak/ trošak (napr. liječenje svojih radnika, koje nije plaćeno obveznim i dopunskim ZO, do visine 2% prihoda poslodavca/ tvrtke ili obrta), jer ti obveznici isto tako mogu knjižiti gotovinske ulazne račune do iznosa od 5.000,00 kn po računu.

* * * *

PODACI O OSIGURANICIMA MIROVINSKOG OSIGURANJA I O KORISNICIMA MIROVINA PREMA SVOTAMA MIROVINA, VRSTAMA I PREMA PROSJEĆNIM IZNOSIMA MIROVINA, KOJI SU OSTVARILI PRAVO NA MIROVINU PREMA ZAKONU O MO

- mirovina za rujan 2021.god. , prema isplati u listopadu 2021.god. –

- pripremio Ivan Gabrilo, dipl. iur. -

Podaci o osiguranicima mirovinskog osiguranja i drugi aktualni podaci

A) Osiguranici prema kategorijama osiguranja i spolu, sa stanjem 30.9.2021. god.

Tablica br. 2.

Red. br.	Kategorija osiguranja	Br. korisnika 30.9.21.	Br.korisnika 28.2. 21.	Indeks 3/4
1	2	3	4	5
1.	Radnici kod pravnih osoba	1,374.497	1,329.872	103,36
2.	Radnici kod fizičkih osoba	111.891	97.670	114,56
3.	Obrtnici	73.076	66.703	109,55
4.	Poljoprivrednici	18.591	19.122	97,22
5.	Samostalne prof. djelatnosti	18.008	18.010	100,00
6.	Zaposleni kod međunarodnih org.	58	74	78,38
7.	Produženo osiguranje	4-289	4.798	89,39
8.	Ukupno	1,600.410	1,536.247	104,18

Izvor: WEB HZMO – Aktualna statistika za listopad

Komentar: Podatke iz prethodne tablice pokazuju, da je ukupan broj osiguranika za razdoblje cca 7 mjeseci 2021.god., računajući do 30.9.o.g. porastao za 4,18 % ili za 64.163 osiguranika. Broj osiguranika/zaposlenika kod pravnih osoba povećan je za 3,36 % ili za 0,82 %-tra boda manje od prosjeka za sve grupe/kategorije osiguranika.

Najveći porast, mjereno relativnim odnosom, registriran je za korisnike pod red.br.2., tj. radnike/zaposlenike kod fizičkih osoba i to za 14,56 % ili za 14.221 radnika/zaposlenika.

Nakon te kategorije osiguranika, slijedeće najveće povećanje ostvareno je u/za kategoriju obrtnika i to 9,55 % ili 6.373.

No, jedna i druga kategorija osiguranika iz prethodna 2 stavka zastupljena je u ukupnom broju osiguranika sa 6,99 %, odnosno 4,57 %.

Istovremeno, kategorija radnika zaposlenika kod pravnih osoba zastupljena je u ukupnom broju svih osiguranika sa 85,88 %. Znači, da ta grupa/kategorija osiguranika/zaposlenika svojim radom stvara pretežnu vrijednost bruto proizvoda (BDP-a) i izvorne prihode Države, jedinica područne/regionalne samoupravne i lokalne samouprave. Grupe osiguranika od red.br. 4 – 7 nisu registrirale povećanje broja osiguranika, dapače, realizirale su pad za cca 22 %-tua boda, za kategoriju pod red.br. 6, odnosno cca 11 %-tih bodova za kategoriju 7 i cca 3 %-tua boda za kategoriju 4 osiguranika.

Samostalne profesionalne djelatnosti pod red.br. 5 nisu registrirale porast niti pad broja osiguranika.

b) Osiguranici prema kategorijama osiguranja i godinama života – stanje 30.9.2021.god.

Tablica br. 3

Red br.	Životna dob	Broj osiguranika iz kol.2.	Indeks kol 2./UB
1.	Mlađi od 40 g	695.080	43,43
2.	Više od 40 a manje od 50	435.780	27,23
3.	Više od 50 a manje od 60	355.669	22,22
4.	60 i više god.	113.881	7,12
	Ukupno:	1,600.410	100,00

Komentar: Kategorije prve dvije grupe osiguranika zajedno daju postotak učešća u odnosu na ukupan broj od 70,66 %, odnosno, te dvije grupe osiguranika zastupljene su u ukupnom broju sa 1,130.860 osiguranika/zaposlenika. Koliko je taj broj respektirajući u odnosu na ocjenu da li on ukazuje da je radno sposobna populacija relativno mlađa, odnosno mlađa ili starija od drugih država EU, ne mogu zaključiti, jer nemam usporedne podatke. No, s obzirom da se javnosti prezentiraju podaci da je stanovništvo RH relativno starije od x drugih država, mogao bih zaključiti i da je prosječna dob aktivnog stanovništva visoka. Naime, zadnje 2 grupe/kategorije osiguranika, ukupno, zastupljene su sa 469.550 osiguranika ili 29,34 % ukupnog broja. Za te 2 grupe korisnika mogli bi zaključiti da su skoro na pragu stjecanja mirovine, bilo prijevremene, ali i starosne mirovine.

Komentar iz prethodnog stavka u svakom slučaju ima sveze/izvore i nadopunjuje komentar o demografskom stanju u Državi, odnosno ima sveze sa pronatalitetnom politikom Države. Naime, postavlja se pitanje, da li ćemo kao Država moći osigurati zamjenu, u ne tako dalekoj budućnosti za, uvjetno rečeno cca 470.000 osiguranika?

c) Osiguranici prema djelatnostima, sa stanjem 30.9. 2021.god.

Tablica br. 4.

Red. br.	Djelatnosti prema NKD 07	Stanje 30.9.21.	Stanje 28.2.21.	Indeks 3/4

1	2	3	4	5		rekreacija			
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	57.667	56.361	102,32	18.	Ostale uslužne djelatnosti	43.570	41.246	105,63
2.	Rudarstvo i vađenje	3.904	3.915	99,72	19.	Djelatnost kućanstva	1879	1.755	107,07
3.	Prerađivačka industrija	246.072	241.772	101,78	20.	Djelatnost izvan teritorijalnih organizacija	357	346	103,18
4.	Opskrba el.energijom, plinom i...	14.904	14.918	99,91	21.	Nepoznate šifre djelatnosti	1362	1257	108,35
5.	Opskrba vodom	23.326	22.800	102,31		Ukupno:	1,600.410	1,536.247	104,18
6.	Građevinarstvo	126.478	123.872	102,10					
7.	Trgovina na veliko i malo	242.570	235.199	103,31					
8.	Prijevoz i skladištenje	82.572	78.905	104,65					
9.	Usluge smještaja i pripreme hrane	107.530	82.467	130,39					
10.	Informacije i komunikacije	52.394	50.082	104,62					
11.	Financije i osiguranje	42.627	43.210	98,65					
12.	Poslovanje nekretninama	14.187	13.501	105,08					
13.	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	97.348	93.775	103,81					
13.	Administrativne i pomoćne djelatnosti	54.187	48.888	110,84					
14.	Javna uprava i obrana, te obvezno socijalno osiguranje	122.120	121.346	100,64					
15.	Zdravstvena i socijalna zaštita	111.152	119.517	95,51					
16.	Obrazovanje	120.652	111.992	107,73					
17.	Umjetnost, zabava i	30.552	29.123	104,91					

Izvor: WEB HZMO – Aktualna statistika za listopad

Komentar:

Za 7 mjeseci o.g., znači u razdoblju I-IX/21., broj osiguranika porastao je za 4,18 % ili za 64.163 osiguranika.

Kao što sam prethodno komentirao, najveći broj osiguranika registriran je u djelatnosti Prerađivačke industrije sa cca 242.000, čime je ta kategorija osiguranika bila zastupljena u ukupnom broju, računajući na dan 30.9. 2021.god. sa 15,11 %, a računajući na dan 28.2.2021.god. sa 15,74 %. Veće učešće broja osiguranika u ukupnom broju za ovu kategoriju, makar je absolutni broj osiguranika manji, razlog je manji ukupan broj osiguranika, računajući na taj dan, za ukupno 21 djelatnost.

Nakon prerađivačke industrije, na 2. mjesto te/takve rang-liste razvrstana je djelatnost trgovine na veliko i malo, koja je na dan 30.9.2021.god. bila zastupljena sa 242.570 osiguranika ili 15,16 % ukupnog broja, dok je ista djelatnost sa 235.199 osiguranika, računajući na dan 28.2. iste godine bila zastupljena sa 15,31 %. Zaključak je isti, kao što je navedeno za prerađivačku industriju.

Na 3. mjesto te rang-liste, također iz realnog sektora zastupljeno je građevinarstvo sa 126.478 osiguranika ili sa 7,90 % UB, dok je ista djelatnost, računajući na dan 28.2 .o.g., sa 123.872 bila zastupljena u ukupnom broju svih osiguranika sa 8,06 %. Zaključak je isti, kako je navedeno za prethodne 2 grupacije realnog sektora) manji ukupan broj svih osiguranika)..

Nakon ove 3 grupacije/djelatnosti realnog sektora, na 4., 5. i 6. mjesto razvrstana je djelatnost Javne uprave sa 122.120 osiguranika ili 7,63 % ukupnog broja, zatim djelatnost Obrazovanja sa 120.652 osiguranika ili 7,54 %

ukupnog broja, te djelatnost zdravstvene i socijalne zaštite sa 111.152 osiguranika ili 6,95 % ukupnog broja. Te djelatnosti su na dan 28.2.0.g.imale 121.346 osiguranika (javna uprava), odnosno 111.992 (obrazovanje), odnosno 119.517 osiguranika (zdravstvo i socijalna skrb), te su u ukupnom broju bile zastupljene sa 7,95 %, odnosno 7,29 %, odnosno 7,78 %. To znači, i te neprivredne djelatnosti bile su zastupljene sa većim postotkom u odnosu na ukupni broj osiguranika u odnosu na sve navedene 21 djelatnosti. Razlog je isti, kako je navedeno u prethodnom komentaru.

Osiguranici prema županijama bez obzira na osnov osiguranja/subjekt sa stanjem 30.9.2021.

Tablica br. 5.

Red. Br.	Županija	Ukupan broj (UB) – 30.9.2021.god.	Udeo u UB, u %
1	2	3	4
1.	Zagrebačka	87,079	5,44
2.	Krapinsko-zagorska	39,446	2,46
3.	Sisačko-moslavačka	42,544	2,66
4.	Karlovačka	36,936	2,31
5.	Varaždinska	67,063	4,19
6.	Koprivničko- križevačka	35,024	2,19
7.	Bjelovarsko- bilogorska	32,246	2,01
8.	Primorsko-goranska	117,546	7,35
9.	Ličko-senjska	16,016	1,00
10.	Virovitičko-podravska	21,750	1,36
11.	Požeško-slavonska	19,957	1,25
12.	Brodsko-posavska	40,878	2,55
13.	Zadarska	59,553	3,72
14.	Osječko-baranjska	91,234	5,70
15.	Šibensko-kninska	34,470	2,15
16.	Vukovarsko- srijemska	44,166	2,76
17.	Splitsko-dalmatinska	161,706	10,10
18.	Istarska	95,800	5,99
19.	Dubrovačko- neretvanska	48,797	3,05
20.	Međimurska	42,783	2,67
21.	Grad Zagreb	465,693	29,10
	UKUPNO	1,600.410 ili Ø	100,00

76.210/županija

Izvor: WEB HZMO – Aktualna statistika za listopad

Komentar:

U ukupnom broju od 1,600.410 osiguranika, osiguranici za produženo osiguranje zastupljeni su sa 4.289 ili 0,27 % ukupnog broja. Ta grupa osiguranika plaća samo doprinose izvanproračunskim fondovima, ne i porez/prirez. Na osnovi iznijetog možemo zaključiti da je realan broj osiguranika, sa istim statusom plaćanja doprinosa/poreza/priresa **1,596.121**.

U tom broju osiguranika od 1,596.121, osiguranici, radnici kod pravnih osoba zastupljeni su sa 1,374.497, odnosno 86,11 % u ukupnom broju (1.596.121). Zatim radnici kod fizičkih osoba – 111.891, u istom ukupnom broju sa 7,01 %, obrtnici sa 73.076, sa 4,58 %, poljoprivrednici sa 18.591 zastupljeni u ukupnom broju sa 1,16 % i osobe samostalnih profesionalnih djelatnosti, sa 18.008 sa 1,13 %.

Prosječan broj osiguranika po županijama, računajući na ukupan broj od 1.596.121 bio je 76.005 osiguranika.

Više od prosječnog broja osiguranika/županija imale su samo Grad Zagreb sa 465.693 osiguranika, SDŽ sa 161.706 osiguranika, PGŽ sa 117.546 osiguranika, Istarska sa 95.800 osiguranika, Osječko-baranjska sa 91.234 osiguranika i Zagrebačka županija sa 87.079 osiguranika, ili samo ukupno 6 županija ili 28,57 % ukupnog broja

Sve druge županije, znači njih 15 imaju manje osiguranika od prosječnog broja. Ili 71,43 %

Ako se ukupna ekonomска snaga županije bazira na priljevu sredstava od propisanih izvora stjecanja, za pokriće troškova funkciranja županije i njenih jedinica lokalne samouprave, te izvršenje njihovih ustavnih obveza, tada bi mogli zaključiti, da samo njih 6 mogu izvršavati navedene obveze, prema zdravstvu, školstvu, socijalnoj skrbi, održavanju lokalnih cesta, županijskoj/lokalnoj upravi i ...

Ustavne i zakonske nadležnosti JPRS/JLS

Prema članku 129. a Ustava RH – pročišćen tekst od strane Ustavnog suda od 15.1.2014.god. propisano je – citat:

»Članak 129.a

Jedinice lokalne samouprave obavljaju poslove iz lokalnog djelokruga kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a osobito poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanja, prostorno i urbanističko planiranje, komunalne djelatnosti, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i sport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu.

Jedinice područne (regionalne) samouprave obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značenja, a osobito poslove koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu te planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova.

Poslovi lokalnog i područnog (regionalnog) djelokruga uređuju se zakonom. Prilikom dodjeljivanja tih poslova prednost će imati ona tijela koja su najbliža građanima.

Prilikom određivanja djelokruga jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mora se voditi računa o širini i prirodi poslova i o zahtjevima učinkovitosti i ekonomičnosti.

Članak 129.b

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju pravo u okviru zakona, svojim statutima samostalno urediti unutarnje ustrojstvo i djelokrug svojih tijela te ih prilagoditi lokalnim potrebama i mogućnostima.«

Zakon o JPRS/JLS

Citirane odredbe Ustava RH pretočene su u odredbe Zakona o lokalnoj i područnoj/regionalnoj samoupravi, NN, 33/01 do 144/20. Konkretno članak 19. citiranog Zakona propisuje ovlasti/nadležnosti općina i gradova, odnosno članak 19a. koji propisuje nadležnosti velikih gradova jedinica lokalne samouprave, koji su ujedno gospodarska, finansijska, kulturna, zdravstvena, prometna i znanstvena središta razvijta šireg okruženja i koji imaju više od 35.000 stanovnika.

Članak 20. istog Zakona propisuje ovlasti/nadležnosti županija u obavljanju poslova od područnog/regionalnog značenja, a osobito poslove koji se odnose na obrazovanje, zdravstvo, prostorno uređenje i planiranje, promet i prometnu infrastrukturu, održavanje javnih cesta, planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola, te obavljanje ostalih poslova, sukladno posebnim zakonima.

Prema članku 19. citiranog Zakona, primarna zdravstvena zaštita uključena je u djelatnost/ovlast/obvezu općina, tj. jedinica lokalne samouprave. Identично tome, članak 19a., primarnu zdravstvenu zaštitu veže i za nadležnost/prava i obveze velikih gradova, tj. gradova sa više od 35.000 stanovnika.

Na citirane propise glede jedinica JLS i JPRS, nadovezuje se i članak 11. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, NN, 100/18 (u dalnjem tekstu: ZZ/18), koji propisuje prava, obveze, zadaće i ciljeve na području zdravstvene zaštite za JPRS i JLS, pa između ostalog propisuje da:

1. JPRS u suradnji sa JLS osigurava popunu Meže JZS,

2. osigurava rad ustanova čiji je osnivač,

3. donosi plan zz za područje JPRS, sukladno planu za RH,

4. organizira provedbu postupka objedinjene javne nabave za ustanove čiji je osnivač,

5. osigurava hitnu medicinu na svom području,

6. osigurava sredstva za investicijsko ulaganje i investicijsko tekuće održavanje zdravstvenih ustanova, sukladno Planu i programu mjera zz,

7. osigurava sredstva za pokriće gubitaka čiji je osnivač,

8. JPRS i JLS može osigurati sredstva za zz stanovništva na svom području IZNAD STANDARDA utvrđenih obveznim zdravstvenim osiguranjem,

9. itd.

RH DANAS

Danas, RH ima 555 jedinica, od čega na gradove otpada 127, općine 428 te, još k tome i posebno 21 županija, s tim, da Grad Zagreb obnaša funkciju županije i općine = dvojaka funkcija, ili sveukupno 576 jedinica.

Smanjenje broja gradova i općina je conditio sine qua non, budućnosti Države, ZBOG ne samo izvedene ustavne obveze da jedinica mora osigurati materijalna sredstva za svoje funkcioniranje, kako je to propisano člankom 129 a. Ustava RH – pročišćeni tekst, odnosno člankom 19. i 19 a. Zakona o JLS i JPRS (JLS pokriva funkcije primarne razine zz, osnovnog obrazovanja, održavanje lokalnih cesta, uređenja naselja, brige o djeci, socijalnu skrb, kulturu, tjelesnu kulturu, sport, unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu i...).

Perspektiva teritorijalnog ustroja RH

Ako bi RH bila organizirana sa 6 teritorijalnih jedinica (one koje danas imaju broj zaposlenih/osiguranih osoba više od prosjeka RH), „kopirala“ bi ustrojstvo Kraljevine Danske koja je decentralizirala upravno, komunalno i gospodarsko ustrojstvo Države na 6 regionalnih jedinica. Npr. decentralizirala je zdravstvo na način, da je upravne prerogative Ministarstva prenijela na regionalne uprave, s tim, da je na nivou Države zadržala samo donošenje smjernica za razvoj, financiranje kapitalnih investicija od interesa za Državu, provođenje „sanitarnog kordona“ na granici i sl.

Zaključak:

Uvidom u broj osiguranih osoba/zaposlenih iz kolone 3. nemoguće je da samostalno mogu opstati županije sa cca 15.000 osiguranih osoba (JPRS pod 9), sa 19.000 (JPRS pod 11), 31.000 (JPRS pod 15), 32.000 (JPRS pod 7), 34.000

(JPRS pod 6), 36.000 (JPRS pod 4), 38.000 (JPRS pod 2) i sve druge koje imaju manje osiguranih osoba od prosjeka RH. Naprijed navedene sa cca 50 % osiguranih osoba od prosjeka Države je absurd, odnosno negacija svih propisanih prava i obveza JLS prema Ustavu RH i pozitivnim zakonskim propisima, jer se unaprijed zna, da one ne mogu konzumirati svoja prava u izvršenju ustavom utvrđenih obveza, već da ih ne izvršavaju ili izvršavaju selektivno (npr. formiranje svojih upravnih tijela sa x zaposlenih, vlastitim voznim parkom, nogometnim klubom i...). U konačnosti, to sve financira Država iz proračuna, s tim, da nema ovlast sudjelovati u donošenju odluka o trošenju sredstava. Eklatantni primjer toga su decentralizirana sredstva za zdravstvo koja se od cca 500 milijuna kn/godina doznačuju županijama iz državnog proračuna samo za kupnju opreme i investicijsko održavanje itd..., s tim da kapitalne investicije – izgradnja novih bolnica, rekonstrukcija postojećih ili....- financira Država direktno iz proračuna, ne računajući da Država pokriva i gubitke iz poslovanja bolnica, DZ u vlasništvu JPRS.

Kako JPRS/JLS osiguravaju sredstva za financiranje djelatnosti iz svojih nadležnosti?

Članak 1. Zakona o finansiranju JLS i JPRS, NN, 127/17. i 138/20 propisuje da se izvori sredstva za finansiranje po slova iz samoupravnog djelokruga/Nadležnosti JLS i JPRS osiguravaju iz raspodjele prihoda od poreza na dohodak, fiskalnog izravnjanja JL i JPRS, te iz sredstava za finansiranje decentraliziranih funkcija. Članak 3. istog zakona propisuje da se JLS i JPRS financiraju i prihodima od poreza, pomoći te iz vlastitih i namjenskih prihoda, sukladno posebnim propisima. Ti prihodi, tj. porezi su zajednički porez i lokalni porezi, s tim, da se lokalni porezi uređuju posebnim propisima. Zajednički prihod Države, općine i grada su prihod od ugovorenih naknada za koncesije, npr. za crpljenje mineralnih, geotermalnih i prirodnih izvorskih voda i... Ti prihodi dijele se između Države, općine i grada na čijem se području ostvaruje pravo crpljenja mineralnih, geotermalnih i prirodnih izvorskih voda u omjeru, 50 % za općinu/grad, a 50 % za Državu, a prihod od naknade za koncesiju voda 30 % za općinu/grad a 70 % za Državu. Prema članku 5. citiranog Zakona, porez na dohodak je zajednički porez, čiji se prihod dijeli

između općina, gradova i županija u omjeru 74 % za općinu/grad, 20 % za županiju i 6 % za decentralizirane funkcije itd.

Broj zaposlenih/prihod od poreza na dohodak

Prihod od poreza na dohodak uvjetovan je brojem zaposlenih na području općine/grada i visinom bruto plaće, koji zajedno sa ostalim izvorima stjecanja moraju osigurati sredstva za izvršenje zadanih funkcija općine/grada. Za pretpostaviti je, da samo JPRS/JLS sa brojem zaposlenih do nivoa prosjeka od 76.403/županija/Grad Zagreb mogu/morale bi osigurati dovoljno sredstava za izvršenje svoje ustavne/zakonske zadaće (samo 6 od 21 županije – Grad Zgb, SDŽ, PGŽ, Istra, ZŽ i OBŽ).

Zakon o lokalnim porezima, NN, 115/16. i 101/17. propisuju lokalne poreze, kao izvor finansiranja JLS i JPRS. Članak 4. citiranog Zakona identificira vrste poreza koji čine prihod JPRS i to: porez na nasljedstva i darove, porez na cestovna motorna vozila, poreza na plovila i porez na automate i zabavne igre. Članak 20. Zakona identificira vrste poreza koje mogu uvesti JLS, kao npr.: 1. pritez porezu na dohodak, 2. porez na potrošnju, 3. porez na kuće za odmor i 4. porez na korištenje javnih površina Isti članak Zakona propisuje da su JLS dužne uvesti i naplaćivati porez na nekretnine. Članak 21. istog Zakona propisuje da predstavničko tijelo JLS može svojom odlukom propisati plaćanje priteza porezu na dohodak i to: općina po stopi do 10 %, grad s manje od 30.000 stanovnika po stopi od 12 %, grad s više od 30.000 stanovnika po stopi od 15 %, a Grad Zgb po stopi do 18 %. Pritez porezu na dohodak plaća se na području koje je prebivalište ili uobičajeno boravište obveznika plaćanja priteza porezu na dohodak.

Porez na potrošnju, koji je prihod JLS plaća se na potrošnju alkoholnih pića, prirodnih vina, specijalnih vina, piva i bezalkoholnih pića u ugostiteljskim objektima. Turistička mjesta na Jadranu ili u kontinentalnom dijelu Hrvatske, sa povećanim brojem potrošača u odnosu na broj stanovnika prema prebivalištu/boravištu, iz tog izvora stjecanja mogu akumulirati značajnije prihode za podmirenje svojih zadaća itd.

PODACI O KORISNICIMA MIROVINE

- Pregled osnovnih podataka o stanju u sustavu mirovinskog osiguranja, sa stanjem 30.9.2021.god.

Korisnici mirovina koju su pravo na mirovinu ostvarili prema ZMO, računajući i prava prema međunarodnim ugovorima

Tablica br. 6

Red br.	Vrste mirovine	Broj korisnika	Ø mirovina neto	Ø mirovinski staž	Prosječna dob
1.	Starosna	496.935	2487,18	31,08	74,11
2.	Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika	41.733	3.773,96	42,06	65,08
3.	Starosna mirovina prevedena iz invalidske	80.797	2512,79	24,09	74,01
4.	Ukupno starosna	619.465	2866,00	31,06	74,02
5.	Prijevremena starosna	205.898	2747,04	36,00	68,03
6.	Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca	353	2999,11	35,06	63,02
7.	SVEUKUPNO STAROSNA MIROVINA	825.716	2836,40	32,07	72,09
8.	Invalidska	103.653	2142,49	21,10	62,03
9.	Obiteljska	214.746	2143,18	28,06	72,09
	UKUPNO:	1,144.115	2643,42	30,10	71,09
10.	prosječna starosna mirovina prema ZOMO sa mirovinskim stažem od 40 i više godina	107.035	4062,68	42,08	74,06
11.	Prosječna ukupna mirovina prema ZMO s mirovinskim stažem od 40 i više godina	210.245	3697,62	42,03	72,06
12.	Korisnici najniže mirovine	271.404	1782,66	27,02	-
13	Korisnici najviše mirovine kojima je mirovina određena prema Zakonu o najvišoj mirovini	1747	7,493,72	37,06	-

Komentar: Ivan Gabrilo, dipl. iur.

- **za starosnu mirovinu**

Analizirajući broj korisnika, ispada, da je ostvareno ukupno prema svim osnovama stjecanja 1.144.115 korisnika. Od tog broja na korisnike starosne mirovine od red.br. 1 – 3 ili ukupno 619.465 korisnika zastupljeno je u sveukupnom broju sa 54,14 %. Korisnici starosne mirovine, koji su ostvarili mirovinu prema uvjetima stjecanja iz članka 33., 35. i 180. Zakona o MO, u broju 496.935 korisnika zastupljeni su u broju te grupe korisnika sa 80,22 %, a u sveukupnom broju korisnika mirovine, prema svim osnovama stjecanja, sa 43,43 %.

Ako navedenim grupama korisnika od 1 do 3, tj. starosne mirovine pribrojimo i korisnike pod red.br. 5 i 6 – prijevremena starosna i prijevremena starosna zbog stečaja poslodavca – dobijemo sveukupan broj korisnika starosne mirovine od 825.716 korisnika ili 33,29 % više od broja korisnika za grupu od 1 – 3. Tim brojem –

sveukupni broj korisnika starosne mirovine – zastupljeni su u sveukupnom broju sa 72,08 % .

- **za invalidsku mirovinu**

Korisnici invalidske mirovine pod red.br. 7, tj. iz članka 56. Zakona o MO, ostvarili su mirovinu u broju od 103.653 ili 9,06 % sveukupnog broja svih korisnika. U odnosu na sveukupni broj korisnika starosne mirovine, pod red.br. 7, korisnici invalidske mirovine zastupljeni su u tom broju sa 12,55 %, a u broju korisnika 1 – 3 sa 16,73 %.

- **za obiteljsku mirovinu**

Broj korisnika obiteljske mirovine pod red.br. 9. iz članka 65. ZMO ostvaren je sa **214.745** korisnika ili 18,77 % sveukupnog broja korisnika svih osnova stjecanja mirovine. Taj broj korisnika, u usporedbi s brojem korisnika starosne mirovine 1 – 3 prethodne tablice (619465 = indeks 100), zastupljen je u tom broju sa indeksom 34,66 a u odnosu na broj korisnika od u 1 – 5 indeksom 26,01.

- **za najnižu mirovinu**

U navedenom sveukupnom broju korisnika mirovina, iznos najniže mirovine iz članka 90. ZMO (za svaku godinu m.s. utvrđuje se u visini 0,825 od prosječne bruto plaće zaposlenih u RH prema podacima Državnog zavoda za statistiku/godina) ostvarilo je ukupno **271.404** korisnika ili **23,72 %** sveukupnog broja korisnika.

- **za najvišu mirovinu**

U grupi sveukupnog broja korisnika mirovine razvrstani su i korisnici s najvišim iznosom mirovine od **1747** korisnika ili 1,53 % ukupnog broja, a mirovinu su ostvarili prema posebnom Zakonu o najvišoj mirovini.

Analiza ostalih podataka iz tablice

Korisnici mirovine pod red.br. 1. tablice ostvarili su u mirovinu u prosječnom iznosu od **2.487,18 kn** i to sa prosječnim mirovinskim stažom 31,08 i prosječnom dobi 74, 11. Na taj način korisnici te grupe ostvarili su prosječnu mirovinu u iznosu koji je bio manji od prosječne mirovine za sve grupe korisnika za cca 6 %-nih bodova, sa stažom osiguranja koji je bio za cca 1 g veći od prosjeka svih i sa prosječnom životnom dobi od cca 3 godine više od prosjeka svih. Ukupno, sve 3 grupe korisnika starosne mirovine od 1 - 3 ostvarili su mirovinu koja je bila veća od prosjeka svih za 8,42 %, ali sa većim mirovinskim stažem za cca godinu dana i sa većom prosječnom životnom dobi od cca 3 godine.

Korisnici invalidske mirovine ostvarili su mirovinu u iznosu od **2.142,49 kn** ili 81,05 % prosječne mirovine svih. Tako ostvarenu mirovinu realizirali su nakon **samo cca 21 g** mirovinskog staža i prosječne životne dobi od cca 62 godine, što je u usporedbi sa podacima za sve korisnike bilo zastupljeno sa 70,10 %, odnosno 73 % mirovinskog staža svih, odnosno prosječne životne dobi svih korisnika.

- **usporedba za korisnike starosne mirovine**

Prosječnu starosnu mirovinu prema ZMO sa mirovinskim stažom od 40 i više godina ostvarilo je ukupno 107.035 korisnika ili 9,35 % ukupnog broja u iznosu od 4.062,68 kn ili 53,69 % više od prosječne mirovine svih. Takvu mirovinu ostvarila je ta grupa korisnika sa 42,08 g mirovinskog staža ili 39,80 % više od prosječnog mirovinskog staža svih i sa životnom dobi većom za cca 3 godine od prosjeka svih.

- **usporedba za sve grupe/osnove stjecanja mirovine**

Prosječnu ukupnu mirovinu prema ZMO sa mirovinskim stažom od 40 i više godina ostvarilo je ukupno **210.245** korisnika ili 18,38 % ukupnog broja i to u iznosu od **3.697,62 kn** koja je time bila veća za **39,88 %** od iznosa prosječne mirovine svih kategorija umirovljenika, ostvarene sa prosječnim stažom od cca 42 g i prosječnim godinama života od cca 72 godine.

- **Korisnici mirovina prema svotama mirovina, vrstama mirovinama i prosječnim mirovinama, koji su pravo na mirovinu ostvarili prema ZMO-u – podaci za rujan 2021 – isplata u listopadu 2021.**

Tablica br. 7.

SKUPINA MIROVINA	BROJ KORISNIKA I % PREMA UKUPNOM BROJU KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
1	2	3
do 500,00 kn	90.016 ili 7,87 % UB*	232,36 kn ili 8,79 % prosječne mirovine svih (PMS)
500,01 – 1.000,00 kn	61.050 ili 5,34 % UB	744,20 kn ili 28,15 % PMS
1.000,01 – 1.500,00 kn	103.317 ili 9,03 % UB	1.241,18 kn ili 46,95 % PMS
1.500,01 – 2.000,00 kn	140.861 ili 12,31 % UB	1.760,95 kn ili 66,62 % PMS
2.000,01 – 2.500,00 kn	196.789 ili 17,20 % UB	2.246,84 kn ili 85,00 % PMS
2.500,01 – 3.000,00 kn	140.745 ili 12,30 % UB	2.733,09 kn ili 103,39 % PMS
3.000,01 – 3.500,00 kn	135.693 ili 11,86 % UB	3.208,45 kn ili 121,37 % PMS
3.500,01 – 4.000,00 kn	83.507 ili 7,30 % UB	3.737,67 kn ili 141,40 % PMS
4.000,01 – 4.500,00 kn	65.804 ili 5,75 % UB	4.236,42 kn ili 160,26 % PMS
4.500,01 – 5.000,00 kn	43.445 ili 3,80 % UB	4.731,21 kn ili 178,98 % PMS
5.000,01 – 6.000,00 kn	44.723 ili 3,91 % UB	5.425,45 kn ili 205,24 % PMS
6.000,01 – 7.000,00 kn	20.953 ili 1,83 % UB	6.407,66 kn ili 242,40 % PMS
7.000,01 – 8.000,00 kn	8.016 ili 0,70 % UB	7.430,88 kn ili 281,11 % PMS

više od 8.000,00 kn	9.196 ili 0,80 % UB	9.417,75 kn ili 356,27 % PMS
UKUPNO UMIROVLJENIKA u IX/2021. *UB= ukupan broj umirovljenika	1.144.115 = 100 %	2.643,42 kn = prosječna mirovina za RUJAN 2021. isplaćena u listopadu 2021.god. = indeks 100

Izvor: WEB, HZMO, studeni , 2021. god.

Napomena: Prosječna mirovina iz kolone 3. umanjena je za porez, prirez i dodatni doprinos za zdravstveno osiguranje (1 % ili 3 %, zavisno o visini mirovine, tj. da li je veća ili manja od prosječne neto plaće svih u RH). Za ilustraciju navodim, da je prosječna NETO plaća svih u RH, za I-IX/2021.god. obračunata/isplaćena u pravnim osobama iznosila **7.086,00 kn ili 4,78 % više od prosjeka 2020.god.** (Ø/20.= 6.763,00 kn).

Prosječna neto plaća za razdoblje I-IX/2021.god. bila je za 4,78 % veća u odnosu na prosjek 2020.god., iako je praktično cijelu godinu RH bila pod utjecajem epidemije CORONA virusa, što je rezultiralo padom gospodarskih aktivnosti, padom plaća do nivoa minimalne plaće i relativno velikim brojem otkaza ugovora o radu, pogotovo u djelatnostima koje su bile orientirane na turizam, ugostiteljstvo, promet, zabave i sve druge djelatnosti povezane sa navedenim djelatnostima.

Pomoći EU

Država je mogla slijediti takvu politiku odnosa prema gospodarstvu a i stanovništvu, očekujući pomoći EU, koja je za RH planirala/odobrila 7,3 milijardi € bespovratnih sredstava i 2,65 milijardi € kao mogući zajmovi, sve u roku od 4 godine.

Analiza obračunatih mirovina iz prethodne tablice

Još uvijek je prosječna mirovina zastupljena u ukupnom broju korisnika mirovina sa visokim postotkom, konkretno 63,64 % ukupnog broja (vidi obrazloženje koje slijedi)

Do iznosa prosječne mirovine od **2.643,42 kn**, isplaćene u listopadu za rujan 2021.god. mirovinu je ostvarilo **728.162** korisnika, ili, kao što navedeno u podnaslovu **63,64 % UB** (728.162/1.144.115). Kako smo utvrdili taj broj? Najprije smo zbrojili broj korisnika za grupe mirovina iz tablice od 500,00 – 2.500,00 kn mirovine i dobili broj od **592.033** korisnika. S obzirom da su korisnici mirovine ostvarene u iznosu prosječne mirovine svih bili zastupljeni i u slijedećoj grupi korisnika od 2.500,00 – 3.000,00 kn, usporedili smo iznos prosječne mirovine svih sa iznosom prosječne mirovine te grupe

korisnika ($2.643,42 / 2.733,09 \text{ kn}$) da bi dobili podatak da je broj korisnika mirovine sa iznosom prosječne mirovine svih bio zastupljen u toj grupi sa **96,72 %**. Množeći broj korisnika te grupe

korisnika mirovine od 140.745 korisnika sa navedenim postotkom, dobili smo podatak o **136.129** korisnika mirovine u toj grupi korisnika, koji su ostvarili mirovinu do iznosa prosječne mirovine (2.643,42 kn), tj. veću od iznosa prethodne grupe korisnika od 2.246,84 kn do iznosa 2.733,09 kn.

Zbrajajući navedene podatke, dobili smo podatak da je ukupan broj korisnika koji su ostvarili mirovinu do prosječnog iznosa svih bio **726.162** korisnika ili **63,64 % UB** (uglavnom, broj korisnika te grupe mirovina se smanjuje na uštrb onog broja korisnika, koji su ostvarili veće iznose mirovine)

Na taj način možemo zaključiti da su korisnici mirovina **sa većom mirovinom** od prosječnog iznosa (2.643,42 kn) bili zastupljeni u UB sa **415.953** korisnika ili cca **36,39 % UB**.

Mirovinu veću od prosječnog iznosa mirovine 2.643,42 kn a manju od 7.086,00 kn, tj. prosječne neto plaće ostvarene za razdoblje I-IX/21. ostvarilo je ukupno 411.337 korisnika ili 35,95 % ukupnog broja

Mirovinu veću od iznosa prosječne neto plaće za razdoblje I-IX/2021. (7.086,00 kn) ostvarilo je ukupno 9567 korisnika ili 0,84 % UB (9567/1.144.115) i to u prosječnom iznosu 9.417,75 kn/mjesec.

- **Prosječna mirovina svih kategorija izražena u € = 353,11 €**

Prosječna neto mirovina od **2.643,42 kn/mjesec**, isplaćena u listopadu za rujan 2021. god., preračunata u €, računajući prema prosječnom srednjem tečaju HNB za IX/2021.god. od **7,4862 kn/€** (prema tečajnjici HNB) daje iznos mirovine od **353,11 €/mjesec**.

Ponavljamo PODATKE KOJI VAM OMOGUĆAVAJU DA SI SAMI IZRAČUNATE SVOJU MIROVINU

Prikaz prosječne godišnje plaće/radnik u RH, prema podacima HZMO, koju koriste za izračun mirovinske osnovice/osiguranik

PROSJEČNA GODIŠNJA NETO /BRUTO PLAĆA U RH/SVEZA SA IZRAČUNOM MIROVINE

Tablica br. 8.

GODINA	DENOMINIRANA SVOTA DO 1990.	PROSJEČNA GOD. PLAĆA (NETO)	PROSJEČNA GOD. PLAĆA (NETO) - USTAVNI	PROSJEČNA GOD. PLAĆA (BRUTO)

		SUD RH						
1970.	1,51				2008.	62136,00		90528,00
1971.	1,88				2009.	63732,00		92532,00
1972.	2,21				2010.	64116,00		92148,00
1973.	2,50				2011	65292,00		93552,00
1974.	3,15				2012.	65736,00		94500,00
1975.	3,89				2013.	66.180,00		95268,00
1976.	4,52				2014.	66.396,00		95436,00
1977.	5,37				2015.	68.532,00		96660,00
1978.	6,52				2016.	68.220,00		93024,00
1979.	7,89				2017.	71.820,00		96660,00
1980.	9,57				2018.	74904,00		101376,00
1981.	13,00				2019.	77.484,00		105192,00
1982.	16,57				2020.	81.156,00		110592,00
1983.	20,78				2021. procjena prema Ø I- IX/21	85.056,00		114468,00
1984.	29,64							
1985.	52,07							
1986.	109,19							
1987.	224,12							
1988.	617,08							
1989.	9870,98							
1990.		57432,00						
1991.		96540,00						
1992.		400080,00						
1993.		6316260,00						
1994.		14964,00	19260,00					
1995.		21816,00	26376,00					
1996.		24396,00		38916,00				
1997.		28512,00		44016,00				
1998.		32172,00		49572,00				
1999.		36660,00		54612,00				
2000.		39912,00		58428,00				
2001.		42492,00		60732,00				
2002.		44640,00		64392,00				
2003.		47280,00		67476,00				
2004.		50076,00		71820,00				
2005.		52512,00		74976,00				
2006.		55236,00		79608,00				
2007.		58092,00		84564,00				

Izvor: HZMO, WEB

AKTUALNA VRIJEDNOST MIROVINE,
prema vrijednosti boda iznosi 71,53 kn, s primjenom od 1.7.2021.god., računajući do 31.12.2021.god., prema Odluci Upravnog vijeća HZMO-a – objava NN, 94/21 prema kojoj je prethodni iznos povećan za 2,46 % ili za 1,72 kn/bod

Rezimirajući rečeno, AVM za tekuće razdoblje i prethodna razdoblja bila je:

- VII-XII/21. = 71,53 kn/bod
- I-VI/21. = 69,81 kn/bod
- VII-XII/20 = 69,42 kn/bod
- I-VI/20. = 68,45 kn/bod
- VII-XII/19 = 67,97 kn/bod
- I-VI/19 = 66,35 kn/bod
- VII-XII/18 = 65,60 kn/bod
- I-VI/18. = 63,88 kn/bod
- VII-XII/17. = 63,29 kn/bod,
- I-VI/17. = 61,99 kn/bod,
- VII-XII/16. = 61,59 kn/bod, i...

* * * * *

BROJ KORISNIKA STAROSNE MIROVINE, KOJI SU ZASNOVALI RADNI ODNOS PREMA ČLANKU 99. ZAKONA O MO, ZA RAD DO ½ PRV

Prikaz broja zaposlenih umirovljenika, korisnika starosne mirovine, do ½ PRV, sa stanjem na dan 31.10.2021. god. – rekапитулација за RH

Tablica br. 9.

Ukupan broj korisnika (UB)	Od muškarci UB	Od žene UB	Indeks (UB iz kol. 1 : UB 31.12. 20.g. (13.226))

1	2	3	4
14.624	9.704 ili 66,36 % UB	4.920 ili 33,64 % UB	110,57

Izvor: HZMO, Središnji ured Zagreb, Ured za stratešku analizu, razvoj i upravljanje projektima

Komentar: I. Gabrilo, dipl. iur.

Uspoređujući podatak broja korisnika te grupe umirovljenika – u radnom odnosu do $\frac{1}{2}$ punog radnog vremena – sa podacima 31.12.2020.god. 13.226 korisnika) možemo konstatirati povećanje od 10,57 % ili za 1398 nova korisnika.

Taj podatak, na neki način ponovno budi optimizam ponovnog rasta zapošljavanja te grupe korisnika.

Zaposleni korisnici mirovina s nepunim radnim vremenom, prema statusu njihovog poslodavca

Tablica br. 10.

Red. br.	Zap. kod pravnih osoba	Zap. kod fizičk ih osoba	Ukupno 2+3	Odnos prema ukupnom broju = 100
1	2	3	4	5
1.	13.354	1270	14.624	2/4 = 91,32% 3/4 = 8,68 %

Izvor: HZMO, Središnji ured Zagreb, Ured za stratešku analizu, razvoj i upravljanje projektima, studeni 2021.god.

Komentar:

Interesantan je podatak da 91,32 % zaposlenih korisnika mirovine u pravnim osobama, prema članku 99. Zakona o MO, a tek 8,68 % kod fizičkih osoba. Očekivalo se, da će fizičke osobe – pogotovo obrtnici koristiti rad kolega istih struka s velikim radnim iskustvom? No, to se nije desilo i ne dešava se.

- nastavljamo izlaganje o broju korisnika starosne mirovine prema novim podacima u odnosu na prethodne podatke

Prikaz rada korisnika starosne mirovine s NPRV/mjesec, računajući od 31. 04. 2016.g.

Tablica br 11

Red br.	dan, mjesec i godina	Broj zaposlenih korisnika do $\frac{1}{2}$ PRV	Lančani indeks – tekući mj. prema prethodni
1	2	3	4
1.	30. 04. 2016.	2434	100,00
2.	31. 05. 2016.	2566	105,42
3.	30. 06. 2016.	2707	105,49
4.	31. 07. 2016.	2837	104,80
5.	31. 08. 2016.	2844	100,25

6.	30. 09. 2016.	2861	100,60
7.	31. 10. 2016.	2844	99,41
8.	30. 11. 2016.	2890	101,62
9.	31. 12. 2016.	2874	99,45
10.	31. 01. 2017.	2960	102,99
11.	28. 02. 2017.	3060	103,38
12.	31. 03. 2017.	3170	103,59
13.	30. 04. 2017.	3321	104,76
14.	31. 05. 2017.	3490	105,09
15.	30. 06. 2017.	3635	104,15
16.	31. 07. 2017.	3556	97,83
17.	31. 08. 2017.	3505	98,57
18.	31. 09. 2017.	3672	104,76
19.	30. 10. 2017.	3762	102,45
20.	30. 11. 2017.	3766	100,11
21.	31. 12. 2017.	3776	100,37
22.	31. 01. 2018.	3875	102,62
23.	28. 02. 2018.	4012	103,54
24.	31. 03. 2018.	4147	103,36
25.	30. 04. 2018.	4389	105,83
26.	31. 05. 2018.	4651	105,97
27.	30. 06. 2018	4847	104,21
28.	31. 07. 2018.	4968	102,50
29.	31. 08. 2018.	5003	100,70
30.	30.09.2018.	5035	100,64
31.	31.10.2018.	4985	99,01
32.	30.11.2018.	5063	101,56
33.	31.12.2018.	5138	101,48
34.	31.01.2019.	5514	107,32
35.	28.02.2019.	6229	112,97
36.	31.03.2019.	8269	132,75
37.	30.04.2019.	9425	113,98
38.	31.05.2019.	10.384	110,07
39.	30.06.2019.	10.983	105,77
40.	31.07.2019.	11.558	105,23
41.	31.08.2019.	11.849	102,52
42.	30.09.2019.	11.690	98,66
43.	31.10.2019.	11.731	100,35
44.	30.11.2019.	11.737	100,05
45.	31.12.2019.	11.807	100,60
46.	31.1.2020.	12.037	101,95
47.	29.2.2020.	12.524	104,05

48.	31.3.2020.	11.904	95,05
49.	30.4.2020.	12.010	100,89
50.	31.5.2020.	12.344	102,78
51.	30.6.2020.	12.895	104,46
52.	31.7.2020.	13.441	104,23
53.	31.8.2020.	13.516	100,56
54.	30.9.2020.	13.208	97,72
55.	31.10.2020.	13.356	101,12
56.	30.11.2020.	13.407	100,38
57.	31.12.2020.	13.226	98,65
58.	31.1.2021.	13.198	99,79
59.	28.2.2021.	13.618	103,18
60.	31.3.2021.	13.800	101,34
61.	30.4.2021.	14.154	102,56
62.	31.5.2021.	14.500	102,44
63.	30.6.2021	15.201	104,83
64.	31.7.2021	15.665	103,05
65.	31.8.2021.	15.824	101,01
66.	30.9.2021	15.846	100,14
67.	31.10.2021.	14.624	92,29

Izvor: HZMO, Središnji ured Zagreb, Ured za stratešku analizu, razvoj i upravljanje projektima

Komentar: Ivan Gabrilo, dipl. iur.

Podatak za 10/2021., sa brojem 14.624 korisnika, zaposlenih do ½ PRV, ulazi u kategoriju korisnika sa brojem većim od 13.000, kako je navedeno od red.br. 52 – 62 ili zadnjih 8 mjeseci, iz prethodne tablice ? Od red.br. 63 – 66 bio je registriran broj korisnika

veći od 15.000, tj. 15.201. za 6/21. do 15.846 za 9/21.god. Iz prezentiranog prikaza možemo konstatirati da je samo za 3 mjeseca 2021.god., tj. za 4, 5. i 10. mj. registriran broj korisnika veći od 14.000 a manji od 15.000.

Za promatranih 6 godina, možemo konstatirati da je broj korisnika u usporedbi 31.10.2021.god. sa 30.4.2016.god. porastao za više o 6 puta. Granica većeg broja korisnika od 10.000 registrirana je počev od 31.5.2019.god. U prethodnim godinama nagli porast broja korisnika registriran je sa stanjem 31.3. i 30.4. 2019.god. Najveći verižni indeks (odnos broja tekućeg mjeseca/prethodni mjesec) registriran je sa stanjem 31.3.2019. sa 132,75, u odnosu na broj korisnika registriran 28.2.2019.god.

Pad broja korisnika u tekućem mjesecu u odnosu na prethodni, mjereno verižnim indeksom registriran je 31.10.2016.god., 31.12.2016.god, 31.7. i 31.8. 2017.god., 31.10. 2018.god., 31.3.2020.god., 30.9. 2020.god., 31.12.2020.god., 31.1.2021.god. i 31.10.2021.god. To znači samo 10 mjeseci u odnosu na 67 mjeseci praćenja, registriralo je pad verižnog indeksa u tom mjesecu u odnosu na prethodni mjesec iz te tablice. Iz toga se izvodi zaključak, da broj zaposlenih korisnika te kategorije mirovina raste iz mjeseca u mjesec.

Interesantan je podatak da je u svim mjesecima pandemije CORONA virusa računajući od 31.3.2020 – 31.10.2021.god. zabilježen rast zaposlenih te grupe korisnika mirovina, mjereno stanjem tekućeg mjeseca u odnosu na prethodni mjesec, osim sa stanjem 30.9.2020., 31.12.2020. i 31.1.2021.god., te 31.10.2021.god. Nezavisno od rečenog, i u tim mjesecima broj korisnika je bio veći od 13.000, odnosno 14.000 korisnika.

* * *

Slobodne teme

ZDRAVSTVENA POLITIKA

- pripremio Vladimir Kamenski, dipl. iur.

Koliko smo puta čuli izričaj zdravstvena politika ili politika zdravstva. Jasno, ta nam kratka imenica ne znači ništa ako ju ne stavimo u kontekst poduzimanja mjera zdravstvene zaštite i očekivanja njihove uspješnosti. Ne razmišljamo o njoj i ne vidimo koliko je ona suštinski važna dok ne iskrnu problemi u svezi provođenja tih mjera i našeg nezadovoljstva njima.

Da bi tu jezičnu kovanicu ispravno shvatili, moramo si prvo razjasniti što je to uopće politika a zatim i što je zdravstvo u općenitom smislu te rijeći te kako se te dvije riječi stapanju u jedan smisao.

Kada govorimo o politici i razmišljamo o njoj na apstraktan način, tada nam je nekako najprihvatljivija ona Aristotelova teorija o čovjeku kao zoon politikonu, odnosno kao „političkoj životinji“. Uostalom riječ politika i dolazi od grčke riječi polis što znači država-grad unutar kojega su svi stanovnici tog polisa bili povezani zajedničkim interesom, dakle svi su bili dio politike polisa jer izvan njega ne bi mogli opstati. Možda to najbolje potvrđuje povijesna legenda o velikom grčkom filozofu Sokratu koji je zbog trovanja mladeži svojim naprednim idejama koje su prema

tadašnjem shvaćanju državne vlasti prelazile moralno prihvatljive granice ponašanja u tadašnjem društvu bio osuđen na smrt, ali način izvršenja smrte kazne bio mu je stavljen na dispoziciju, napustiti polis tj. prihvati anatemu ili ispit i otrov. I jedno i drugo značilo je isto, izgubiti život. Prema povijesnom narativu odlučio se za ovo drugo jer je bilo brže i bezbolnije.

Druga definicija politike za kojom ljudi često posežu jest da je to umijeće mogućeg. Ta je školska definicija, barem što se mene tiče, zbog svoje pragmatičnosti na vrlo klimavim nogama jer i lopovluk se može katkada nazvati umijećem mogućeg.

Prema trećoj definiciji za koju osobno vjerujem da je s obzirom na trenutačno stanje našeg društva najaktualnija, politika je suptilna igra kompromisa. Nešto kao igra skrivača pred očima javnosti u kojoj mi što činimo širu javnost nismo sudionici nego samo obični promatrači te igre. Ne želimo se ponekad uključiti u tu igru opravdavajući se onim čestim izgovorom kako nismo za politiku, kako se ne želimo njome zamarati i o njoj razmišljati. Po meni je i takav odnos prema politici pogrešan jer ulazimo u jednu prividnu zonu komfora pa prihvaćamo laž i obmanu s kojima je ponekad lakše živjeti, ne shvaćajući da ako se i ne želimo baviti politikom da će se politika i te kako baviti nama. Jer budimo realni, političar koji se slijepo drži Kantove teorije o istini kao kategoričkom imperativu, jednostavno nije dobar političar.

I konačno, prema četvrtoj teoriji, za koju bih se uvijek osobno založio iako ju smatram pomalo utopističkom, politika je rad za opće dobro.

U našem zdravstvu sve četiri navedene definicije politike vrlo lako pronalaze svoju primjenu s obzirom da smo svi dionici našeg zajedničkog zdravstvenog sustava bilo kao korisnici zdravstvenih usluga koji ih plaćamo, ili zdravstveni radnici koje se plaća. Svi smo mi zoon politikon zdravstva jer izvan njega ne možemo živjeti isto kao što ni oni anatemizirani nisu mogli živjeti izvan grčkog polisa i nitko nema pravo govoriti kako ga politika zdravstva ne zanima jer o toj politici ovisiti očuvanje našeg zdravlja, naše liječenje i konačno podizanje kvalitete našeg života, jer samo zdrav čovjek može reći da je zadovoljan svojim životom.

Ako pak pristanemo uz drugu definiciju zdravstvene politike koja kaže da je to umijeće mogućeg, onda se moramo pomiriti s tim da će nas kreatori te politike vrlo lako uvjeriti kako je upravo njihova politička platforma pravo umijeće i da čine sve ono što je najbolje za nas. Stoga nećemo moći prigovoriti niti listama čekanja, niti zapadanju u sve veće dugove i nestaćici lijekova, niti općenitom smanjenju zdravstvenih usluga na svim razinama zdravstva jer politika navodno čini sve što je u određenom trenutku moguće, što znači da ponekad pribjegava lažima i obmani kako bi nas odvratila od

negativističkog razmišljanja i stvaranja nezadovoljstva u društvu.

Treća definicija zdravstvene politike koja se sastoji od raznoraznih kompromisa bez obzira bili oni zdravi ili truli u kojoj se pred korisnicima zdravstvenih usluga neprestano izmjenjuju laž i istina najprijavija je i najopasnija jer razara moralno tkivo društva. Taj etički dualizam istine i laži između kojih ne postoji ništa jer ne može niti postojati isto kao što ništa ne može postojati između svjetla i tame, između dobra i zla najviše utječe na mentalno zdravlje nacije i čini mi se da bi lakše bilo prihvati priznanje o nemoći i nesposobnosti onih koji vode takvu politiku nego njihovo uvjerenje kako su oni nezamjenjivi u upravljanju našim zdravstvenim sustavom. Sjetimo se perfidnih prijevara i ispravnih obećanja kako će njihova politika ubrzo donijeti rezultate, kako će revitalizirati ruševinu od nacionalne bolnice u Blatu za koju se je već bezbroj puta do sada izvukao novac građana kroz razne samodoprinose, pa zatim obećanje o obnavljanju Imunološkog zavoda koji ne samo da nisu u stanju postaviti na noge u smislu praktičnog djelovanja nego mu nisu u stanju niti odrediti pravni status pa ne znamo još uvijek da li je javna državna ustanova ili dioničko društvo ili oboje istovremeno. Koliko je novaca isplaćeno predsjedniku i članovima njegovog Upravnog vijeća koje godinama samo zbraja stolove, stolice i ostali beznačajni inventar te fantomske institucije od koje nikada ništa više neće biti jer je već odavno izgubila tržište a izgubila ga je zbog pogrešne politike. Njihov ultimativni bezobrazluk jest upravo u tome što to znaju ali javnost i dalje zavaravaju svojim opsjenama i ispravnim obećanjima kojima kupuju vrijeme svog političkog trajanja.

Četvrta definicija zdravstvene politike, nažalost je obična iluzija. Čista utopija koja nikada neće zaživjeti jer ne možemo ljudi koji se profesionalno bave politikom zdravstva uvjeriti u važnost njihove odgovornosti za preuzete obveze. Ne može se odgovornost preuzeti na bjanko, nešto se mora dati kao zalog. Pogledajmo samo porazni niz neuspješnih ministara zdravstva kroz proteklih 8 godina dakle kroz samo dva stranačka mandata. Svaki puta kada je zdravstvo došlo u krizu, a došlo je isključivo zbog loše vođene zdravstvene politike, ne snalaženja i nedostatka osjećaja za stvarnost, ministri su pronalazili razne trivijalne izgovore, uglavnom nedostatak materijalnih sredstava, lošu raspodjelu sredstava, lošu organizaciju pružanja zdravstvene zaštite, osobito bolničke itd. kao da za sve to nisu osobno odgovorni. I tu dolazimo do onog najvažnijeg, do pitanja koje se često postavlja; i što sad?

U dvadeset godina svog rada u Ministarstvu zdravstva svjedočio sam u više od desetak ministarskih smjena od kojih je samo nekoliko uslijedilo istekom mandata i gubitkom vlasti određene političke opcije nakon izbora, sve ostale bilo je zbog nesposobnosti,

loših rezultata ili nekih drugih razloga koji spadaju u moralno-pravnu dimenziju, ali nikada, baš nikada nisam doživio da ministar zdravstva svojevoljno predaje svoju dirigentsku palicu zbog osobnog osjećaja nesposobnosti za provedbu onog što se od njega traži i očekuje. Dogodilo se, doduše jednom, da je jedna ministrica zdravstva koja je ovih dana privedena na policijsko ispitivanje u svezi svog poslovanja s Gradskim službama, ponudila svoj mandat na raspolaganje zbog poznate afere s Baxterom, kada je više dijaliziranih pacijenata umrlo zbog neispravne opreme za dijalizatore. Učinila je to navodno iz moralnih razloga i bez ikakve svoje direktnе krivnje, ali ja u to ne vjerujem. Naime, kada si ministar, tada nije bitno da li se radi o direktnoj ili indirektnoj krivnji za aferu u zdravstvu bilo koje vrste, jer čim si ministar, znači na čelu resora zdravstva, kriv si za sve loše što se u zdravstvu događa i ako to ne možeš dovest u red, moraš otići.

Politika, dakle, bez obzira o kojem se obliku društvene svijesti radi pa tako i politika zdravstva mora biti inkluzivna. Ona mora uključivati sve ljudi sposobne da daju svoj doprinos na bilo koji način, pa ako treba i nekom svojom konstruktivnom kritikom, a osobito je važno za čelnike te politike izabrati najbolje među nama a to ne možemo ako smo usvojili parolu „nisam ti ja za politiku“ ili „što me briga, mene i onako nitko ništa ne pita.“

Drugi aspekt kronične problematike politike zdravstva odnosi se na pitanje političke i moralne odgovornosti ministra i državnih tajnika, ali ne samo po vertikali nego i po horizontali. Naime nedopustivo je skrivati se iza autoriteta i stvarati distancu od ostalih državnih službenika, pa i onih najniže pozicioniranih na hijerarhijskoj ljestvici jer i oni imaju pravo postavljati pitanja ako vide da se nešto ne provodi u zajedničkom interesu, odnosno ako primijete da političari ne rade za opće dobro.

Moj osobni osjećaj je da je u današnjoj politici zdravstva potpuno napušten meritokratski princip postavljanja ljudi na visoke upravljačke funkcije a to se vidi već i po tome što ministar zdravstva luta u pronalaženju mjera za izlazak iz krize, a stvar je vrlo jednostavna, za uspjeh pohvala i nagrada, za neuspjeh sankcije. Poznati australijski ekonomist Michael Young,

definiciju meritokratskog sustava upravljanja obrazložio je jednom vrlo jednostavnom i svakome razumljivom formulom koja glasi; IQ + uloženi trud = vrijednost. Istina, ta formula prvenstveno vrijedi za proces ekonomski proizvodnje, a ne proces upravljanja, ali to i nije toliko važno, bit je u načinu razmišljanja, jer ako ćemo u detalje, onda je i zdravlje u nekom smislu roba na tržištu koju netko mora platiti. Naime, zdravstvo, socijala, obrazovanje i tome slično, nisu imanentno proizvodne djelatnosti ali se mogu smatrati transferima u naturi u javnoj potrošnji. Tako dolazimo do jednog značajnog podatka da troškovi zdravstva iznose između 10% i 15% nacionalnog dohotka u svim razvijenim zemljama 21. stoljeća. Pitanje koje me zabrinjava jest, gdje smo tu mi.

Često puta mi se ljudi žale da ne mogu ostvariti svoje vitalne zdravstvene interese jer liječnici, navodno, ne rade svoje poslove kako na primarnoj tako i na sekundarnoj razini. Ili su nedostupni, ili naručuju pacijente u terminima u dalekoj budućnosti koje, nažalost, mnogi ne dočekaju, ali svaki takav prigovor treba razmotriti iz jedne druge perspektive. Tako sam se na primjer mnogo puta našao u situaciji da sam i sam imao prigovor na tretman liječenja, no kada bi taj prigovor otvoreno iznio dobivao bi uvijek isti odgovor kako je naredba stigla iz ministarstva, ili HZZO-a. Tu, dakle, treba napusiti iracionalno razmišljanje o liječnicima kao zabušantima, neodgovornim i nehumanim parazitima koji sišu proračun i zdravstvene fondove i svoje nezadovoljstvo usmjeriti na ishodište problema, a to je Ministarstvo zdravstva koje kreira, provodi i odgovorno je za politiku zdravstva.

Da li će zdravstvena politika biti dobra ili loša zavisi u čijim je rukama trenutačno ovlaštenje za njen provođenje. O aktualnom ministru zdravstva kao čovjeku, osobno mislim sve najbolje, ali kao ministar se nije snašao i zato će najvjerojatnije do kraja godine abdicirati, da li dobrovoljno ili pod pritiskom to je sasvim svejedno, no, njegova eventualna smjena neće ništa riješiti ukoliko se ne smjene i oni koji su mu bili dužni čuvati bokove.

PODACI O PLAĆAMA U RH

P R O S J E K

**NETO PLAĆE PO ZAPOSLENOM U PRAVNIM OSOBAMA RH ZA
RAZDOBLJE 1997. do I-IX/ 2021. god., SA INDEKSOM ODNOŠA PLAĆE Ø I-
IX/2021/Ø 2020.**

Tablica br. 12.

Naziv djelatnosti	Prosječna neto plaća/radnik/godina u kn													Indeks Ø I-IX/21/Ø 20.	
	1997.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	I-IX21.			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		14	
Financije i djelatnost osiguranja	3.320	7.994	7.821	7.870	7.892	7.747	7.890	8.338	8.523	8.862	9.329	9.742		104,43	
od toga:															
- finansijske uslužne djelatnosti								8.741	9.171	9.290	9.637	10.155	10.607	104,45	
- osig/reosig.								7.083	7.583	7.881	8.195	8.722	9.250	106,06	
- pomoćne djel.za navedene poddjel.								6.184	6.525	6.738	7.136	7.392	7.575	102,48	
Obrazovanje	2.193	5.482	5.498	5.484	5.446	6.155	6.147	6.391	6.580	6.802	7.285	7.802		107,10	
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	2.783	6.854	6.962	7.093	7.081	6.224	6.323	6.723	7.058	7.282	7.409	7.816		105,49	
Od toga: Znanstveno istraživanje i razvoj								8.406	8.485	8.982	9.166	9.454	9.969	10.661	106,94
Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	2.785	6.466	6.472	6.408	6.395	6.609	6.696	7.004	7.221	7.519	8.195	8.804		107,42	
od toga:															
- zz								7.118	7.263	7.573	7.811	8.168	8.807	9.547	108,40
- soc. skrb sa smj.								4.723	4.751	4.968	5.294	5.660	5.947	6.179	103,90
Javna uprava i obrana, obvezno socijalno osiguranje	2.653	6.209	6.174	6.052	6.031	6.455	6.552	6.871	7.126	7.488	7.996	8.358		104,53	
UKUPNO SVI:	2.377	5.441	5.478	5.515	5.533	5.594	5.685	5.985	6.242	6.457	6.763	7.088		104,81	

Izvor: Državni zavod za statistiku, Statistika u nizu, tablica 9.3.6., studeni 2021.god.

Uvodne napomene

Promjene glede pristupa statističkoj obradi istih podataka, DZS izvršio je 2016. god.

Da ne ponavljamo, detalje, čitatelj može pronaći u svakom broju Časopisa u razdoblju od 1.1.2016. do Časopisa br. 1/2019., koji je dostavljen članovima u travnju 2019.god.

Analiza plaća za razdoblje I-IX/ 2021.god. i odnos prema prosječnoj plaći svih 1997.god., znači u rasponu 24 g. i prema prosječnoj plaći 2020.g. ostvarene u pravnim osobama

*U ovom broju Časopisa, kao i u prethodnima, obrađujemo temu o plaćama, prema podacima DZS, za razdoblje 2011. do I-IX/2021., ali i usporedbu sa 1997.god. (vidi tablicu br. 1.) Ispada da su neto plaće, mjereno prosjekom/radnik, zaposlenih u RH u pravnim osobama, za razdoblje I-IX/2021/1997. (2.377,00 kn) znači 24 g., porasle za **198,19 %**, ili prosječno **8,26 %-tih poena/godina**, ili prosječno **0,69 %-tih poena/mjesec** (23 g - 7.088,00 kn/I-IX/21. : 2.377,00 kn/1997.g.). Prosječni rast plaća za I-IX/2021., mjereno istim parametrima, kako je navedeno za usporedbu prosječnih plaća npr. I-VI/21. u iznosu od 7.087,00 kn rezultira rastom plaća za 0,01 %-tih bodova. To znači, da praktično nije nastavljen trend rasta plaća (rast oko „0“), da bi se zadržao prosjek ostvaren I-VI/21.u odnosu na prosjek I-III/21., odnosno, u odnosu na svaki prethodni mjesec 2021.god.*

*Ako usporedimo rast plaća, mjereno istim parametrima, ali za z a d n j i h **10 g.**, tj. plaća I-IX/2021. (7.088,00) /Ø plaća 2011.g.(6.441,00 kn), možemo konstatirati da su plaće p o r a s l e **10,05 %** ili prosječno cca **1,00 %**-tih poena/godina.*

Zaključak:

Iz tablice br. 1 i dalje je vidljivo, da su sve plaće javnih i državnih službenika/namještenika rasle u većem postotku, mjereno odnosom prosječne plaće I-IX/21/2020.god. i to u prosjeku od 1,00 %-tini bod više do čak cca 7,42 %-tih bodova više i to za 6,00 %-tih bodova više za grupaciju Zdravstvo i socijalna skrb, odnosno čak cca 8,40 %-tih bodova za grupaciju Zdravstvena zaštita. Takvi odnosi bili su registrirani i prethodnih godina, godina pandemije Corona virusa?? Kada bi od mase isplaćenih plaća oduzeli masu obračunatih/isplaćenih plaća za javne i državne službenike – cca 400.000, prosječna plaća svih - znači u realnom sektoru – bila bi puno manja.

ANALIZA PODATAKA IZ TABLICE BR. 1.

• Djelatnost Financija

Grupacija Financije i djelatnosti osiguranja ostvarile su prosječnu neto plaću, kako je navedeno u tablici br. 1, sa povećanjem od 4,43 %, u odnosu na prosjek 2020.god. Prosječan rast plaća te grupacije manji je za cca 0,40 %-tih bodova od prosječnog rasta plaća svih zaposlenih u pravnim osobama RH. Ostvareni iznos prosječne neto plaće od 9.742,00 kn te grupacije veći je od prosječne ostvarene neto plaće I-III/21. za 1,35 %-tina boda, a manji je za 1,0 %-tini bod od prosječne neto plaće ostvarene u razdoblju I-VI/21.

Unutar navedene grupacije najveću prosječnu neto plaću ostvarili su zaposleni i djelatnosti Financija sa 10.607,00 kn ili 8,88 % više od prosjeka cijele grupacije. Na 2. mjesto rang-liste prosječnih plaća te grupacije razvrstani su zaposleni u osiguranju/reosiguranju sa 9.250,00 kn, koja je time bila manja od prosjeka grupacije za cca 5 %-tih bodova, a od prosjeka djelatnosti Financijske/uslužne djelatnosti za skoro 13,00 %-tih bodova.

Ta grupacija i dalje ostvaruje najveću prosječnu neto plaću zaposlenih u neprivrednim djelatnostima. Iza te grupacije razvrstani su zaposleni u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi sa 8.804,00 kn. Time, plaća zaposlenih te grupacije manja je od grupacije zaposlenih u financijama za cca 10 %-tih bodova, ali je veća od prosjeka svih zaposlenih za 24,21 %.

• Djelatnost Zdravstvo/socijalna skrb

*Nakon grupacije Financija/osiguranja najveću prosječnu plaću grupacije ostvarila je grupacija Zdravstvo/socijalna skrb sa **8.804,00 kn** i to sa rastom 7,42 % ili za cca 3,00 %-tih bodova više od prosječne stope rasta svih zaposlenih u pravnim osobama.*

*U toj grupaciji djelatnosti zaposleni u djelatnosti zdravstvene zaštite ostvarili su plaću od 9.547,00kn i to sa stopom rasta **8,40 %** u odnosu na prosječnu neto plaću 2020.god. Ta stopa rasta najveća je stopa rasta svih zaposlenih u neprivrednim djelatnostima i veća je za cca **4,0 %-tina boda** od prosječne stope rasta svih zaposlenih u pravnim osobama.*

*Zaposleni u zdravstvenoj zaštiti ostvarili su prosječnu neto plaću koja je **34,60 %** veća od ostvarene prosječne neto plaće svih zaposlenih u pravnim osobama. Taj postotak razlike plaće, morao bi odgovarati ekvivalentu većeg prosječnog koeficijenta strukture zaposlenih u toj djelatnosti u odnosu na prosjek zaposlenih u pravnim osobama u RH. U bivšoj SFRJ, kada su se prezentirali egzaktni podaci prosječne stope razlike KV strukture zaposlenih u djelatnosti zdravstva u odnosu na prosjek privrede, stopa razlike bila je **24,00 %** u korist zdravstvene zaštite. Ta stopa razlike reflektirala se i na iznos prosječne ostvarene plaće. Danas ispada da je ta stopa za 10 %-tih bodova veća (34,60 % : 24,00 %).*

Da li je ta razlika produkt većih koeficijenata iz Uredbe o koeficijentima za izračun plaća zaposlenih u djelatnosti zdravstva, koji u

kombinaciji s drugim parametrima iz Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja daju takav iznos plaće teško je reći! Teško je doduše i zanemariti činjenicu, da u djelatnosti javnog zdravstva, kako je to naglasila državna revizija poslovanja javnih zdravstvenih ustanova 2018.god. i produkt enormne količine prekovremenih sati, realiziranih mimo načina postupka i pravne regulative iz Zakona o radu.

Ta podgrupacija grupacije Zdravstvene zaštite i socijalne skrbi ostvarili su plaću manju od prosječne neto plaće ostvarene u podgrupaciji Znanstveno istraživanje i razvoj (10.661,00 kn) grupacije Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti i to za cca 11,00 %-tih bodova (indeks 89,55 Znanstveno istraživanje/Zdravstvena zaštita), iako se presumpira da ta podgrupacija ima/mora imati daleko veći koeficijent složenosti poslova u odnosu na ukupnu djelatnost zdravstvene zaštite, koja obavlja djelatnost sa najvećim brojem zaposlenih srednje stručne spreme ali i PKV/NKV radnika u servisnim djelatnostima, te administraciji.

- **Javna uprava**

Zaposleni u Javnoj upravi ostvarili su prosječnu neto plaću **8.358,00 kn** ili sa stopom rasta od 4,53 % u odnosu na 2020.god., ili za cca 0,30 %-tih bodova manje od prosječne stope rasta svih zaposlenih u pravnim osobama u RH. Ta grupacija sa iznosom prosječne neto plaće za I-IX/21. ostvarila je veći iznos od prosječne neto plaće za I-III/21. za 0,42 %, odnosno manji u odnosu na prosjek I-VI/21. za 0,16 %-tih bodova.

Sa takvim iznosom prosječne neto plaće zaposleni u toj grupaciji razvrstani su na 3. mjesto rang-liste prosječnih neto plaća u tzv. neprivredi.

- **Stručne/znanstvene djelatnosti**

Stručne/znanstvene djelatnosti ostvarile su prosječnu neto plaću **7.816,00 kn** sa stopom rasta od 5,49 % ili cca za 1 %-tni bod više od prosjeka rasta svih. Ta grupacija ostvarila je prosječnu neto plaću manju od prethodne grupacije – Javne uprave za cca 6,5 %-tna boda, zatim od Zdravstvene zaštite i socijalne skrbi za cca 11 %-tih bodova i od djelatnosti Financija za cca 20 %-tih bodova manje.

I ta djelatnost ostvarila je prosječnu neto plaću više od prosjeka zaposlenih u pravnim osobama RH za 10,27 % više (7.816,00 /7.088,00 kn).

Tijekom cijele poslovne godine radnici zaposleni u toj grupaciji, za razdoblje I-IX/21. ostvarili su veću prosječnu plaću od ostvarenog prosjeka I-III/21. za 0,01 %, dok su u odnosu na prosječnu neto plaću ostvarenu za razdoblje I-

VI/21. ostvarili manju plaću za cca 0,30 %-tih bodova

- **Obrazovanje**

Sa iznosom prosječne neto plaće od **7.802,00 kn** i dalje, na začelju te/takve rang liste prosječne neto plaće u neprivredi ostvaruju radnici zaposleni u djelatnosti Obrazovanja. S tim iznosom neto plaće zaposleni su ostvarili relativno veliku stopu rasta u odnosu na prosječnu plaću 2020.god., tj. 7,10 % ili cca 2,30 %-tna boda više od stope rasta prosječne neto plaće svih zaposlenih u pravnim osobama. S tom stopom rasta, zaposleni u obrazovanju ostvarili su rast koji je veći od stope rasta u djelatnosti Financija za cca 2,70 %-tna boda od stope rasta u djelatnosti Stručne/znanstvene i tehničke djelatnosti sa 1,60 % više, a samo manje od stope rasta ostvarene u djelatnosti Zdravstvene zaštite i socijalne skrbi i to za 0,32 %.

Zaposleni u djelatnosti zdravstva ostvarili su prosječnu neto plaću koja je bila veća od prosječne neto plaće svih za 10,07 % (7.082,00 kn/7.077,00 kn).

Najveća Ø neto plaća ostvarena u podgrupacijama, navedenih grupacija iz tablice br. 1

Najveću prosječnu neto plaću u apsolutnom iznosu u razdoblju I-IX/2021.god., ostvarili su zaposleni u području Znanstvenog istraživanja i razvoja grupacije Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti sa **10.661,00 kn** neto/mjesec, koja je time bila veća od prosječne plaće svih zaposlenih u pravnim osobama RH za 50,41 %, ali je istovremeno bila veća i od prosjeka svoje grupacije za 36,40 %.

Na 2. mjesto takve rang liste razvrstani su zaposleni u podgrupaciji Financijske/uslužne djelatnosti sa **10.607,00 kn** neto, koja je time bila veća od prosječne plaće zaposlenih u pravnim osobama za 49,65 %, odnosno bila je veća od prosječne plaće grupacije za 8,88 %.

Na 3. mjesto takve rang-liste razvrstani su zaposleni u djelatnosti Zdravstvene zaštite sa **9.547,00 kn**, koji su time ostvarili veću prosječnu plaću od prosjeka svih u RH za 34,69 % odnosno veću plaću od prosjeka pripadajuće grupacije za 8,44 % itd.

ANALIZA PLAĆA U REALNOM SEKTORU

Neto plaće u realnom sektoru, u pravnim osobama, po grupacijama djelatnosti

Tablica br. 13.

Re d. br.	Naziv grupacije/djelat- nosti	Ø I- IX/21.	Ø2020.	Index 3/4
-----------------	-------------------------------------	----------------	--------	--------------

1	2	3	4	5
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	6,028	5.886	102,41
B	Rudarstvo i vađenje	8,219	7.824	105,05
C	Prerađivačka industrija	6,519	6,239	104,49
D	Opskrba el.energijom, plinom i...	9,198	8,814	104,36
E	Opskrba vodom, gospodarenje s otpadom	6,415	6,190	103,63
F	Građevinarstvo	5,707	5,505	103,67
G	Trgovina na veliko i malo	6,354	6,053	104,97
H	Prijevoz i skladištenje	6,726	6,541	102,83
I	Djelatnost pružanja smještaja te pripreme hrane	5,491	5,240	104,79
J	Informacije i komunikacije	9,720	9,004	107,95
L	Poslovanje nekretninama	6,554	6,211	105,52
N	Administrativne i pomoćne djelatnosti	5,281	5,188	101,79
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	6,560	6,261	104,88
S	Ostale uslužne djelatnosti	5,609	5,541	101,23
UKUPNO, IZ TABLICE BR. 1. I OVE TABLICE – SVI ZAPOSLENI U PRAVNIM OSOBAMA U RH		7.088	6,763	104,81

Izvor: DZS, Statistika u nizu, studeni 2021.

Napomena 1: Neprivredne djelatnosti zastupljene su u tablici br. 1. Zbog toga, kontinuitet slova abecede, koja služe kao oznaka djelatnosti u ovoj tablici je prekinut za one djelatnosti koje su navedene u tablici br. 1.

Napomena 2: Prosječna neto plaća svih zaposlenih u pravnim osobama u RH u razdoblju I-IX/21. iznosila je **7.088,00 kn** neto, 2020.g. iznosila je **6.763,00 kn** neto, a 2019. **6.457,00 kn** (podatke ponavljamo radi usporedbi prosječne neto plaće/djelatnosti/grupacije sa svima u RH/navedena godina)

Komentar: I. Gabrilo, dipl. iur.

Iz prikaza je vidljivo da su **Najveću** prosječnu neto plaću u razdoblju I-IX/2021.god/grupacija ostvarili su zaposleni u grupaciji Informacije i komunikacije pod oznakom „J“, sa **9.720,00 kn neto** sa postotkom rasta od 7,95 % u odnosu na prosjek 2020.god. S tom stopom rasta, radnici te grupacije ostvarili su najveću stopu rasta svih zaposlenih u grupacijama od A – S, i to u rasponu od 2 %-tina boda više do 6 %-tini bodova više. Bez obzira na iskazanu veću stopu rasta, i u prethodnim razdobljima, ta grupacija

ostvarivala je uvijek najveću prosječnu neto plaću od svih navedenih grupacija realnog sektora. S tim iznosom prosječne neto plaće (9.720,00 kn) zaposleni su ostvarili plaću koja je bila 37,13 % veća od prosjeka svih zaposlenih u pravnim osobama, odnosno, koja je bila veća od **najniže** prosječne neto plaće ostvarene u grupaciji „N“ – Administrativne i pomoćne djelatnosti, za 84,05 %.

Nakon djelatnosti Informacija i komunikacija, prosječnu neto plaću ostvarili su zaposleni u grupaciji Opskrbi električnom energijom i plinom sa **9.198,00 kn** i stopom rasta od 4,36 % u odnosu na prosjek 2020.god. ili sa stopom koja je bila za 29,77 % veća od prosječne neto plaće svih zaposlenih u pravnim osobama. Zaposleni u toj grupaciji ostvarili su prosječnu neto plaću koja je bila za cca 5,5 %-tih bodova manja od prosječne neto plaće za grupaciju Informacije i komunikacije, ali je istovremeno bila veća od prosječno najniže plaće označene za grupaciju „N“ za 74,18 %.

Treću plaću, mjereno prosječnim neto iznosom, ostvarili su zaposleni u Rudarstvu i vađenju sa **8.219,00 kn** i sa stopom rasta od **5,05 %** koja je time bila veća od prosjeka neto plaće zaposlenih u pravnim osobama RH za 15,96 %. Takva plaća te grupacije bila je manja od najveće neto plaće u realnom sektoru grupacije „J“ za cca 15 %-tih bodova, odnosno bila manja od grupacije razvrstane na 2. mjesto ove rang liste, tj. grupacije pod red.br. „D“ za cca **10,50 %**.

Najmanji postotak rasta plaća za razdoblje I-IX/21. u usporedbi sa %-tkom rasta prosječne neto plaće 2020.god., ostvarili su zaposleni u grupaciji „N“ i „S“ sa stopom rasta 1,79, odnosno 1,23 %, s tim, da im je neto plaća iznosila **5.188,00 kn neto**, odnosno **5.541,00 kn neto**?

Plaće u grupacijama prema broju zaposlenih od 1.356.578 (dalje: UB), sa stanjem 30.9.2021.god.

Grupacije/djelatnost SA NAJVEĆIM BROJEM ZAPOSLENIH RADNIKA, računajući sa stanjem 30.9.2021.g. registrirale su prosječne neto plaće, računajući prema prosjeku I-IX/2021. god. iz prethodne tablice, kako slijedi:

1. Prerađivačka industrija sa **228.383** zaposlenih ili 16,83 UB (30.9.2021.god. = **1.356.578 radnika**), ostvarili su prosječnu neto plaću u iznosu od **6.519,00 kn**, ili **91,97 %** prosječne neto plaće svih zaposlenih u pravnim osobama (ZPPO) za razdoblje I-IX/21., i to sa povećanjem za 4,49 % u odnosu na prosjek 2020.god.
2. Trgovina na veliko i malo sa **206.692** zaposlena ili **15,24 %** UB ostvarila je

prosječnu neto plaću u iznosu od **6.354,00 kn** ili 89,64 % prosjeka svih ZPPO iz tablice br. 2. ostvarene u istom razdoblju, sa rastom od 4,97 %.

3. Obrazovanje sa **112.096** zaposlenih ili 8,26 % UB, ostvarili su prosječnu neto plaću u iznosu od **7.802,00 kn** ili 10,07 % više od prosjeka svih iz tablice br. 1., tj.ZPPO.
4. Javna uprava, obrana, obvezno socijalno osiguranje sa **112.743** zaposlenih ili 8,31 % UB ostvarili su prosječnu neto plaću u iznosu od **8.358,00 kn** ili 17,92 % više od prosjeka svih iz tablice br. 1.
5. Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi sa **104.271** zaposlenih ili 7,69 % UB, a ostvarili su prosječnu neto plaću u iznosu od **8.804,00 kn** ili 24,21 % više od prosjeka svih ZPPO iz tablice br. 1.,
6. Građevinarstvo sa **102.020** zaposlenih ili 7,52 % UB ostvarila je prosječnu neto plaću u iznosu od **5.707,00 kn** ili 80,52 % prosječne neto plaće svih ZPPO iz tablice br. 1,
7. Djelatnost pružanja smještaja i usluživanja hrane sa **87.667** zaposlenih ili 6,46 % UB, ostvarila je prosječnu neto plaću u iznosu od **5.491,00 kn** ili cca 77,47 % prosječne neto plaće svih ZPPO iz tablice br. 1.,
8. Prijevoz i skladištenje **73.677** ili 5,43 % UB, ostvarila je prosječnu neto plaću u iznosu od **6.726,00 kn** ili 94,89 % od prosjeka svih ZPPO, iz iste tablice,
9. Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti sa **65.5453** zaposlenih ili 4,82 % UB, ostvarili su prosječnu neto plaću **7.816,00 kn** ili 10,27 % više od prosjeka svih ZPPO iz tablice br. 1.,
10. Informacije i komunikacije sa **47.699** zaposlenih ili 3,52 % UB, ostvarili su prosječnu neto plaću **9.720,00 kn** ili 37,13 % više od prosjeka svih iz tablice br. 1.,
11. Itd.

Podaci o NAJVIŠOJ i NAJNIŽOJ plaći isplaćenoj u podgrupaciji, bez obzira na pripadnost bilo kojoj od navedenih grupacija iz tablice br. 2

Najveća prosječna plaća

*Najveću prosječnu neto plaću ostvarili su radnici u Proizvodnji koksa i rafiniranih naftnih proizvoda u grupaciji Prerađivačke industrije, sa **11.444,00 kn**, koja je time bila veća od prosječne plaće svih za 51,45 %, odnosno, a*

*koja je time bila veća od prosječne plaće pripadajuće grupacije za **75,55 %** (6.519,00 kn)..*

*Na 2. mjesto razvrstani su zaposleni u podgrupaciji Rudarstvo i vađenje sa **11.424,00 kn**, koja je time bila veća od prosječne plaće svih u RH za **61,17 %** veća, odnosno koja je bila veća od prosječne plaće pripadajuće grupacije istog naziva za **38,99 %**.*

*Na 3. mjesto razvrstani su zaposleni u podgrupaciji Proizvodnji osnovnih farmaceutskih proizvoda, pripadnici grupacije Prerađivačke industrije sa **11.293,00 kn**, koja je time bila za **59,32 %** veća od prosječne plaće svih zaposlenih u pravnim osobama RH u navedenom razdoblju, odnosno već od prosjeka svoje grupacije za **73,23 %** (6.519,00 kn).*

*Podgrupacije u kojima su radnici ostvarili veću plaću od **10.000,00 kn** a manju od **11.000,00 kn** razvrstani su radnici zaposleni u:*

*1. zaposleni u podgrupaciji Zračni prijevoz sa **10.472,00 kn**, ostvarili su veće plaće za **47,74 %** veća od prosječne plaće svih zaposlenih u pravnim osobama RH u navedenom razdoblju, odnosno veća od prosjeka svoje grupacije Prijevoz i skladištenje za **55,69 %** (6.726,00 kn).*

*2 . Zaposleni u Računalnom programiranju i savjetovanju pripadnici grupacije Informacije i komunikacije ostvarili su prosječnu neto plaću **10.464,00,00 kn**, ostvarili su Ø neto plaću koja je time bila veća od prosječne neto plaće svih zaposlenih u pravnim osobama za **47,63 %** i za **10,76 %** veća od prosjeka pripadajuće grupacije*

*3. zaposleni u podgrupaciji Telekomunikacije sa **10.141,00 kn**, ostvarili su Ø neto plaću sa **43,07 %** više od prosječne plaće svih zaposlenih u RH, odnosno, veću od prosjeka grupacije **4,33 %**.*

*U grupi sa prosječnom plaćom većom od **9.000,00 kn** neto a manjom od **10.000,00 kn** plaću su ostvarili zaposleni u podgrupaciji Proizvodnja duhanskih proizvoda sa **9.883,00 kn**, koja je time bila veća od prosječne neto plaće svih zaposlenih za **39,43 %** i **51,60 %** od pripadajuće grupacije Prerađivačka industrija i Opskrbi električnom energijom i plinom sa **9.198,00 kn**, koje su time bile veće od prosjeka svih za **29,77 %**, koja je identična prosječnom iznosu pripadajuće grupacije.*

Najniža prosječna plaća

*NAJNIŽE prosječne neto plaće utvrđene su u podgrupacijama grupacija od A – U, u rasponu od **4.000,00 – 5.000,00 kn**, ne manje.*

Rang lista takvih plaća je:

1. 4.389,00 kn isplaćena u podgrupaciji Proizvodnja odjeće grupacije Prerađivačka industrija koja je time bila zastupljena sa 61,92 % u iznosu prosječne neto plaće svih u RH, odnosno bila zastupljena sa 67,33 % prosječne plaće svih podgrupa iste grupacije Prerađivačka industrija.

2. mjesto sa 4.475,00 kn razvrstani su zaposleni u Zaštitarskim djelatnostima grupacije Administrativne i pomoćne djelatnosti, koja je time bila zastupljena u prosječnoj plaći svih ZPPO sa 63,13 %, odnosno u prosječnoj plaći grupacije sa 84,74 %.

3. sa 4.644,00 kn zaposleni u djelatnosti Pripreme i usluživanja hrane, grupacije istog naziva, koja je time bila zastupljena u prosjeku svih u RH sa 65,52 %, odnosno u prosjeku plaće grupacije sa 84,57 %

4. sa 4.620,00 kn zaposleni u Ostalim osobnim uslužnim djelatnostima, koji su pripadnici grupacije Ostale uslužne djelatnosti i koja je time bila zastupljena u prosječnoj plaći svih ZPPO u RH, sa 65,18 %, odnosno u prosječnoj plaći svoje grupacije sa 82,37 %.

5. sa 4.756,00 kn zaposleni u Proizvodnji kože i srodnih proizvoda, grupacije Prerađivačka industrija, koja je time bila zastupljena sa 67,10 % u prosječnoj plaći svih ZPPO u RH, odnosno 72,96 % u prosječnoj plaći grupacije Prerađivačke industrije.

6. sa 4.821,00 kn zaposleni u djelatnosti Usluga, upravljanja i održavanja zgrada, grupacije Administrativne i pomoćne djelatnosti, koja je time bila zastupljena u prosječnoj plaći svih ZPPO sa 68,02 % odnosno u prosječnoj plaći grupacije sa 91,29 %.

Odnos najviše i najniže isplaćene prosječne neto plaće isplaćene u pravnim osobama u RH, za razdoblje I-IX/2021.god.

Odnos najviše isplaćene prosječne neto plaće (11.444,00 kn) iz podgrupacije Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda i najniže (4.389,00 kn) u Proizvodnji odjeće = 2,61 : 1,00.

Plaća/€ - neto plaća preračunata u €

Prosječna neto plaća svih za razdoblje I-IX/2021.god. od 7.088,00 kn/mjesec izražena u € = 941,51 kn

U RH, prosječna neto plaća /radnik/mjesec za --I-IX/2021. god.. izražena u € za isto razdoblje iznosila je 941,51 €. prema Ø srednjem tečaju I-IX 2021 = 7,5283 (izvor: tečajna lista HNB- 2021.g.).

Prikaz Ø neto plaće za razdoblje od 2007.god. do I-IX/2021. izražen u €, prema tečajnici HNB, prosječni tečaj €/kn bio je:

a) prema parametru Ø tečaja €/godina

I-IX/2021. = 7,5283 kn/€
2020.g. = 7,5331 kn/€
2019.g. = 7,4136 kn/€,
2018.g. = 7,4141 kn/€,
2017.g. = 7,4601 kn/€,
2016.g. = 7,5293 kn/€
2015.g. = 7,6096 kn/€,
2014.g. = 7,6301 kn/€,
2013.g. = 7,5735 kn/€,
2012.g. = 7,5173 kn/€,
2011.g. = 7,4342 kn/€,
2010.g. = 7,2922 kn/€,
2009.g. = 7,3398 kn/€
2008.g. = 7,2227 kn/€
2007.g. = 7,3361 kn/€

Komentar: Prosječni tečaj za I-IX/2021.god. od 7,5283 kn/€ uklapa se u prosječni tečaj veći od 7,5 kn/€ ostvaren u razdoblju od 2012. – 2016. god.

Za 2014. i 2015.god., prosječni tečaj €/kn bio je veći i od 7,6 kn/€.

Ostvareni prosječni tečaj veći od 7,4 a manji od 7,5 kn/€ ostvaren je u razdoblju 2017 – 2019 god. i 2011. god.

Prosječni tečaj veći od 7,3 a manji od 7,4 kn/€ ostvaren je u 2009. i 2007. god.

Prosječni tečaj veći od 7,2 kn/€ a manji od 7,3 ostvaren je 2010. i 2008. god.

Uspoređujući iznos najvišeg iznosa tečaja od 7,6301 iz 2014.god. sa najnižim iznosom tečaja iz 2008.god. – godine početka svjetske ekonomske krize - 7,2227, dobijemo podatak da je tečaj 6 godina nakon 2008.god. porastao za 5,64 %. Prosječni tečaj ostvaren u razdoblju I-VII/2021.god. bio je veći od prosječnog tečaja iz 2008.god. za 4,39 %, odnosno, bio je manji od najvišeg iznosa tečaja iz 2014.god. za 1,12 %-tina boda.

Najniži iznos tečaja iz 2008.god. od 7,2227 ostvaren je u godini vrhnica ekonomske krize u svijetu, da bi sljedećih godina od 2009. nastavio rast, kako bi 2014.god. u RH dosegao vrhunac iznosa vrijednosti. Taj podatak za RH značio je kulminaciju inflacije, tj. prilagodbe BDB-a RH visini razvijenih zemalja, nakon ulaska RH u EU 2013.god. Sljedećih godina inflacija se počela smanjivati, čime je dosegla razinu 2011.god. Za I-VII/2021.god. iznos tečaja od 7,5398 produkt je pada ekonomskih/gospodarskih aktivnosti u RH i pada BDP-a zbog utjecaja pandemije CORONA virusa proglašene u ožujku 2020.god. (usporedba iznosa tečaja 7,5398 sa 7,4136 iz 2019.god., daje podatak o inflaciji za 1,70 %-tini bod).

b) prema iznosu iz tablice broj 1.

I-IX/2021.g.= 941,51 € (7.088,00 kn/7,5283)
2020.g.=897,77 € (6.763,00 kn /7,5331 kn/€),
2019.g.=870,97 € (6.457,00 kn/7,4136 kn/€),
2018.g.=841,91 € (6.242,00 kn/7,4141 kn/€),
2017.g.=802,27 € (5.895,00 kn/7,4601 kn/€),
2016.g.=755,05 € (5.685,00 kn/7,5293 kn/€),
2015.g.=735,12 € (5.594,00 kn/7,6096 kn/€),
2014.g.=725,15 € (5.533,00 kn/7,6301 kn/€),
2013.g.=728,19 € (5.515,00 kn/7,5735 kn/€),
2012.g.=728,72 € (5.478,00 kn/7,5173 kn/€),
2011.g.=731,89 € (5.441,00 kn/7,4342 kn/€),

2010.g.=732,70 € (5.343,00 kn/7,2922 kn/€),
2009.g.=723,59 € (5.311,00 kn/7,3398 kn/€),
2008.g.=716,91 € (5.178,00 kn/7,2227 kn/€),
2007.g.=659,89 € (4.841,00 kn/7,3361 kn/€).

Komentar: Vidljivo je iz prezentiranih podataka u tablici, da je prosječna plaća u RH obračunata/isplaćena u pravnim osobama za razdoblje I-IX/21. iskazana u €, probila granicu više od 900,00 €, tj. da iznosi prosječno 941,51 €/mjesec. U odnosu na prosječnu plaću 2020.god., prosječna plaća iskazana u € za razdoblje I-IX/21. bila je veća za 4,72 %, u odnosu na 2019. god. za 8,16 %, u odnosu na 2018.god. za 11,83 %, a u odnosu na 2007.god., znači 14 godina unazad za 42,68 % veća, odnosno da je rasla prosječno za 3,02 %/godinu, u navedenom 14-godišnjem razdoblju.

P R O S J E K

BRUTO PLAĆE PO ZAPOSLENOM U PRAVNIM OSOBAMA U RH ZA RAZDOBLJE I-IX/2021. g., I INDEX Ø I-IX/2021/ Ø 2020.

Tablica br. 14.

Prosječna brutto plaća/radnik/godina u kn u RH														Mjesečna osn. za obrač. dopr. za obvezna osiguranja (MO i ZO), za ZRPP ¹⁾ , lijечnike i dr. VSS, za tzv. slobodna zanimanja – profesionalne djelatnosti/dohodaši i koji utvrđuju dobit, iznosi 10.099,10 kn ²⁾ , ili za 5,02 % više, a za privatnike djelatnosti m.s. zub.teh. i fiziot./dohodaši ³⁾ , iznosi 5.967,65 kn, odnosno – cca 5,02 % veća, a koji utvrđuje dobit 10.099,10 kn (primjena 01.01.2021.g.) Izvor: Naredba o iznosima osnovicama za obračun doprinosa za 2021.g., NN, 141/20
2010.	2011.	2012.	2013	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.	2019	2020.	I-IX/21	I-IX/2021/2020.		
7.679	7.796	7.875	7.939	7.953	7.610	7.752	8.055	8.448	8.766	9.216	9.539	103,50		

Prosječna bruto plaća/radnik/zdravstvo														zdravstvo/Ø RH = index 137,93
	9.520	9.565	9.626	9.543	9.806	10.017	10.636	11.185	12.324	13.157	106,76			

Izvor: Mjesečno statističko izvješće – Državni zavod za statistiku br. 2/97, 2/05, 2/06., 2/07., 2/08., 2/09., 2/10., 2/11., 2/12., 2/13. 2/15., 4/15. i Statistika u nizu, DZS, studeni 2021., tablica 9.3.8.

Napomena: Iz evidencije izbrisani su podaci od 1997 – 2009. , da bismo osigurali prostor za prezentaciju podataka za razdoblje 2010 – 2020.g. Prosječna bruto plaća svih za **2010.g.**, kao početna godina analize prethodnog razdoblja od 11 godina, računajući do 2020.god. iznosila je **7.679 kn/mjesec** (podatak, da bi se koristio u eventualnim analizama, kao komparativni podatak). Ispada da su bruto plaće svih u pravnim osobama u RH, u razdoblju od 11 godina povećavane/rasle ukupno cca 24,05 % ili 2,10 %-tua poena/godina.

Mora se naglasiti da je od 01. 01. 2016.g. promijenjena metodologija izračuna bruto plaće, iz razloga kako je navedeno i za izračun neto plaće, u/za tablicu br. 1. Zbog toga je prosječna bruto plaća za 2015.g. manja od prosjeka iskazanih bruto plaća računajući od prosjeka 2009.g., pa sve do 2015.g.

Iznos prosječne bruto plaće za I-IX/2021. god. od **9.539,00 kn**, na godišnjoj razini daje procijenjeni/prepostavljeni iznos od **114.468,00 kn bruto**. Taj iznos, mogao bi predstavljati osnovicu za izračun mirovine, kada se bruto plaća/osiguranik/godina uspoređuje sa bruto plaćom

svih/godina, na radu u pravnim osobama, pa tako i za 2021.god. Koeficijent razlike bio bi veći u korist korisnika mirovine, računajući za godine u kojima je prosječna bruto plaća/godina bila manja od procijenjenog/pretpostavljenog iznosa za 2021.god. Ako će imaginarni radnik ostvariti prosječnu bruto plaću u cijelom radnom vijeku/godina do nivoa prosječne plaće za 2010.god., što znači do 92.148,00 kn/godinu, a prosječna bruto plaća za razdoblje 2010 - 2021. god. bi iznosila prosječno 9.539,00 kn/mjesec ili za godinu 114.468,00 kn bruto, navedeni imaginarni osiguranik ostvario bi u navedenom razdoblju prosječni koeficijent razlike 0,80358/godina, za cijelo 11-godišnje razdoblje. No, to je samo teoretska pretpostavka, jer je znano/evidentirano je, da su se bruto plaće u navedenom razdoblju mijenjale prema stopama rasta, kako je navedeno u prethodnim analizama u istom Časopisu.

Iznos prosječne bruto plaće ostvarene za razdoblje I-IX/2021. god. od **9.539,00 kn**, ostvaren je kao produkt rasta u odnosu na 2020.god. prema stopi od 3,50 %.

Isti prosječni iznos bruto plaće ostvaren u razdoblju I-IX/21. od 9.539,00 kn, ako bi ostao isti i do kraja 2021.god. rezultirao bi sa bruto iznosom od 114.468,00 kn = osnovica za izračun mirovine (prosječna bruto plaća kandidata za korisnika mirovine, uspoređuje se sa navedenim iznosom na godišnjoj razini, da bi se dobio koeficijent razlike koji se pribraja ostalim koeficijentima iz mirovinskog razdoblja korisnika). Veći godišnji koeficijent i veći zbir svih koeficijenata/mirovinsko razdoblje jamči korisniku veći iznos mirovine, nakon obračuna sa polaznim i mirovinskim faktorom, te u konačnosti sa aktualnom vrijednošću boda.

1) Iznos osnovice za ZRPP = zdravstvenog radnika privatne prakse čini za izračun i plaćanja doprinosa za obvezna osiguranja za svaku slijedeću godinu, prosječna bruto plaća ostvarena u razdoblju I-VIII prethodne godine, što za buduću 2022.god. znači 9.537,00 kn (u dalnjem tekstu: osnovica). Prema objavi DZSS, objava NN, 118/21., osnovica, na temelju koje će ministar financija posebnom Naredbom utvrditi osnovice osiguranja prema propisanim koeficijentima za svaki osnov iz Zakona o doprinosima, koji se aplicira na navedenu osnovicu, npr. za ZRPP VSS znači koeficijent 1,1 ili osnovica za plaćanje doprinosa 10.490,70

kn/mjesec. Na taj iznos osnovice obračunava se doprinos za MO prema stopi od 20,00 %, odnosno za ZO prema stopi od 16,5 %.

3) Osnovica za obračun doprinosa za obvezna osiguranja za 2022.g., za medicinske sestre, zubne tehničare, fizioterapeute (SSS), koji obavljaju djelatnost privatne prakse, utvrđena je u iznosu od **6.199,05 kn** (9.537,00 kn x 0,65) sukladno istoj Naredbi – isti iznos za Zubotehničara i fizioterapeuta privatnika, tj. nositelja samostalne profesionalne djelatnosti.

Za medicinsku sestru, Zubotehničara i fizioterapeuta koji iz poslovanja **utvrđuju dobit** od samostalne djelatnosti, osnovica za obračun doprinosa je **10.490,70 kn** (9.537,00 kn x 1,1)

4) Za zdravstvenu djelatnost ističemo iznos bruto plaće zbog praćenja i ocjene, koliko je bruto plaća radnika na radu u zdravstvu/radno mjesto veća ili manja od prosjeka/djelatnost zdravstva i socijalne skrb.

5) Prosječna bruto plaća ostvarena u djelatnosti zdravstva u promatranom razdoblju iznosi **13.157,00 kn** i veća je za **37,93 % od prosječne bruto plaće svih u RH u pravnim osobama** i to ne samo zbog relativno veće KV strukture zaposlenih u odnosu na prosjek RH/djelatnosti iz NKD, veći i zbog enormnog obračuna prekovremenih sati (vidi Izvješće državne revizije iz 2018.god.). U bivšoj SFRJ ta razlika iznosila je cca 24,00 %. To znači, da je u RH danas za cca 14 %-nih bodova veća u odnosu na prosječnu KV strukturu svih zaposlenih u pravnim osobama??

Prosječna bruto plaća veća je od prosječne neto plaće obračunate/isplaćene zaposlenima u pravnim osobama za isto razdoblje za **34,58 %** (9.539,00 kn/7.088,00 kn). Bruto plaća povećava se za doprinos „na“ plaću za zdravstveno osiguranje ili za 16,5 % i daje iznos od **11.112,94 kn** (9.539,00 x 116,5) = trošak za zaposlenog radnika u pravnim osobama. Ako taj iznos usporedimo sa prosječnom neto plaćom svih zaposlenih u pravnim osobama RH, ostvarenoj za isto razdoblje od 7.088,00 kn, dobijemo indeks 156,79 ili **56,79 %** veći II. bruto iznos od isplaćenog neto iznosa plaće.

* * * * *